

हिन्दुस्थानी एज्युकेशन सोसायटीज, औसा द्वारा संचलित

आझाद सिनिअर कॉलेज ऑफ एज्युकेशन

(बी.एड.) औसा. जि. लातूर

ता. औसा जि. लातूर

शिक्षणशास्त्र पदवी अभ्यासक्रम

INTERNSHIP

YEAR : 20²² - 20²³

नियोजन वही

छात्राध्यापकाचे पूर्ण नांव मिठकरी पुलिखा नाठानाथ.
(Students Name)

हजेरी क्रमांक 24 अध्यापन पद्धती Sci / Math
(Roll No.) (Teaching Method)

छात्रशिक्षक सेवाकालाची शाळा मुक्तेश्वर विद्यालय औसा.
(Name)

प्रधान ऑफिसेट, औसा

हिन्दुस्थानी एज्युकेशन सोसायटीज

आझाद सिनिअर कॉलेज ऑफ
एज्युकेशन (बी.एड.) ओसा

प्रमाणपत्र

श्री./श्रीमती/कु. मिटकरी प्रतिक्षा नाथानाथ.

ह. क्र. 24

यांनी बी.एड. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रमातील प्रात्यक्षिक कार्यातर्गत आंतरवासिता समाधानकारकरित्या पूर्ण केले.
सबब हे प्रमाणपत्र देण्यात येते.

दिनांक : 19/04/2023

This is to certify that

Mr./Mrs./Miss. Mitkari Pratiksha Nagadh.

having Roll No. 24 has performed Practical work /Activity in B. Ed.

II Year Internship programme this performance has completed satisfactory.

Hence this certificate is issued.

प्रभारी अधिव्याख्याता
Incharge

PRINCIPAL
Hindustani Education Society's
AZAD SENIOR COLLEGE
AUSA प्राचार्य
Principal

Hinder. r.
19/04/23

अनुक्रमणिका

INTERNSHIP

अ. क्र.	तपशिल	प्राध्यापकाची स्वाक्षरी
1.	सुप्ताखत	
2.	सराव पाठ - ०४ विडान	
3.	सराव पाठ - ०४ भाषित	
4.	सराव पाठ निरीक्षण	
5.	सुव्यमापन नियोजन	
6.	कार्यवाही	
7.	संविधान तक्ता	
8.	घटक चाचणी	
9.	शाख्येय वृत्तराखी माहीती	
10.	आश्यासपुरक सांस्कृतीक उपक्रम	
11.	मन्य शाख्येय उपक्रम	
11.	इतर स्वर्धा माथोजन.	
12.	शाख्येय उमाणपत्र.	

प्रभाची अधिव्याख्याता
(पाठ विभाग)
Lesson Incharge

PRINCIPAL
Hindustani Education Society's
AZAD SENIOR COLLEGE
AUSA Dist. Latur
प्राचार्य
Principal

INTERNSHIP

- a) **Lesson (6 lessons) : (01 credit) :**
Preferably lesson should be related to school subject Methodology and it is expected that lessons will be conducted on different levels (i.e. Upper primary, Secondary and Higher secondary level.).
- b) **Plan of evaluation : (01 credit) :**
Student teacher has to plan a unit test related to any one method with blue print, administer the test and prepare results with appropriate feedback.
- c) **Study of the records maintained by the school : (01 credit)**
Student teacher will study records & documentation and its system keeping, maintenance, evaluation etc. of school and will prepare a report.
- d) **Organization of co-curricular/cultural/literary activities : (02 credit)**
Student teachers have to organize minimum 02 co-curricular/cultural/literary activities.
- e) **Observation of peers: (01 credit) :**
Student teacher shall observe minimum 10 lessons and provide appropriate feedback.
- f) **Other School Activities/Programmes : (01 credit) :**
Other activities may include conducting Psychological testing, parent-community related activities, remedial teaching, sports activities, awareness programs etc. Student teacher shall conduct minimum two activities from this category.
- g) **Interviews & interaction with teachers : (01 credit) :**
Student teacher shall conduct interviews of minimum two experienced teachers regarding issues in classroom teaching-learning, their professional development, experiences in the field etc.

मुलाखत

पत्राचार विभाग, शिक्षण विभाग

परिचय

१) नांव : शेख महमूद

२) पत्ता : रेल्वे स्टेशन जवळ एसटी कोलनी,
औरंगाबाद सोसा

३) शिक्षण : M.A (एंग्लो) B.Ed

४) जन्म दिनांक : 27/12/1985

५) कार्यरत शाळेचे नांव : श्री हुक्मेश्वर माध्यमिक व उच्च माध्यमिक
विद्यालय सोसा

६) पद : शिक्षक

७) आवडता छंद : वाचन, सिखम, इ.

८) आवडता विषय : इंग्रजी

९) संपर्क क्रमांक :

१०) तुम्हाला आवडलेली शाळा : श्री हुक्मेश्वर माध्यमिक विद्यालय सोसा

मुलाखत घेणाऱ्या विद्याभ्याचे नांव : चिक्की प्राज्ञा नागनाथ

सर्वप्रथम मुलाखत घेऊनच्या व्यक्तीने मुलाखतदार व्यक्तीचा थोडक्यात परिचय करून घ्यावा. आपल्या मुलाखतीच्या विषयाचे स्वरूप थोडक्यात स्पष्ट करून मुलाखतदार व्यक्तीच्या संमतीने मुलाखतीस प्रारंभ करावा. मुलाखतीतील महत्वाच्या मुद्यांची नोंद करण्यासाठी पेन, डायरी इ. साहित्य सोबत ठेवावे. मुलाखतीचे प्रश्न सोबत आसावे.

१. आपण या सेवेत कॅम्पासून आहात ?

→ मी या सेवेत ठोसपणे यंत्रणा व प्रविष्टीन आहे.

२. आपण या सेवेत स्वतः आज्ञात की कोणाच्या सल्ल्यानुसार हा पेसा परवडला ?

माया महानपनापासून शिक्षक व्हायचे होते.
मी माझ्या आईनुसार या सेवेत आलो आहे.

३. ज्या विद्यालयात किंवा महाविद्यालयात तुम्ही यासाठीचे व्यावसायिक प्रशिक्षण घेतले त्याविषयी कांही माहिती सांगावी.

मी माझे व्यावसायिक शिक्षण मौराना शाळात
महाविद्यालयातून घेतले.

४. प्रभावी अध्यापनासाठी कोण-कोणत्या गोष्टीची आवश्यकता असते ?

एका उभारी अध्यापनासाठी त्या शिक्षकाचे संबंधीत
विषयावर पुष्पत्व असणे महत्वाचे असते.

५. वर्गातील वातावरण या संकल्पनेत कोण-कोणत्या घटकांचा समावेश होतो आणि याचे अध्यापनातील महत्त्व काय ?

कार्तीय वातावरण नेहमी शांतवृत्तीय व खोकीमळीचे
असायला हवे त्यामुळे विद्यार्थी चांगल्या प्रकारे ज्ञान
प्राप्त करू शकतात.

६. अध्यापनाच्या विविध पद्धती आहेत त्यापैकी योग्य पद्धती निवडताना कोण-कोणत्या बाबींचा विचार केला पाहिजे ?

अध्यापनाच्या उद्देशांनी, अवगाभी व अशा वेगवेगळ्या व्यक्ती
आहेत, पद्धत विविधता. विषय, घटकांचा विचार
करून निवडणी पाहिजे.

७. शिक्षकाचे वर्गात जाण्यापूर्वी कोणती तयारी करावी ?

शिक्षकाने वर्गात जाण्यापूर्वी खूब इस्तर ही साहित्यिक घटक संपुर्ण ज्ञान याची तयारी करावी

८. शिक्षकाने आपल्या व्यावसायिक क्षमतांचा विकास करण्यासाठी कोण-कोणत्या गोष्टी करणे आवश्यक आहे ?

शिक्षकाने आपल्या व्यावसायिक क्षमतांचा विकास करण्यासाठी Workshop, Conference, विविध पुस्तक वाचन करणे

९. आजचा शिक्षक वाचनापासून दूर वारला आहे असे वाचक तुम्ही काय सांगाल ?

ही वाचन म्हणजे कंटाळवाण वळते मान्यता शिक्षकांना हे द्यावे आहे.

१०. परिणामकारक अध्यापन म्हणजे काय आणि त्यासाठी शिक्षकांपुढील कोणती गुणवत्तये असली पाहिजेत ?

जे तुम्ही वर्गात शिकवला ते विद्यार्थ्यांना समजले त्यामाध्यम करणे अध्यापन म्हणता येईल

११. आदर्श शिक्षकाची संकल्पना तुमच्या मते काय असावी ?

दुसऱ्या शिक्षकांच्या हातून देण्याबरोबरच यंत्रणेचे संस्कार यंत्रणेचा काळजी घेणे हे शिक्षक असतो.

१२. आपल्या संपूर्ण कार्यकिर्तीतील सख्खा महत्वाचा प्रश्न की जो तुम्ही काहीही विचारणार नाही.

शिक्षक हा नेहमी विद्यार्थ्यांना असतो कधी कोणाकडून काय शिकता येईल हे संभ्रमायेंत नाही.

१३. आजच्या शिक्षकांमध्ये बदलत्या शिक्षण व्यवस्थेची कोणती उदाहरणे आहेत आणि ती आपल्या कल्पनासाठी त्यांना काय करावे लागेल ?

सध्या शिक्षणात फार मोठ्या बदल आल्या आहेत, नवीन छोरणे ऑनलाईन प्रणाली बदलते अध्यापक मंडळ.

१४. मुलांमधील देवताचे आचार

आपण आपल्या मूल्यवान वेळ गाला विसात आपले मूल्यवान वेळ वेळाला त्यासाठी आपल्या आभासी आहे

१५. मुलांमधील शिक्षकांची पूर्ण नावातह स्वातंत्र्य

शेखर अहमद

Ahmad

१६. इतर माहिती

मुलखत

परिचय

1) नांव : पकावे सर

2) पत्ता : कृष्णा नगर औसा

3) शिक्षण : M.S.C., B.Ed., Ph.D (Pursing)

4) जन्म दिनांक : श्री मुक्तेश्वर माध्यमिक विद्यालय औसा.

5) कार्यरत शाळेचे नांव : म

6) पद : माध्यमिक शिक्षक

7) आवडता छंद : वाचन, मिठाण, पर्यटन इ

8) आवडता विषय : विज्ञान, इंग्लीश.

9) संपर्क क्रमांक :

10) कुटुंबात आवडलेली शाळा : मुक्तेश्वर माध्यमिक विद्यालय औसा.

मुलखत घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे नांव : गिठ्ठरी श्रीका नागनाथ.

सर्वप्रथम मुलाखत घेणाऱ्या व्यक्तीने मुलाखतदार व्यक्तीचा चौडव्यात परिचय करून द्यावा. आपले मुलाखतीच्या विषयाचे स्वरूप थोडक्यात स्पष्ट करून मुलाखतदार व्यक्तीच्या संवत्तीने मुलाखतीस प्राण करावा. मुलाखतीतील महत्त्वाच्या मुद्यांची नोंद करण्यासाठी पेन, डायरी इ. साहित्य सोबत ठेवावे. मुलाखत प्रश्न सोबत आसावे.

9. आपण या क्षेत्रात कॅम्ब्रिजपासून आहात ?

मी या क्षेत्रात जीवशास्त्रात वधुविज्ञान आहे

2. आपण या क्षेत्रात स्वतः आहात की कोणाच्या सल्ल्यानुसार हा क्षेत्रात प्रवेश केला ?

या क्षेत्रात मी जाण्याची वडीलांच्या सल्ल्यानुसार झाली आहे.

3. ज्या विद्यालयात किंवा महाविद्यालयात तुम्ही यासाठीचे व्यावसायिक प्रशिक्षण घेतले त्याविषयी काही माहिती सांगावी.

आझे व्यावसायिक शिक्षण D.C. Kulkarni, P. S. Kulkarni यांच्याकडून झाले.

4. प्रभावी अभ्यासनासाठी कोण-कोणत्या गोष्टीची आवश्यकता असते ?

उत्साह, अभ्यासनासाठी विषयावर प्रामुख्य असणे, प्रयत्न आहे.

4. यानितीत यत्नावरण या संकल्पनेत कोण-कोणत्या घटकांचा समावेश होतो आणि याचे अभ्यासनातील महत्त्व काय ?

यानितीत यत्नावरण हा एक महत्त्वाचा घटक असतो यानितीत यत्नावरण म्हणजे यत्नावरण, यानितीत यत्नावरण म्हणजे यत्नावरण.

4. अभ्यासनाच्या विविध पद्धती आहेत त्यापैकी योग्य पद्धती निवडताना कोण-कोणत्या बाबींचा विचार केला पाहिजे ?

अभ्यासनाच्या विविध पद्धती परीक्षा पद्धती, परीक्षा निवडताना घटकामा अभ्यासना पद्धती निवडताना पाहिजे.

9. शिक्षणचे पूर्णता प्राप्त करण्याची कोणती मर्यादा द्यावी ?

शिक्षकांना कोणता पाठ्यापूरी सर्व शैक्षणिक साहित्य व
उत्क्राये सांख्यिकी ज्ञान शैलये पाहिजे

10. शिक्षणाने आपल्या भावनात्मिक संवेदनांचे विकास करण्यासाठी कोण-कोणत्या गोष्टी करणे आवश्यक आहे ?

शिक्षकांना आपल्या व्यावसायिक दक्षतांचा विकास करायला
सिद्धि. कटिबंधीय वेळापत्रात याचा प्रयत्न घेतला पाहिजे.

11. आपल्या शिक्षण साधनांपासून रूढ पारंपारिक आदि काले साधनां सुद्धी प्राप्त होणे ?

पाठ्यत इ शिक्षकांना कंठ्याबाधो वरते परा-वाचनात्मक.
अज्ञानशिकते ने प्रामाण्य प्रदान होईल.

12. शिक्षणाने आपल्या भावनात्मिक संवेदनांचे विकास करण्यासाठी कोण-कोणत्या गोष्टी करणे आवश्यक आहे ?

शिक्षकांना आपल्या व्यावसायिक दक्षतांचा विकास करायला
सिद्धि. कटिबंधीय वेळापत्रात याचा प्रयत्न घेतला पाहिजे.

13. आपल्या शिक्षण साधनांपासून रूढ पारंपारिक आदि काले साधनां सुद्धी प्राप्त होणे ?

पाठ्यत इ शिक्षकांना कंठ्याबाधो वरते परा-वाचनात्मक.
अज्ञानशिकते ने प्रामाण्य प्रदान होईल.

14. आपल्या शिक्षण साधनांपासून रूढ पारंपारिक आदि काले साधनां सुद्धी प्राप्त होणे ?

पाठ्यत इ शिक्षकांना कंठ्याबाधो वरते परा-वाचनात्मक.
अज्ञानशिकते ने प्रामाण्य प्रदान होईल.

15. आपल्या शिक्षण साधनांपासून रूढ पारंपारिक आदि काले साधनां सुद्धी प्राप्त होणे ?

पाठ्यत इ शिक्षकांना कंठ्याबाधो वरते परा-वाचनात्मक.
अज्ञानशिकते ने प्रामाण्य प्रदान होईल.

16. आपल्या शिक्षण साधनांपासून रूढ पारंपारिक आदि काले साधनां सुद्धी प्राप्त होणे ?

पाठ्यत इ शिक्षकांना कंठ्याबाधो वरते परा-वाचनात्मक.
अज्ञानशिकते ने प्रामाण्य प्रदान होईल.

17. आपल्या शिक्षण साधनांपासून रूढ पारंपारिक आदि काले साधनां सुद्धी प्राप्त होणे ?

पाठ्यत इ शिक्षकांना कंठ्याबाधो वरते परा-वाचनात्मक.
अज्ञानशिकते ने प्रामाण्य प्रदान होईल.

18. आपल्या शिक्षण साधनांपासून रूढ पारंपारिक आदि काले साधनां सुद्धी प्राप्त होणे ?

पाठ्यत इ शिक्षकांना कंठ्याबाधो वरते परा-वाचनात्मक.
अज्ञानशिकते ने प्रामाण्य प्रदान होईल.

19. आपल्या शिक्षण साधनांपासून रूढ पारंपारिक आदि काले साधनां सुद्धी प्राप्त होणे ?

पाठ्यत इ शिक्षकांना कंठ्याबाधो वरते परा-वाचनात्मक.
अज्ञानशिकते ने प्रामाण्य प्रदान होईल.

पृष्ठ - २

PRACTICE LESSON

उत्पन्न प्राथमिक वर्ग

क्र.सं.	दिनांक	वर्ग	प्र. विवरण	तारिका	प्राध्यापक	संशोधक
1.	27/10/23	8वीं	विज्ञान	22वीं	सुप्रभाकर	P
2.	21/2/23	8वीं	गणित	4थी	दर्शन	P
3.	4/12/22	8वीं	विज्ञान	22वीं	लक्ष्मण - शशिभद्र	P
4.	8/12/23	8वीं	गणित	4थी	दर्शन	P
5.	11/2/23	7वीं	विज्ञान	33वीं	सुप्रभाकर	P
6.	14/12/23	8वीं	गणित	4थी	निकोमिखिनी	P
7.	17/2/23	8वीं	विज्ञान	22वीं	लक्ष्मण	P
8.	20/2/23	8वीं	गणित	5वीं	वि. श्याम, सुप्रभाकर	P

gpa

प्रधान अध्यापक
(प्रति दिन)
Lesson Incharge

PRINCIPAL
Hindustani Education Society's
AZAD SENIOR COLLEGE
AUSA, Azad Nagar
Principal

पाठ क्रमांक
Lesson No.

०१

शाळेचे नाव सुदामजीवर आर्यभट्ट शिक्षणालय दिनांक २१/०१/२०२३
School Name

Date

वर्ग व तुकडी ४ वी
Class & Div.

विद्यार्थी संख्या
No. of Student

पाठकाचे नाव सुदामजीवर
Topic Name

उपधटक सुदामजीवांचे वरीकरण
Sub Topic

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांना सुदामजीवांचे स्वरूप आहिली आहे.
Student's Previous knowledge

अध्यापन पद्धती सोप्यापद्धत - कडीलाकडे.
Teaching method

शैक्षणिक साहित्य सुदामजीवांच्या हाकण्या, सुदामजीवर
Teaching aids

प्राथमिक Steps of Lesson	प्राथमिक Content	विशिष्ट उद्देश्य व स्पष्टीकरण Objectives & Specification
१		उद्देश्य :- विद्यार्थी प्रकृतिक कारण करण.
२		प्रणालीकरण :- विद्यार्थी विद्यार्थी प्रकृतिक कारण करण.
३		उद्देश्य :- विद्यार्थी वास्तविकता प्रकृतिक कारण करण करण.
४	# 'सुसमाप्ति' व	उद्देश्य :- विद्यार्थी वास्तविकता प्रकृतिक कारण करण करण.
५		प्रणालीकरण :- विद्यार्थी वास्तविकता प्रकृतिक कारण करण करण.
६		उद्देश्य :- विद्यार्थी वास्तविकता प्रकृतिक कारण करण करण.
७		उद्देश्य :- विद्यार्थी वास्तविकता प्रकृतिक कारण करण करण.
८	सुसमाप्ति व सुसमाप्ति वर्गीकरण	ज्ञान :- विद्यार्थी सुसमाप्तिवाचिक समाप्ति करण करण.
९	उप सुसमाप्तिवाचिक उद्देश्यवाचिकता वास्तविकता	ज्ञान :- विद्यार्थी सुसमाप्तिवाचिक समाप्ति करण करण.
१०	सुसमाप्तिवाचिक वास्तविकता वास्तविकता	उद्देश्य :- विद्यार्थी सुसमाप्तिवाचिक समाप्ति करण करण.
११	सुसमाप्तिवाचिक वास्तविकता वास्तविकता	उद्देश्य :- विद्यार्थी सुसमाप्तिवाचिक समाप्ति करण करण.
१२	सुसमाप्तिवाचिक वास्तविकता वास्तविकता	उद्देश्य :- विद्यार्थी सुसमाप्तिवाचिक समाप्ति करण करण.
१३	सुसमाप्तिवाचिक वास्तविकता वास्तविकता	उद्देश्य :- विद्यार्थी सुसमाप्तिवाचिक समाप्ति करण करण.
१४	सुसमाप्तिवाचिक वास्तविकता वास्तविकता	उद्देश्य :- विद्यार्थी सुसमाप्तिवाचिक समाप्ति करण करण.
१५	सुसमाप्तिवाचिक वास्तविकता वास्तविकता	उद्देश्य :- विद्यार्थी सुसमाप्तिवाचिक समाप्ति करण करण.
१६	सुसमाप्तिवाचिक वास्तविकता वास्तविकता	उद्देश्य :- विद्यार्थी सुसमाप्तिवाचिक समाप्ति करण करण.
१७	सुसमाप्तिवाचिक वास्तविकता वास्तविकता	उद्देश्य :- विद्यार्थी सुसमाप्तिवाचिक समाप्ति करण करण.

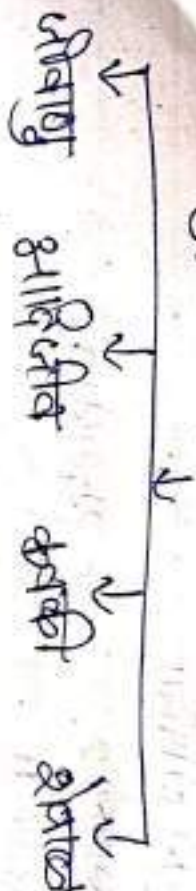
शिक्षक कृती Teachers Activity	विद्यार्थी कृती Students Activity	
शिक्षक सुकान्तिव्यास प्रस्तावना उत्सोखना करतील.	विद्यार्थी उत्तर देतील.	B.B.W/T/A/Eve.
डा. शाणू कोठाव्यास उद्देशाने राहतील.	3- सुकान्तिव्यास	नीट्टी प्रश्न
उत्पत्ती-व्युत्पत्ती वीचीना शाणू काय म्हणतील.	3- सुकान्तिव्यास	
शाणू शाणू सुकान्तिव्यास, शाणू सुकान्तिव्यास वीचीना याचा शाणू काय म्हणतील	विद्यार्थी उत्तरे देतील. विद्युत् देतील.	4- सुकान्तिव्यास
शिक्षक विद्याव्यास सुकान्तिव्यास शाणू सुकान्तिव्यास उत्तरे देतील.	विद्यार्थी उत्तरे देतील	5- सुकान्तिव्यास काव्य वर्णिकाव्य
शिक्षक विद्याव्यास। शिक्षक -नेत्या शाणू सुकान्तिव्यास विद्याव्यास.	विद्यार्थी उत्तरे देतील	नीट्टी प्रश्न.
डा. सुकान्तिव्यास उद्देशाने काव्य व्यास उत्तरे देतील.		सुकान्तिव्यास
शिक्षक विद्याव्यास।	विद्यार्थी उत्तरे देतील.	सुकान्तिव्यास
सुकान्तिव्यास शाणू शाणू	विद्युत् देतील.	वर्णिकाव्य करा
शाणू शाणू देतील.		

फलक कार्य
(Black Board Work)

शुभमतीव

की - ४ वी
विषय - विज्ञान

शुभमतीवों की कक्षा

व्याख्या :-

यह ~~शुभमतीव~~ शाखा है और शेखाव की पट्टी शकम की है, योना शुभमतीव है।

पत्र
(Lesson Observer's Remark)

छात्राचारक
Student's Sign.

Rudhisha

पत्र निरीक्षक अध्यापक
Lesson Observer's Sign.

₹

पत्र क्रमांक _____
Lesson No. _____

शाळेचे नांव सुवर्णेश्वर आस्थाशालिका विद्यापीठ दिनांक २/२/२०२३
School Name _____ Date _____

वर्ग व तुकडी ७वी विद्यार्थी संख्या _____
Class & Div. _____ No. of Student _____

पत्रकाचे नांव दर्शन
Topic Name _____

उपपत्रक शिक्षण, धारण, स्वीकार, परिणाम.
Sub Topic _____

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान विज्ञान, रसायन, शिक्षण, धारण, स्वीकार.
Student's Previous knowledge _____

अभ्यास पद्धती शिक्षण, धारण, स्वीकार.
Teaching method _____

शैक्षणिक साहित्य शिक्षण, धारण, स्वीकार.
Teaching aids _____

पाठ पाठ्याची Steps of Lesson	पाठ्य मूद Content	विशेष उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरण Objectives & Specification
१		उद्दिष्ट :- विद्यार्थ्यांचे बुद्धिमान साधन करणे
२		स्वास्तीकरण :- विद्यार्थ्यां विद्यार्थ्यांच्या अनांशिकी उत्तरे देणाने.
३		
४		
५		
६		
७		
८		
९		
१०		
११		
१२		
१३		
१४		
१५		
१६		
१७		
१८		
१९		
२०		
२१		
२२		
२३		
२४		स्वास्तीकरण :- विद्यार्थ्यांना पण्डितकाशि शोचन झाली
२५		
२६		
२७		
२८		
२९		
३०		
३१		
३२		

अभ्यास - अनुभूती
Teaching Learning Process

शिक्षक कृती Teachers Activity

1) चतुर्कोनाची जीवा वृत्तवापर.

विद्यार्थी कृती Students Activity

जीवा BC & CD

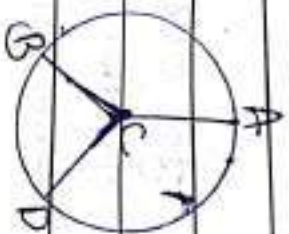
फलक कार्य / श. साहित्य /

सूचकांक

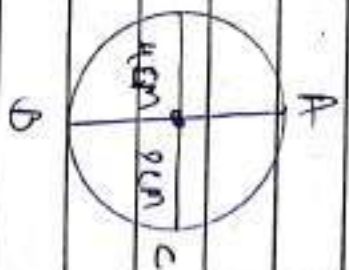
BB/W/T/A/Eve.

2) वर्तुळाचा व्यास दाखवा।
3) वर्तुळावर एकूण बिंदू किती काढा काढता येतात।
4) वर्तुळावर भुज्या किती व्यास काढता येतात।
5) वर्तुळाची जीवा जखाने कापण.

व्यास रेषा CD घेतात जीवा काढता येतात वर्तुळावर मुळांन व्यास काढता येतात वर्तुळावरील कोणतेही दोन बिंदू जोडताच रेषा/काढता वर्तुळाची जीवा जखानात.

शिक्षक शिक्षकांचेवरील प्रभाव काही असत. विद्यार्थ्यांना व उत्तरे प्रकरणे कितीतून पाहण नंतर शिक्षनात.

शिक्षक स्वास्थ्याय विद्युत् देतात

शिक्षकांची स्वास्थ्याय वरिष्ठा विद्युत् घेतात.

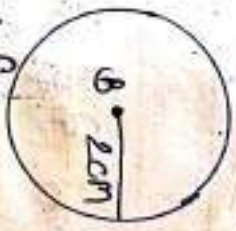
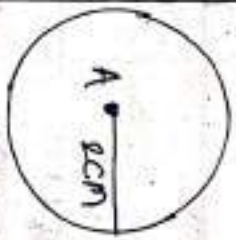
फलक कार्य
(Black Board Work)

चर्चित

की - १ की
विषय - अक्षिण
दि

चर्चित व्याख्या :-
अव्यक्तियुक्त शब्द स्थिर विदुष्युक्तः
समाप्त भेदभाव प्रसंगोपयोग
सर्व विदुष्या संवाया चर्चित
प्रश्न उद्घाटन.

अक्षर चर्चित :-
अक्षर दोहरी चर्चित्यायी तिल्या
समाप्त प्रश्नो ~~सिद्ध~~ न.
अक्षर प्रसंगाना

अक्षर चर्चित.

प्र
(Lesson Observer's Remark)

Radhika
छात्राचार्य
Student's Sign.

[Signature]
प्रति निरीक्षक अध्यापिका
Lesson Observer's Sign.

पाठ क्रमांक _____
Lesson No.

शाळेचे नांव सुभाषकर आस्थाशिक विद्यालय. दिनांक 21/2/23
School Name _____ Date

वर्ग व तुकडी 8 B विद्यार्थी संख्या _____
Class & Div. _____ No. of Student

पटकाचे नांव शास्त्र - भाषातु
Topic Name _____

उपपटक शास्त्र
Sub Topic _____

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांना शास्त्राची ओळख आहे.
Student's Previous knowledge _____

अभ्यास पद्धती उद्देशाची - अवगती पद्धत
Teaching method _____

शैक्षणिक साहित्य शास्त्राचे शैक्षणिक उद्देशाची संवाचनात्मक नकाशा
Teaching aids _____

पाठ परंपरा Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	गतिष्ठ उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
७		उद्दिष्टः - विद्यार्थ्यादिं पुस्तिकानां जायस्य करणे.
८		स्पष्टीकरणः - विद्यार्थ्यादिं विद्यार्थ्यायेषु पुस्तिकां उतारे देतान्
९		उद्दिष्टः - विद्यार्थ्यादिनां पाठ्यपुस्तिकां प्रोत्साहक करुण देणे.
१०		स्पष्टीकरणः - विद्यार्थ्यादिनां पाठ्यपुस्तिकां प्रोत्साहक जायसी.
११		ज्ञानः - विद्यार्थ्यादिनां शास्त्र विषयसि माहिती देणे.
१२	# शास्त्रः - वाक्या	शास्त्रेण शास्त्रशास्त्राविषयसि माहिती देणे
१३	उदाहरण	स्पष्टीकरणः - विद्यार्थ्यादिं शास्त्रेण माहिती देणे शास्त्रशास्त्रेण शास्त्रशास्त्रेण जायसी.
१४		
१५		
१६		उद्दिष्टः - शास्त्रेण शास्त्रेण वाक्याशास्त्रेण जायसी.
१७		स्पष्टीकरणः - विद्यार्थ्यादिं शास्त्रेण जायसी वाक्याशास्त्रेण जायसी.
१८		उपयोग करुण जायसी.
१९		विद्यार्थ्यादिं विद्यार्थ्यादिं शास्त्रेण जायसी.
२०		शास्त्रेण जायसी.

शिक्षक कृती Teachers Activity	विद्यार्थी कृती Students Activity	
शिक्षक विद्यार्थ्यांना पुढील गोष्टींवर भाषासहित प्रश्न विचारतात.	विद्यार्थी व्यक्तिगतरीत्या प्रकल्प व उत्तरे देतात.	
तर अशाप्रमाणे भाषण शिकवण्यात आणतात. या उत्तरकाळात. अभ्यासकार भाषीत.	विद्यार्थी उत्तराचे जाणवते वहीत लिहितात.	५-१०
~~सडेनने हे प्रश्न घेतात~~ A) भाषण तयार करणे सुलभतेने करणे शक्य होय - भाषासहित; हे उत्तरकार तयार करणे यातच यत्नायनाकीत, येथ्यानेही भरतात.	विद्यार्थी व्यक्तिगतरीत्या प्रकल्प व वहीत लिहितात.	शालेय उत्तर
शिक्षक प्रश्नकारणीय. प्रश्न विद्यार्थ्यांना विचार करणे - प्रश्न, नावे, पर्याय नाम सोडवून देतात	उ-ही उ-उत्तरानेचे वहीत करणे प्रश्न, नावे, पर्याय	शालेय उत्तरानेचे न्याय, नावे, पर्याय व्यक्तिगत, पर्याय
शिक्षक विद्यार्थ्यांना। प्रश्नाच्या लिहिणे देतात.	विद्यार्थी प्रश्नाच्या वहीत लिहितात.	प्रश्नाच्या देणाने वहीत भाषण वाचन असल्याचा बाबतची यादी करणे

फलक कार्य
(Black Board Work)

शास्त्र:

की - शरीर
द्विधर - विज्ञान
दि.

वाक्य: - प्रकृतिको लक्ष्येण ज्ञानं प्राप्नुय
निमित्तं कर्तव्यं भूयस्त्वम्

वस्तु: - पौष्टि, शक्ति, शक्ति, शक्ति, शक्ति
शुद्धं भौतिकं भूयस्त्वम्

- १) शक्ति - सामान्यता प्राप्तं शक्ति
- २) शक्ति - शक्ति - शक्ति
- ३) शक्ति - शक्ति - शक्ति
- ४) शक्ति - शक्ति - शक्ति
- ५) शक्ति - शक्ति - शक्ति
- ६) शक्ति - शक्ति - शक्ति

पाठ
(Lesson Observer's Remark)

शिक्षक
Student's Sign:

पाठ निरीक्षक अध्यापक
Lesson Observer's Sign.

पत्र क्रमांक _____
Lesson No. _____

शाळेचे नाव अनंतेश्वर विद्यालय भोयाना दिनांक 8/2/2023
School Name _____ Date _____

वर्ग व तुकडी ७बी विद्यार्थी संख्या _____
Class & Div. _____ No. of Student _____

पत्रकाचे नाव दुग्ध
Topic Name _____

उपपत्रक पिठ्या, चारस, कण कण रंदा इ.
Sub Topic _____

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान रेषा, कोन, कर्ण, त्रिकोण शिवांग
Student's Previous knowledge बालु.

अप्यापन पद्धती सोपानाकडून कडीशाकडे
Teaching method _____

शैक्षणिक साहित्य कडीशाच्या शिक्क्या, card sheet.
Teaching aids _____

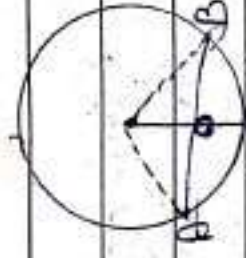
पाठ पायच्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिश उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
१		उद्दिष्ट:- विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान जाणवणे.
२		सपत्तिकरण:- विद्यार्थी विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे देतील.
३		उद्दिष्ट:- विद्यार्थ्यांना पाठ्यावळवर्षी मोठ्ठय करून देणे.
४		सपत्तिकरण:- विद्यार्थ्यांना पाठ्यावळवर्षी मोठ्ठय देणार्या.
५		
६		
७		
८		
९		
१०		
११		
१२		
१३		
१४		
१५		
१६		
१७		
१८		
१९		
२०		
२१		
२२		
२३		
२४		
२५		
२६		
२७		
२८		
२९		
३०		

अध्ययन - अनुभूती
Teaching Learning Process

फलक कार्य / शै. साहित्य /
मूल्यमापन
B.B.W./T.A./Eve.

शिक्षक कृती Teachers Activity
शिक्षक फलककार ठोसता
कढलान्त व त्यावर साधारित
समय स्वीकृत करताना.
शिक्षक शिक्क्यासोव्या
भागावर काही सून वियास्तान प्रश्नांचेचि मातृक आरे
व उत्तर संकयन सांगी देताना.
फलककार सिद्धता.

विद्यार्थी कृती Students Activity
चिक्क्याथा साक्षीय निरीक्षण
करून सम्य समानुन
देताना,
चिक्क्यार्थी चिक्क्यासोव्या
प्रश्नांचेचि मातृक आरे

1) जरीवा उदणाने काय
वर्तुळ केंद्रातून जीवेकर
बाह्यमात्रा त्रैव जीवेया
समानान्तर असल्यामुळे
कोणाले दोन समान कोन
तयार होतील

वर्तुळावरील कोणालेही
दोन किंनु जोडणारे रेखांकेडे
वर्तुळ केंद्रातून जीवेकर
बाह्यमात्रा त्रैव जीवेया
समानान्तर असल्यावर
कोणाले दोन समान तयार होतील

जेव्हा
काटकोन

शिक्षक स्वाध्याय
सिद्धता देताना

चिक्क्यार्थी स्वाध्याय
वाहता सिद्धता देताना.

उ:- मर्यादा वर्तुळाची
जिळ्या उजव्या
त्या वर्तुळाच्या एका
जीवेची लांबी मर्यादा
आहे तर ज्या जीवेची
वर्तुळ केंद्रापासून
अंतर कमी.

फलक कार्य
(Black Board Work)

वर्तुळ

सिका:- वर्तुळावरील कोणत्याही दोन बिंदू जोडणाऱ्या रेषाकडेलाच वर्तुळाचा रेषा असतो म्हणजेच.

प्रमेय:- वर्तुळाच्या केंद्रातुन टांचवण्यास असलेल्या रेषास त्रिज्या.

पट्टा:- ० केंद्र असलेल्या वर्तुळाच्या त्रिज्येची रेषा असते.

रेखा OP + त्रिज्या AB
माध्यम :- रेखा MP ≅ रेखा OP

सिद्धता:- रेखा OA व रेखा OB कडेला
AOP व ΔOPB मध्ये
LOPA ≅ OPB

कर्ण - २
सिद्धता:- दाखविले
कि

रेखा OP + त्रिज्या AB
रेखा OA ≅ रेखा OP
∴ सामाईक भुज्या

कर्ण OA ≅ कर्ण OB
∴ एकाच वर्तुळाच्या त्रिज्या
∴ ΔOPA ≅ ΔOPB
कर्ण भुज्या सम
रेखा PA ≅ रेखा PB
∴ एकसूत्र त्रिकोणाच्या रूपात
वास्तु.

पाठ
(Lesson Observer's Remark)

Rohit
छात्राच्यापक
Student's Sign.

[Signature]
पाठ निरीक्षक अधिकाऱ्याला
Lesson Observer's Sign.

पाठ क्रमांक
Lesson No.

शाळेचे नांव मुक्तेश्वर विद्यालय मोरेशा दिनांक 11/ 2/ 20 23
School Name Date

वर्ग व तुकडी 7 B विद्यार्थी संख्या
Class & Div. No. of Student

घटकाचे नांव रसायनशास्त्र
Topic Name

उपघटक ~~मुख्य~~
Sub Topic

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांना मुख्यध्यायी ओळख आहे
Student's Previous knowledge

अद्यापन पद्धती ~~अभ्यास~~ अवगामी पद्धत.
Teaching method

शैक्षणिक साहित्य गुंडाळी फळा, चट्टे, ठस्टर, लोबंडी पत्ती इ.
Teaching aids

पाठ पायच्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ट उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
५		उद्दिष्ट:- विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान जाणवून कसे
६		स्फूर्तीकरण:- विद्यार्थी विद्यार्थेय
७		मुळावरी उल्लेखेतात
८		उद्दिष्ट:- विद्यार्थ्यांना पर्यायदत्त
९	# कूलदृष्ट्य	श्रीकथ्य करून देणे.
१०		स्फूर्तीकरण:- विद्यार्थ्यांना पाठ्य
११		घटकवासी शोषक्य आनी.
१२		उद्दिष्ट:- विद्यार्थ्यांना सुमदृष्ट्या
१३	श्रीकथ्य:-	विषयी माहिती देणे.
१४	व्याख्या:-	स्फूर्तीकरण:- विद्यार्थी सुमदृष्ट्य
१५	वर्गीकरण:-	समजून घेतात.
१६		आकथन:- विद्यार्थी सुमदृष्ट्या
१७		विषयी समजतात.
१८		उद्दिष्ट:- शाळ ज्ञानाचे व्यावहारीक
१९		स्फूर्तीकरण:- जीवनात उपयोग
२०		करून घेणे
२१		उद्दिष्ट:- विद्यार्थी शाळ ज्ञानाचे
२२		व्यावहारिक जीवनात उपयोग
२३		करून घेतात.
२४		
२५		विद्यार्थी दिलेया स्वाध्याय
२६		सोडवतात.

अध्ययन - अनुभूती
Teaching Learning Process

शिक्षक कृती Teachers Activity	विद्यार्थी कृती Students Activity	फलक कार्य / शे. साहित्य / मूल्यमापन B.B.W./T.A./Eve.
शिक्षक विद्यार्थ्यांना पुस्तकां -नांकरे माहाशिले प्रश्न विचारतात व पुस्तकांना जाणून करतात. विद्यार्थ्यांना पाठ्यावरील प्रश्न समजावणे तर मग ज्ञान सापळा म्हणूनच हा घटक शिक्षण साधता.	विद्यार्थी मध्यपूर्वक प्रकृतीत व उल्लेख देतात.	# सुलभ व
सुलभ व्याः- एकच प्रकारच्या मधुमेचा वनवायेला मूलभूत रसायनिक पदार्थ म्हणजे सुलभ व्याः म्हणजे मधुमेक त्याच्या मधुमेचा ज्यात असलेल्या प्रोटीन संख्यावटा असली. शिक्षक विद्यार्थ्यांना शिक्षकांच्या आतावर प्रश्न विचारतात. विद्यार्थी पाठ्यवस्तूवर प्रश्न विचारतात.	विद्यार्थी मध्यपूर्वक प्रकृतीत समजून घेतात व वहीत लिहून घेतात.	# सुलभ व्याः- तोडी प्रश्न.
शिक्षक विद्यार्थ्यांना स्वाध्याय, लिहून घेतात	विद्यार्थी स्वाध्याय वहीत लिहून घेतात.	सुलभ व्याःचे बीबीके Co, H, N, Li Na, Mg etc. सुलभ व्या संयुगे शिक्षण म्हणजे काय प. प्र.।

फलक कार्य
(Black Board Work)

मुख्य

विषय :- विज्ञान
पृष्ठ :- 7वीं
दि :-

व्याख्या :- प्लाच प्रकार्या अणुंचा कणयोचा
सुगमून ससायनिक पदार्थ अणुंचे मुखूळ
ज्या - हायड्रोजन, ऑक्सिजन, कार्बन इ.

मुख्यथाये वीकरण

धातु / अर्धधातु

धातुसूक्ष्म

- आनपर्यन्त 118 मुखूळव्यांचा शोध लाबला आहे.

पाठ

(Lesson Observer's Remark)

~~राजेश्वर~~

छात्राच्यापक

Student's Sign.

३

पाठ निरीक्षक अधिव्याख्याता
Lesson Observer's Sign.

पाठ क्रमांक
Lesson No.

शाळेचे नांव मुकुणेश्वर विद्यालय हौसा दिनांक 14/2/2023
School Name Date

वर्ग व तुकडी 8वी विद्यार्थी संख्या
Class & Div. No. of Student

षटकाचे नांव चिकोलामिती
Topic Name

उपघटक चिकोला, कठकोन चिकोला, त्रिकोणमितीय, घुबोलाखंड
Sub Topic

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान पायथागोरसचे प्रमेय सांगिताने.
Student's Previous knowledge

चिकोलाच्या बाजू, कोण ओळखतात.

अध्यापन पद्धती ~~ज्ञानाकडून - आद्यानाकडे~~
Teaching method

शैक्षणिक साहित्य चिकोलाचे चर्चशीट, कार्टी.
Teaching aids

पाठ पाठ्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ट उद्दिष्टे व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
५		उद्दिष्ट:- विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान जाणवून घेणे
६		स्पष्टीकरण:- विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान जाणवून घ्यावे.
७		उद्दिष्ट:- विद्यार्थ्यांना पाठ्यातून -चे शोकांक करून घेणे
८		स्पष्टीकरण:- विद्यार्थ्यांना पाठ्यातून -घटकाचे शोकांक सांगणे
९		ज्ञान:- काटकोन त्रिकोणाचे विषय
१०	काटकोन त्रिकोण	ज्ञान देणे
११	काटकोन त्रिकोणाचे	उद्दिष्ट:- दिलेल्या माहितीचे
१२	कोणसमोरील बाजू	विद्यार्थ्यांकडून संकलन करून घेणे
१३	बरोबर असलेल्या दोन	उद्दिष्ट:- पाठ्य ज्ञानाचे व्याख्यान
१४	बाजूंच्या कोनांची बेरीज	जीवनात उपयुक्त करून घेणे.
१५	न	स्पष्टीकरण:- विद्यार्थी पाठ्यातून
१६	उप	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.
१७	थो	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.
१८	ज	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.
१९	न	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.
२०	न	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.
२१	न	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.
२२	न	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.
२३	न	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.
२४	न	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.
२५	न	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.
२६	न	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.
२७	न	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.
२८	न	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.
२९	न	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.
३०	न	व्याख्यान उपयुक्त करून घेणे.

फलक कार्य
(Black Board Work)

प्रिकोणमिति

कण्ठकोन त्रिकोण :- $\triangle ABC$ मध्ये
 $\angle B$ हा कण्ठकोन आहे तर $\angle B$ चा
 कोनासमोरील बाजु AC ही
 कर्ण आहे
 $\angle A$ समोरील बाजु BC आहे
 $\angle C$ समोरील बाजु AC आहे
 $\angle B$ समोरील बाजु AC कर्ण आहे.

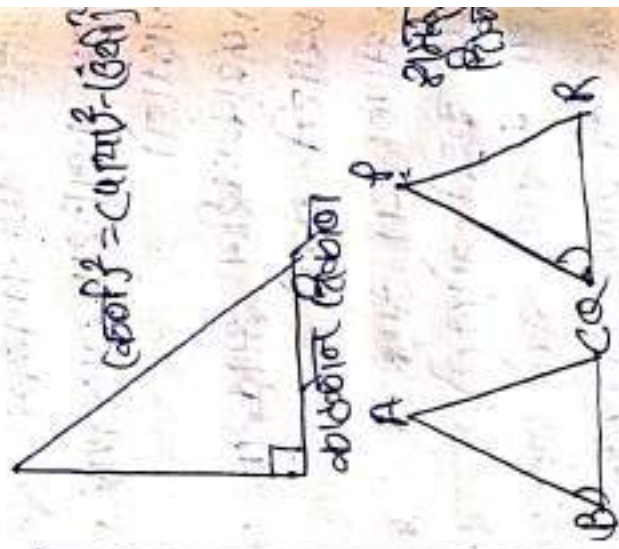
$\therefore \triangle ABC \sim \triangle PQR$

संघात बाजु

$\frac{AB}{PQ} = \frac{BC}{QR} = \frac{AC}{PR}$

कार्य - दुकी
 विषय - त्रिकोण

(कर्ण)² = (बाजु)² + (बाजु)²

पाठ (Lesson Observer's Remark)

Bahksha
 छात्राचार्य

Student's Sign.

(Signature)

पाठ निरीक्षक अध्याख्याता
 Lesson Observer's Sign.

पाठ क्रमांक
Lesson No.

शाळेचे नाव
School Name

सुखेश्वर विद्यालय (गौरी) दिनांक 17/2/20 23
Date

वर्ग व तुकडी
Class & Div.

४वी

विद्यार्थी संख्या
No. of Student

१

घटकाचे नांव

हवणी

Topic Name

उपघटक

हवणीचे कंपन

Sub Topic

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान

विद्यार्थ्यांना हवणी विषयी माहिती आहे

Student's Previous knowledge

अध्यापन पद्धती

उद्गामी - हवणीची पर्यटन.

Teaching method

शैक्षणिक साहित्य

Audio & video of sound production.

Teaching aids

पाठ पायऱ्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ठ उद्दिष्टे व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
३		उद्दिष्टः- पुर्वज्ञानाची जाण्टळणी करणे
४		स्पष्टीकरणः- विद्यार्थ्यांचे पुर्वज्ञान जाण्टळण करणे
५		उद्दिष्टः- विद्यार्थ्यांना पाठ्यदळ्याची ओळख करून देणे
६		स्पष्टीकरणः- विद्यार्थ्यांना पाठ्यदळ्याची ओळख झाली
७	दवनी	उद्दिष्टः- दवनी विषयी माहीती देणे
८	दवनी निरिनिती	स्पष्टीकरणः- दवनी विषयी माहीती झाली.
९		
१०		
११		
१२		
१३		
१४		
१५		
१६		
१७		
१८		
१९		
२०		
२१		
२२		
२३		
२४		
२५		
२६		
२७		
२८		
२९		
३०		

अध्ययन - अनुभूती
Teaching Learning Process

शिक्षक कृती Teachers Activity	विद्यार्थी कृती Students Activity	फलक कार्य / शे. साहित्य / मूल्यमापन B.B.W/T.A/Eve.
शिक्षक विद्यार्थ्यांना पुस्तकांना आधारित पुस्तक विचारनाम देतात.	विद्यार्थी पुस्तकांची उत्तरे देतात.	
एर अग आण आपण हवनी व हवनी निर्मिती याविषयी सभ्यारानार सादोल.	विद्यार्थी लक्षपूर्वक प्रेकाम व बटकाये नाव वहित. सिद्धि न होतान.	4- हवनी = 7
हवनी कंयणे पत्रायामुळे निर्मिती होतान, ही कणणे हवनीय रेणुमुळेच निर्मिती जातान. साणी हवनी निर्मिती होतो मरुपीय हवनीची कंयणेवेणी नस आपल्यापर्यंत पोहोचतान शिक्षक विद्यार्थ्यांना शिक्ष - लेखा मरुतार पुश्न. विचारनाम.	विद्यार्थी सक्षपूर्वक प्रेकाम. 2	हवनी निर्मिती:-
शिक्षक विद्यार्थ्यांना गुंडाळी प्रसंख्येय. पुश्न सोडवण्यास सोगतान.	विद्यार्थी उत्तरे देतान. 1) कंयण 2) रेणुमद्ये.	1) हवनी --- मुळे निर्मिती होतान. 2) कंयणे हवनीस --- --- मिश्रकतान स्वाध्याय:- आपण आसुबाकुला कंयण कणणे आवाज प्रेकाम त्याची यादी करे
शिक्षक विद्यार्थ्यांना स्वाध्याय सिद्धि न देतान वहित सिद्धि न होतान.	विद्यार्थी स्वाध्याय सिद्धि न होतान.	

फलक कार्य
(Black Board Work)

दुबनी

का - दुबनी
विषय - विज्ञान
दि

- आवाज किंवा दुबनी म्हणजे एखाद्या माध्यमाद्वारे कानाद्वारे कंपनाचे होणारे भावकत्व, दुबनीमध्ये उर्जेचा एक प्रकार होय.
- आपले कान 20 Hz ते 20 kHz या दुबनीचे भाषाज ऐकू शकतात.
  - भाषाजायी पातळी ओळखासाठी डेसिबलचे एक वापरले जाते.

पार

(Lesson Observer's Remark)

Rashmi
छात्राचा एक

Student's Sign.

पार निरीक्षक अध्याख्याता
Lesson Observer's Sign.

PRACTICE LESSON

माध्यमिक वर्ग

अ.क्र.	दिनांक	वर्ग	विषय	तासिका	पाठ्यपुस्तक	पर्यवेक्षक स्वाक्षरी
1.	27/1/23	8वीं	गणित	2री	किंदू, रेखा आणि गुण्य	पुन
2.	30/1/23	8वीं	विज्ञान	3वीं	आमल	पु
3.	3/2/23	8वीं	गणित	5वीं	सूट व कमीशन	पुन
4.	5/2/23	8वीं	विज्ञान	4थी	आमलारे	पु
5.	9/2/23	6वीं	गणित	6वीं	गफा व लोट	पुन
6.	11/2/23	8वीं	विज्ञान	2री	अनुवांशिकता	पु
7.	14/2/23	6वीं	गणित	4थी	गफा व लोट	पुन
8.	20/2/23	8वीं	विज्ञान	4थी	सूक्ष्मजीव	पु

प्रभारी अधिव्याख्याता
(पाठ विभाग)
Lesson Incharge

पाठ क्रमांक
Lesson No.

शाळेचे नांव सुकेश्वर विद्यालय मौसा दिनांक 27/1/2023
School Name

वर्ग व तुकडी ४वी विद्यार्थी संख्या १
Class & Div. No. of Student

पटकाचे नांव बिंदु, रेषा आणि युत्तल.
Topic Name

उपपटक रेषाखंड
Sub Topic

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान बिंदु, रेषा, संच दश्यानाला
Student's Previous knowledge रेषाखंडाचे पुर्वज्ञान

आपण पढती उद्गामी - अकामी पद्धत.
Teaching method

शैक्षणिक साहित्य विभिन्न रेषाखंडाच्या आकृत्या, खंडाची फवार.
Teaching aids

पाठ पायच्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ट उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
उपरोक्त		
व		विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान जागृत
ना		करणे
हेतु		जाणव्या हेतु स्पष्ट करणे
क		
श		
न		
विषय	रंभाळीखु	विद्यार्थ्यांना रंभाळीखु विषयी
प्रति		माहिती देणे
पा		
न		
न		
संकेत		विसेष्या माहितीचे संकलन
न		करणे घेणे.
उप		ज्ञान ज्ञानाचे व्यावहारिक
यो		जीवनानुसार उपयुक्त करून देणे
ज		
न		
स्वा		विद्यार्थी स्वाध्याय संपवण्याचा
यत्न		प्रयत्न करताना
न		

अध्ययन - अनुभूती Teaching Learning Process		फलक कार्य / शे. साहित्य / मूल्यमापन B.B.W/T.A/Eve.
शिक्षक कृती, Teachers Activity	विद्यार्थी कृती, Students Activity	
शिक्षक वतीत प्रवेश करताना. स्वालीन पुस्तक विचारता. 1) फलकावरील कथाकृतीचे वाचन करा 2) रेखाचंडाची A आणि B हो कथा आहे. तर 3) रेखा AB व रेखा CP यांमिने कसे विसताना. 4) रेखा AB व रेखा CD एकमे- -कांवर कसे विसतीस तर आज आपण रेखाचंडाची एकरूपता या विषयाची आधिक माहिती घेणार आहोत शिक्षक पुस्तक विचारता 1) फलकावरील आकृती कोणती आहे. 2) रेखा AP व रेखा PA हे एकमेकांशी कसे विसताना	विद्यार्थी कृती, Students Activity विद्यार्थी पुस्तकाची इतर देतात. रेखाचंडा AB रेखाचंडाची A आणि B ही दोके म्हाणजेय आकृती रेखा AB व रेखा CP समान यांमिने विसताना. समान विद्यार्थी लक्षपूर्वक ऐकतात व पाठ्यपुस्तकाय नाच वहता मिळून घेतात. रेखाचंडा AP आहे रेखा AP व रेखा PA हे एकमेकांशी समान विसताना.	A A C रेखाचंडाची एकरूपता A रेखाचंडा A P एकरूप रेखाचंडाचे सहज पठणारे विद्यार्थी व कोणते कुणभूम माहेत स्पष्ट करा
शिक्षक विद्यार्थ्यांना पुस्तक मिळून देतात.	विद्यार्थी वहिता पुस्तक मिळून घेतात	

फलक कार्य
(Black Board Work)

विंदु रेखा शान्ति पुस्तक.

कॉ - स्वी
विषय - गणित
दि

रेखाखंड :- रेखाखंड ही आकृति
माहे.

A — 10

C — 10

A — 10

P — 10

∴ रेखाखंड ही आनिलीय
विंदु संयोज

जेव्हा दोन रेखाखंड एक
जेव्हा एकत्र आहोत.

आमितीय म्हणजे विंदुसयक

समान रेखाखंड

रेखाखंडाची प्रकल्पना

आकृती माहे म्हणजेच.

एकमेकांशी संतोलन पुढील

पाठ

(Lesson Observer's Remark)

Pratiksha

छात्राध्यापक

Student's Sign.

[Signature]

पाठ निरीक्षक अध्यापक
Lesson Observer's Sign.

पाठ क्रमांक
Lesson No.

शाळेचे नांव
School Name

वर्ग व तुकडी
Class & Div.

घटकाचे नांव
Topic Name

उपघटक
Sub Topic

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान
Student's Previous knowledge

अध्ययन पद्धती
Teaching method

शैक्षणिक साहित्य
Teaching aids

मुक्कलेश्वर विद्यालय होसा दिनांक 00/ 1/ 20 23
Date

विद्यार्थी संख्या
No. of Student

8 वी

विज्ञान

आम्ल

विद्यार्थ्यांना आम्लविषयी माहिती आहे.

~~सोप्याकडून - कठीणाकडे.~~

शैक्षणिक साहित्य आम्लचा वर्ण, गुंडाळी फळा इ.

पाठ पाठ्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ट उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
उद्देश		विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान जाणून घ्या
द		पाठ्याचे हेतू स्पष्ट करणे
ना		
ह		
लु		
कथ		
न		
वि	आत्म	विद्यार्थ्यांना आत्मविषयी
य	वाक्या	माहिती देणे.
ज्ञानि	उदाहरणे.	
पा		
प		
न		
सं		विषयाच्या माहितीचे संकल्पना
क		करणे घेणे.
स		
न		
अ		प्राप्त ज्ञानाचे व्यावहारिक जीवना
यो		उपयोग करून घेणे.
जन		
स्वा		वेळेच्या अनुषंगाने करून घेणे
ध्या		
य.		

अध्ययन-अनुभूती
Teaching Learning Process

फलक कार्य/शै.साहित्य/
मूल्यमापन

शिक्षक कृती Teachers Activity	विद्यार्थी कृती Students Activity	B.B.W./T.A./Eve.
शिक्षक विद्यार्थ्यांना पुर्वज्ञानावर आधारित प्रश्न विचारतात.	विद्यार्थी प्रश्नांकी उत्तरे देतात.	लॉग प्रश्न
1) लिंबूची चक कशी असते तर मग आम आमण आम्य या लिंबूची माहिती पाहण्या	3) आमकट विद्यार्थी लक्षापूर्वक ऐकतात.	
पदार्थाचे तीन विभागात वर्गीकरण केले जाते. चकीनुसार, आमल, आमकी व उदासीन जे आमलारी पदार्थाविशेषर रसायनिक गुणियेत आम होतात, त्यांना आम्य म्हणतात.	विद्यार्थी लक्षापूर्वक ऐकतात व काही लिहून घेतात	# आम्य:- व्याख्या:- उदा. HCl, H ₂ SO ₄
शिक्षक विषयव्या ज्ञानावर प्रश्न विचारतात.	विद्यार्थी उत्तरे देतात.	स्त्रियांचा प्राणा
शिक्षक गुंडाळी प्रत्यक्षरीय प्रश्न सोडवून घेतात.	1) H+ कणांचे 2) आम्य 3) र पेक्षा	1) आमल मिश्रणात- कणांचे प्रमाण वाढवतात 2) तीव्र --- पदार्थ घाटंकर गंज वाढवतात 3) आमल पदार्थाचे आम मुल्य --- पेक्षा कमी असते
फलकावर शिक्षक साध्याय लिहून देतात	विद्यार्थी स्वाध्याय लुभदेनियस व काही लिहून घेतात	अमोनियस व अमोनियस व्याख्या व उदा. सिटा.

फलक कार्य
(Black Board Work)

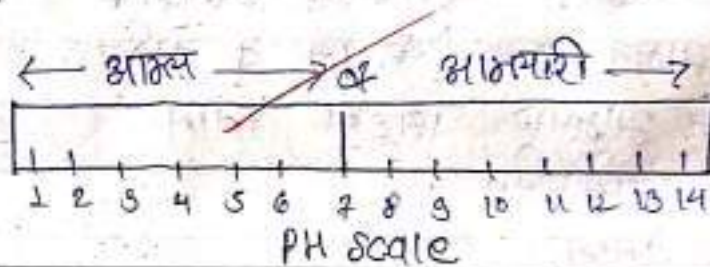
आम्ल

विषय - विज्ञान
कक्षा - 8वीं

आम्ल: → जे आम्लारी पदार्थाविरोवर रसायनिक
प्रतिक्रियेत भाग घेताना त्यांना आम्ल म्हणतात

उदा: → HCl, H₂SO₄ इत.

आम्ल पदार्थाचे PH 7 पेक्षा कमी
असते

पाठ
(Lesson Observer's Remark)

Rajksh

छात्राध्यापक
Student's Sign.

E

पाठ निरीक्षक अधिव्याख्याता
Lesson Observer's Sign

पाठ क्रमांक _____

Lesson No. _____

शाळेचे नांव _____

School Name _____

भुवनेश्वर विद्यालय ओसा

दिनांक 01/2/2023

Date

वर्ग व तुकडी _____

Class & Div. _____

8 वी

विद्यार्थी संख्या _____

No. of Student _____

घटकाचे नांव _____

Topic Name _____

सुट व कमीशन

उपघटक _____

Sub Topic _____

सुट, सुटल, कमीशन

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान _____

Student's Previous knowledge _____

विद्यार्थ्यांना छापील किंमत, बिक्री किंमत

बसवय माहीती आहे.

अध्यापन पद्धती _____

Teaching method _____

उद्गाामी - उद्गाामी पद्धती

शैक्षणिक साहित्य _____

Teaching aids _____

गुंडाळी फळा.

पाठ पाठ्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ट उद्देश्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
पुस्तका व		विद्यार्थ्यांचे ज्ञान जागृत करणे
ना		
हेतु		विद्यार्थ्यांना पाठ्यघटकाची ओळख करून देणे.
क		
थ		
न		
विषय	सुट	ज्ञान - विद्यार्थ्यांना सुट या विषयी माहितपि देणे.
प्रति	सुट = छापील किंमत	
पाद	- विक्री किंमत.	
न		
सं		दिलेल्या माहितीचे संकलन करणे.
क		
स		
न		
उप		ज्ञान, ज्ञानाचे व्यावहारिक जीवनात उपयोग करणे देणे.
यो		
ज		
न		
शब्द		वेळेचा अनुपयोग करणे देणे.
ध्या		
य		

अध्ययन-अनुभूती
Teaching Learning Process

फलक कार्य/शै.साहित्य/
मूल्यमापन
B.B.W/T.A./Eve.

शिक्षक कृती Teachers Activity	विद्यार्थी कृती Students Activity	
शिक्षक वर्गात पुस्तक पुढेढावून जाऊन ती काही पुस्तक विचारतात.	विद्यार्थी पुढेढावून आलेल्या पुस्तकांचे उतारे देतात.	
पुढे 100 असलेल्या पुस्तकाच्या काय म्हणतात.	उ- पुढे 100 असलेल्या पुस्तकाच्या शतमान म्हणतात.	
२) किमती काढा		
i) 8000 चा शेकडा 2	8000 चा शेकडा 2 = 60	
ii) 100 चा शेकडा 3%	100 चा 3% = 3	
iii) 25000 चे 20%.	25000 चे 20%.	
	$25000 \times 20 = 5000$ 100	
३) दुकानदार जर एखाद्या वस्तुकीय छापयेच्या किंमती पेक्षा कमी किमतीत वस्तु विकत असेल तर त्याचा काय म्हणतात?	सुट म्हणतात.	
तर आज आपण सुट चा पाठ्यदस्तकावर पाहणार आहोत.	विद्यार्थी लक्षपूर्वक ऐकतात व पाठ्यदस्तकाचे नोंद घेतात.	सुट
१) छापयेची किंमत म्हणजे काय?	विद्यार्थी उतारे देतात वस्तुवर छापयेची किंमत	(Discount)
२) सुटचे सूत्र काय आहे?	सुट = छापयेची किंमत - विक्री किंमत.	सुट = छापयेची किंमत x शेकडा सुट छापयेची किंमत शे 6 सुट होऊन दुकानदाराने एकपैदा 1250 रु. विकता तर पंढ्याची छापयेची किंमत किती ?

फलक कार्य
(Black Board Work)

शुट व कमिशन

वर्ग - 8वीं
विषय - गणित
दि -

शुट = छापीय किंमत - विक्री किंमत

शुट = छापीय किंमत $\times$ शे. शुट

छा. = साधकमयी किंमत 2500 रु

दुकानदाराने शे 5 रु दिली

शुट = छा. की $\times$ शे. शुट

$$= \frac{2500}{1} \times \frac{5}{100}$$

$$= 125 \text{ रुट}$$

विक्री किंमत = छा. की - शुट

$$= 2500 - 125$$

$$= 2375 \text{ रु}$$

शुट देण्याचा दर साधारणपणे
शतमानात सांगतात

शेकडा 10 शुट याचा अर्थ
वस्तुधार छापीय किंमतीच्या
10% किंमत कमी घेऊन
वस्तु विकणे.

400 चा शेकडा 5

$$= 400 \times \frac{5}{100}$$

$$= 20$$

पाठ

(Lesson Observer's Remark)

Radksha

छात्राध्यापक
Student's Sign.

Usha

पाठ निरीक्षक अधिव्याख्याता
Lesson Observer's Sign.

पाठ क्रमांक _____
Lesson No. _____

शाळेचे नांव
School Name

मुक्तेश्वर विद्यालय औसा

दिनांक 5/2/2023
Date

वर्ग व तुकडी
Class & Div.

8 वी

विद्यार्थी संख्या
No. of Student

1

घटकाचे नांव
Topic Name

विज्ञान

उपघटक
Sub Topic

आम्लारी

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान
Student's Previous knowledge

विद्यार्थ्यांना आम्लारीविषयी माहीती
आहे, ले आम्लारी पदार्थ
सोबतचु शकतात.

अध्यापन पद्धती
Teaching method

सोप्याकडून कठीणाकडे.

शैक्षणिक साहित्य
Teaching aids

सुंदाची फळा, आम्लारीया चार्ट इ.

पाठ पायच्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ट उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
१		
स्ता		शिक्याच्याचे पूर्वज्ञान जाणून
२		करणे
ना		
३	# आत्मसारी	पाठाचे हेतु स्पष्ट करणे
४		
कथ		
न		
५	# आत्मसारी	शिक्याच्यांना आत्मसारीविषयी
६	द्याव्या	माहीती देणे, आत्मसारी
७	उदा.	करणे घेणे.
८		
९		
१०		शिक्यांच्या ज्ञानाचे सुट्टेन विचार
११		संकलन करणे.
१२		
१३		
१४		शिक्या ज्ञानाचे व्यावहारिक जीवना
१५		आयोगा करून घेणे
१६		
१७		
१८	स्वाध्या	वेळेच्या सुट्टुपयोग करणे.
१९		

अध्ययन-अनुभूती
Teaching Learning Process

फलक कार्य/शै.साहित्य/
मूल्यमापन
B.B.W/T.A/Eve

शिक्षक कृती Teachers Activity	विद्यार्थी कृती Students Activity	
शिक्षक विद्यार्थ्यांना पुर्वज्ञानावर आधारित प्रश्न विचारतात.	विद्यार्थी प्रश्नांची उत्तरे देतात	
i) आख्यारी चकील करी असतात.	उ लरत	तोडी प्रश्न
तर मग आपण आख्यारी या घटकाविषयी माहिती घेवु या	विद्यार्थी लक्षापूर्वी ऐकतात.	आख्यारी
जे पदार्थ लुहट/कुकट चकीले व स्पशालिया	विद्यार्थी लक्षापूर्वी ऐकतात व वाहित लिडुन घेतात	# आख्यारी # व्याख्या
कुळकुळीत लागतात, त्यांना आख्यारी म्हणतात.		# उदा:- घुव्याची मिकळी, खाण्याचा सोडा। NaHCO ₃ , कॉफी सोडा (NaOH) व साखर
उदा- साखर, खाण्याचा सोडा, घुव्याची मिकळी शिक्षक विद्यार्थ्यांना ज्ञानाचे प्रश्न विचारून संकल्पना करतात.	उत्तरे i) (0M)	i) आख्यारी मिळवतात --- मापन देतात.
शिक्षक कुळकी कापकपरी ल प्रश्न सोडवण्यास सांगतात.	ii) 7 पेक्षा जास्त.	ii) आख्यारीचे प्रम --- असते.
शाध्याच्याची प्रश्न लिडुन देतात.	विद्यार्थी प्रश्न लिडुन घेतात व सोडवण्याचा प्रयत्न करतात.	दैनंदिन जीवनातील आख्यारीची लिस्ट तयार करा

फलक कार्य
(Black Board Work)

आम्लारी

विषय - विज्ञान
वर्ग - 8 वी

व्याख्या :- जे पदार्थ घुसट / कुसट यकीव व
स्पर्शास सुसुकील सामान्य त्यांना
आम्लारी म्हणतात.

उदा :- सुन्याची निक्की CaCO_3 , खाव्यावर सोडा
(NaHCO_3) कॅल्सीक सोडा (CaO) व सावन

आम्लारी हा एक असा पदार्थ असतो ज्याने
पाण्यानीय हाका हाका हायड्रॉक्साइड आयन
(OH^-) उपलब्ध करून देतात.
आम्लारीची pH मुल्य 7 पेक्षा जास्त असतो

पाठ
(Lesson Observer's Remark)

Balisha

छात्राध्यापक
Student's Sign.

५

पाठ निरीक्षक अधिव्याख्यात
Lesson Observer's Sig

पाठ क्रमांक _____
Lesson No.

शाळेचे नांव सुवैश्वर विद्यालय मोरगा
School Name

दिनांक 8/2/2023
Date

वर्ग व तुकडी 6वी
Class & Div.

विद्यार्थी संख्या _____
No. of Student

घटकाचे नांव नफा व तोटा
Topic Name

उपघटक नफा
Sub Topic

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान वस्तुंची खापीय किंमत, विक्री किंमत
Student's Previous knowledge
आणि खरेदी किंमत

अध्यापन पद्धती उद्गामी - अवगामी पद्धत.
Teaching method

शैक्षणिक साहित्य पेन, झुत व व्याख्यात्या लक्षा, गुंडाळी फळा.
Teaching aids

पाठ पाठ्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ट उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
पुस्तक		
व		पूर्वज्ञान जातून करणे
ना		
हे		विक्याख्यांना पाठ्यपुस्तकाची
उ		ओळख करून देणे.
कथ		
न		
विष	नफा -	विक्याख्यांना नफा व्या
य	व्याख्या -	विषयी माहिती देणे.
पुस्त	सुद्धा -	
पाठ		
न		
सं		दिसेव्या माहितीचे संक्रमण
क		करणे.
स		
न		
उ		प्राप्त ज्ञानाचे व्यवहारीक
प		जीवनात उपयोजन करून घेणे
थो		
ज		
न		
स्वा		वेळेचा सुरुषयोजन करणे.
थ्या		
थ		

अध्ययन-अनुभूती
Teaching Learning Process

फलक कार्य / शै.साहित्य /
मूल्यमापन
B.B.W/T.A/Eve.

शिक्षक कृती Teachers Activity	विद्यार्थी कृती Students Activity	
शिक्षक कक्षात प्रवेश करतात	विद्यार्थी लक्षपूर्वक ऐकतात	
पुस्तकांचा जाणवती साठी	व उत्तरे देतात.	
प्रश्न विचारतात.		
प्रश्नातील किंमती वेगवेगळी		
वशात वस्तु मूल्ये तर त्याच	एखादा नफा	नफा
काय झाले अस		
कल्पना घेऊन आता		
आपण नफा या	विद्यार्थी काही लिहून	
घटकाविषयी माहीती	देतात	
घेवु नफ्याचे सुत सांगतात.	नफा = विक्री = ख. कि	
शिक्षक शिकवण्याच्या	विद्यार्थी अचूक उत्तरे	
मागावर प्रश्न विचारतात.	देण्याचा प्रयत्न करतात	
प्र नफा कळत नाही.	खरेदीपेक्षा किती किंमत	लॉजी प्रश्न.
	जास्त होते तेव्हा	
	नफा होतो	
		रिकार्डिंग जातो
		वि. कि / ख. कि / नफा
शिक्षक गुंडाळीप्रकाराचीय	नफा = 100 रु	400 300 --
प्रश्न विद्यार्थ्यांकडून	ख. कि = 100 रु	1200 --- 200
सोडवून देतात.	वि. कि = 650 रु	--- 500 150
	ख. कि = 1400 रु	2100 --- 400
स्वाध्याय लिहून देतात	विद्यार्थी स्वाध्याय लिहून	
	देतात.	

फलक कार्य
(Black Board Work)

नफा

की - 6 वी
विक्रय - भाषित
दि -

व्याख्या:- लेखा करेदीयेखा विक्री जास्त
होते. लेखा फायदा होतो, त्यास नफा म्हणतात

सूत्र:- नफा = विक्री किंमत - खरेदी किंमत

स्वाध्याय:- सुमनवाइनी लोक व्यापार करणाऱ्यांकडून
25 साठ्या 20,000 रुपयांवर विक्रीत
होतल्या व त्या साठ्या प्रत्येक 820
रुपये विकल्या तर त्या व्यक्तीला त्यांना
किती नफा झाला?

पाठ
(Lesson Observer's Remark)

Kanika
छात्राध्यापक
Student's Sign.

[Signature]
पाठ निरीक्षक अध्यापक
Lesson Observer's Sign

पाठ क्रमांक _____
Lesson No.

शाळेचे नांव
School Name

मुक्तेस्वर विद्यालय मोसा दिनांक 11/2/2023
Date

वर्ग व तुकडी
Class & Div.

9 की

विद्यार्थी संख्या
No. of Student

1

घटकाचे नांव
Topic Name

विज्ञान

उपघटक
Sub Topic

अणुवंशिकता

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान

Student's Previous knowledge

विद्यार्थ्यांना अणुवंशिकते बद्दल
सामान्य माहिती आहे.

अध्यापन पद्धती
Teaching method

इंग्रामी - स्वामी पद्धत

शैक्षणिक साहित्य
Teaching aids

गुंडाळी फळा, अणुवंशिकतेचा चार्ट इ.

पाठ पायच्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिश्ट उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
१		
स्ता		विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान जाणवणे
व		
ना		
हेतु		पाठ्याचे हेतु स्पष्ट करणे
कथ		
न		
विषय	# अनुवंशिकता :-	विद्यार्थ्यांना अनुवंशिकतावि
य	# व्याख्या :-	माहिती देणे.
धर्मा	# स्पष्टीकरण :-	
पा		
इत		
संक		दिलेल्या ज्ञानाचे संकलन
ल		करणे
न		
३		दिलेल्या ज्ञानाचे व्यावहारिक
५		जीवनात उपयुक्त करणे
थोड		देणे.
न		
२०		
२५		वेळोवेळी सुनियोजित करणे.
५		

अध्ययन-अनुभूती Teaching Learning Process		फलक कार्य/शै.साहित्य/ मूल्यमापन B.B.W/T.A/Eve.
शिक्षक कृती Teachers Activity	विद्यार्थी कृती Students Activity	
शिक्षक विद्यार्थीना पूर्व- ज्ञानावर आधारित प्रश्न विचारतात.	विद्यार्थी उत्तर देतात.	
उ- वर्गात सर्व विद्यार्थी शास्त्राचे विस्तार करे.	नाही	
तर मग माण आपण अनुवंशीकता या घटका विषयी माहीती पाहू	विद्यार्थी लक्षपूर्वक ऐकतात	# अनुवंशीकता
सांख्यिकीय गुणधर्म एका पिढीतून दुसऱ्या पिढीत कसे उतरतात याचा साम- न्यपणे शाही मुख्यत्वे	विद्यार्थी लक्षपूर्वक ऐकतात व वहीत लिहून देतात.	अनुवंशीकताशास्त्र अनुवंशीकता
जनुकांच्या अभ्यास करणारी जैवशास्त्राची एक शाखा म्हणजे अनुवंशीकताशास्त्र दिले त्या ज्ञानाचे शिक्षक प्रश्न विचारून संकलन करतात.	अनुवंशीकता समजून देतात	गुणधर्मांचे प्रकार १) मध्यकेंद्री २) उपग्रहकेंद्री ३) सान्ध्यकेंद्री ४) संत्यकेंद्री गुंडाची फळा १) अनुवंशीकतेत गुणधर्मांचा विस्तार दुसऱ्या पिढीकडे - होतात
गुंडाचे फळावरील प्रश्न सोडवून देणे.	२) संकलित होतात	१) अनुवंशीकतेत गुणधर्मांचा विस्तार दुसऱ्या पिढीकडे - होतात
	३) ५ प्रकार पडतात	२) अनुवंशीकतेत गुणधर्मांचा विस्तार दुसऱ्या पिढीकडे - होतात
शि. वि. स्वाध्याय लिहून देतात.	विद्यार्थी स्वाध्याय वहीत लिहून देतात	३) अनुवंशीकतेत गुणधर्मांचा विस्तार दुसऱ्या पिढीकडे - होतात
		स्पष्ट करे

Feedback by Teachers

सद्य पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : गिठकरी उमिदा नागाबाय. दिनांक :
 इयत्ता : ४वी तुकडी : ३रा तासिका : २री विषय : विज्ञान
 घटक : सुहमनीव उपघटक : सुहमनीवाचे पाठ्यांश : ४०१

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठ्याचे टाचण आजायुक्त व पाठ्याचे पायथ्याप्रमाणे व्यवस्थित सिद्धि.
- २) पाठ्याचा प्रारंभ - पाठ घेत असताना संबंधीत छाताध्यापकाने पाठ्याची सुरुवात प्रश्न विचारून घान केली.
- ३) विषयज्ञान - पाठ घेत असताना विषयावर उभूत होते. संकल्पना व त्याची मंडणी अध्यापकाने चंगाली केली.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - पाठ घेत असताना दृक साधनांचा वापर चंगाली केला. पाठ घेत असताना कांमिष्ट विद्यार्थ्यांना चिंताव्य व वाढत्या माध्यमातून सांगितली गेली.
- ५) विषयविवेचन - कांमिष्टापन करत असताना विषयाची मंडणी सोप्याकडून कठीणाकडे या सुत्रावरून केली गेली विविध उदा:- वापर केला गेला.
- ६) वातावरण निर्मिती - अस्हादकायक व खेळीनेकरीये लसेच आनंदाचे वातावरण घेत कांमिष्ट विद्यार्थी/ विद्यार्थिनी या दोन्ही घटकाने समजून घेण्यात आले.
- ७) फलक लेखन - फलकलेखन एका सरळ मोर्छीमध्य रंगीत लुग्या वापर केला गेला एकुठाच फलकाचे विद्योजन व्यवस्थित केले गेले.
- ८) वर्गनियंत्रण - कांमिष्ट वर्गनियंत्रण होते तरीपण अध्यापन करताना विद्यार्थी -ना श्रमान संधी प्रश्न विचारताना द्यात वाकी जेनेकरून विद्यार्थी पाठकडे लक्ष देताले.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - पाठामध्ये मुत्यापेक्षा मुलींचा सहभाग दिशून आला.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - एकंदरीत संबंधीत पाठामध्ये विद्यार्थ्यांची प्रगती कश्याचे प्रथम केले.

पाठाबद्दल मत - एकुल पाठ समाधानकारक आसा

Padiksha

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणाऱ्यांची स्वाक्षरी

३

निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : मिठकरी इतिहास नागनाथ दिनांक :
इयत्ता : ८वी तुकडी : व तासिका : मध्या विषय : गणित
घटक : शुद्धिती उपघटक : वस्तुिक पाठयांश : कृष्णार्थ प्रश्न

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठार्थ टाचण 'पाठ' पायल्या उभाणे होते
- २) पाठाचा प्रारंभ - पाठार्थी सुरुवात पूर्वज्ञानावर साधारित करून घ्याऊन केले
- ३) विषयज्ञान - पाठ वेळ असतात पाठार्थी मंडणी सोप्याकडून कठीणाकडे केली
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - दृकश्राव्य साधनांचा वापर योग्य होता
- ५) विषयविवेचन - पाठार्थी मंडणी सोप्याकडून कठीणाकडे केली
- ६) वातावरण निर्मिती - काही अस्हाद्वायक स्वरुपाचे वातावरण होते
- ७) फलक लेखन - फलक लेखन बसरळ रेकले होते
- ८) वर्गनियंत्रण - काविर नियंत्रण चांगले होते
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थी सहभाग सम स्वरुपाचा होता
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - प्रकटार्थित पाठ खान झाला

पाठाबद्दल मत - पाठ समाधानकारक झाला

इतिहास
पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणार्थीची स्वाक्षरी

एने
निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव :

मिटकरी प्राध्यापिका नागनाथ दिनांक :

इयत्ता :

४वी

तुकडी :

३

तासिका :

२री

विषय :

विज्ञान

घटक :

रसायनशास्त्र

उपघटक :

धातु - अधातु

पाठ्यांश :

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठाचे टाचण आशययुक्त होते.
- २) पाठाचा प्रारंभ - पाठाची सुरुवात पुढील विद्यार्थ्यांकरिता केल्या जाते.
- ३) विषयज्ञान - पाठ घेत असताना विषयावर प्रभुत्व होते.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - दृकश्राव्य साधनांचा योग्य वापर केला.
- ५) विषयविवेचन - विषयाची मांडणी सोप्याकडून कठीणकडे केली.
- ६) वातावरण निर्मिती - वातावरण वातावरण हे खेळीमेळीचे होते.
- ७) फलक लेखन - फलक घेतानात रंगीत खड्ड्या वापर केला गेला.
- ८) वर्गनियंत्रण - वर्ग नियंत्रण होते.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - मुलीनपेक्षा मुलांच्या सहभाग जास्त होता.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - पाठ उत्तम झाला.

पाठाबद्दल मत - खूपसे पाठ छान झाला

निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणाधीची स्वाक्षरी

निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : मिटेवरी सुलिक्षा नामनाथ दिनांक : _____
 इयत्ता : ७वी तुकडी : २ तासिका : ५थी विषय : वातावरण
 घटक : भूगोलीय उपघटक : वहलूळ पाठ्यांश : वहलूळ

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठ्याचे आशय वाचण्याच्या उमाने होते.
- २) पाठाचा प्रारंभ - पाठ्याची सुरुवात पूर्वज्ञानावर पुश्त विचाराने केलेली होती.
- ३) विषयज्ञान - पाठ्याची मंडळी सोप्याकडून कठीणकडे होती.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - दृकश्राव्य साधनांचा वापर ठीक होता.
- ५) विषयविवेचन - पाठ्याची मंडळी सोप्याकडून कठीणकडे केली होती.
- ६) वातावरण निर्मिती - वातावरण वाचण्यावर सहाय्यकारक होते.
- ७) फलक लेखन - सरळ रेषेत होते.
- ८) वर्गनियंत्रण - वर्गनियंत्रण मरुत होते.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थी सहभाग समान होता.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - पाठ ठीक झाला.

पाठाबद्दल मत - रकंदरीत पाठ मरुत झाला

Ramkumar

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणाऱ्याची स्वाक्षरी

[Signature]
निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : श्री टक्री शिक्षा नागनाथ दिनांक : _____
इयत्ता : ११ वी तुकडी : ३ तासिका : ३री विषय : विज्ञान
घटक : रसायनशास्त्र उपघटक : मुलद्रव्य पाठ्यांश : मुलद्रव्य

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठ्याचे टाचण आशययुक्त होते.
- २) पाठाचा प्रारंभ - पाठ्याची सुरुवात उच्च विद्यार्थ्यांकरिता करण्यात आली.
- ३) विषयज्ञान - विषयावर उभूत्व होते.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - ~~दृकश्राव्य~~ साधनांचा वापर योग्य केला.
- ५) विषयविवेचन - विषयाची मांडणी सोप्याकडून कठीणकडे केली.
- ६) वातावरण निर्मिती - वातावरण वातावरण वेळी मेळीत होते.
- ७) फलक लेखन - फलक लेखनात रंगीत खड्ड्या वापर केला.
- ८) वर्गनियंत्रण - वर्गनियंत्रण योग्य होते.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थी सहभाग उत्तम होता.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - पाठ भरून आला.

पाठाबद्दल मत - प्रवृत्तित पाठ उत्तर आला

श्री टक्री

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणार्थीची स्वाक्षरी

३

निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : शिवकरी इशिका वाठनाथ दिनांक : _____
इयत्ता : दुसरी तुकडी : क तारिका : मधी विषय : गणित
घटक : भुविती उपघटक : त्रिकोणमिती पाठ्यांश : _____

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशयसुवत्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठ्याचे टाचण पाठ पाठ्याच्या घुमण होत
- २) पाठाचा प्रारंभ - सुस्वप्न गीष्ट सांख्य केली
- ३) विषयज्ञान - पाठ्याची मांडणी सोप्याकडून कठीणकडे केली
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - हकश्राव्य साधनांचा वापर केली
- ५) विषयविवेचन - पाठ्याची मांडणी सोप्याकडून कठीणकडे केली
- ६) वातावरण निर्मिती - वातावरण आनंददायक वातावरण होत
- ७) फलक लेखन - सरळ रेखांकन केली
- ८) वर्गनियंत्रण - वर्गनियंत्रण चालविले होत
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थ्यांचा सहभाग समजला
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - पाठ छान झाला.

पाठाबद्दल मत - एकंदरीत पाठ छान झाला

Shiksha

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणाधीची स्वाक्षरी

[Signature]
निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : _____

इयता : _____

घटक : _____

मिठकरी शिंदे

तुकडी : _____

श्री. नि. कशासूत्र उपघटक : _____

शिक्षा

आ

एवजी

दिनांक : _____

तारिका : _____

२२

विषय : _____

विज्ञान

पाठ्यांश : _____

एवजीके कंपनी

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठ्याचे टाचण आशययुक्त होते.
- २) पाठाचा प्रारंभ - पाठ्याची सुरुवात छान विचारून कश्यातून सुरू झाली.
- ३) विषयज्ञान - पाठ घेताना विषयावर धुळुब होते.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - दृकश्राव्य साधनांचा योग्य वापर केला.
- ५) विषयविवेचन - विषयाची मांडणी सोप्याकडून कठीणाकडे केली.
- ६) वातावरण निर्मिती - कार्यालय वातावरण हे खेळीमेळीचे होते.
- ७) फलक लेखन - फलक लेखनात रंगीत खुब वापरले.
- ८) वर्गनियंत्रण - कार्यालयीन उत्तम होते.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थ्यांचा सहभाग योश्या होता.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - पाठ भरून झाला.

पाठाबद्दल मत - खरेच पाठ उत्तम झाला

Shinde

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणाऱ्याची स्वाक्षरी

₹

निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : शिटकरी शाहिदा दिनांक : _____
इयत्ता : ७वी तुकडी : क तारिका : ७वी विषय : शाहित
घटक : शुभ्रिती उपघटक : हिंदू, रेवा, गुलाब पाठ्यांश : _____

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठ्याचे टाचण पाठ पाठ्या पुढाकडे होतं.
- २) पाठाचा प्रारंभ - सुरुवात कु गोष्ट सांगुन केली.
- ३) विषयज्ञान - पाठ्याची मांडणी सोप्याकडून कठीणाकडे केली.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - दृकश्राव्य साधनांचा वापर कि होतं.
- ५) विषयविवेचन - पाठ्याची मांडणी सोप्याकडून कठीणाकडे केली.
- ६) वातावरण निर्मिती - वातावरण आनंददायक होतं.
- ७) फलक लेखन - फलक लेखन सरळ रेखत होतं.
- ८) वर्गनियंत्रण - नियंत्रण उत्तम होतं.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थ्यांचा सहभाग समज होतं.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - पाठ छान झाला.

पाठाबद्दल मत - एकंदरित पाठ छान झाला.

शिटकरी
पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणाधीची स्वाक्षरी

शिटकरी
निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : मिठ्करी सुनिदा
दिनांक :
व्यवस्था : इवी तुकडी : तासिका : मधी विषय : विज्ञान
पाठक : रसायनशास्त्र उपघटक : अम्ल-आम्लारी पाठचांश : आम्ल

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठाचे टाचण आशययुक्त होते.
- २) पाठाचा प्रारंभ - पाठाची सुरुवात अशा विचाराने करण्यात आली आहे.
- ३) विषयज्ञान - पाठ घेत असताना विषयावर अमुत्व होते.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - दृकश्राव्य साधनांचा योग्य वापर केला.
- ५) विषयविवेचन - विषयाची अडणी सोप्याकडून कठीणकडे केली आहे.
- ६) वातावरण निर्मिती - कार्यात्मक वातावरण हे कोरडे/मैत्रीय होते.
- ७) फलक लेखन - फलक लेखनात रंगीत चित्रे वापर केले गेले.
- ८) वर्गनियंत्रण - काही नियंत्रण होते.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - मुख्यानपेक्षा सुलीनता सहभाग पारत होता.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - पाठ ठीकसा आला.

पाठाबद्दल मत - प्रत्येक पाठ घेऊन आला

Signature

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणार्थीची स्वाक्षरी

निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : मिठकरी गरीक्षा दिनांक : _____
 इयत्ता : दुसरी तुकडी : ब तासिका : दुसरी विषय : गार्थित
 घटक : कीजगाठीत उपघटक : सुट व कमीशन पाठ्यांश : सुट, इजा, कमीशन

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठ्यात टाचण पठ पाठ्यात ^{दुभात} होतं.
- २) पाठाचा प्रारंभ - सुखात सोपे सांगून केले
- ३) विषयज्ञान - पाठ्यात मांडणी सोप्याकडून कठीणाकडे केले
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - दृकश्राव्य साधनांचा वापर होत नाही
- ५) विषयविवेचन - पाठ्यात मांडणी सोप्याकडून कठीणाकडे केले
- ६) वातावरण निर्मिती - कमालीत वातावरण अस्हाद्वयक होतं
- ७) फलक लेखन - सरळ शब्दात केले गेले.
- ८) वर्गनियंत्रण - योग्य होतं.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थी सहभाग समान होतं.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - पाठ छान झाला

पाठाबद्दल मत - खंडित पाठ उत्तम झाला

Bhiksha
 पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणाधीची स्वाक्षरी

[Signature]
 निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

Evaluation Plan

भाग - ४

मूल्यमापन नियोजन

(छात्रज्यापकांनी स्वतःच्या टोल अध्यापन पद्धती पैकी कोणत्याही एका अध्यापन पद्धतीतील संविधान तयार करून परिजाचे आयोजन, मूल्यमापन, गुणपत्रक तयार करणे व शेवटी प्रत्याभरण करणे.)

उद्दिष्टे :

1. अध्ययन-अध्यापन कार्याचे मूल्यमापन करण्याची क्षमता विकसित करणे.
2. उद्दिष्टे, उपघटक, प्रश्नाप्रकारानुसार योग्य प्रकारे महत्वांस देऊन गुणविभागणी करणे, आराखडा किंवा तक्ता तयार करणे.
3. वरील तिन्ही तयार्यांच्या आधारे संविधान तयार करणे.
4. संविधान तयार्यानुसार प्रश्नांची रचना व मांडणी करणे.
5. आवर्त उत्तर सूची व गुणदान योजना तयार करणे.
6. वस्तुनिष्ठपणे मूल्यमापन करणे.

हे लक्षात ठेवाच :

1. अध्यापनकार्याचे उद्दिष्ट व मूल्यमापनाचे उद्दिष्ट एकच असावे. त्यानुसार योग्य मूल्यमापन साधनांची निवड करावी.
2. प्रथम संविधान तयार करावा व मगच प्रश्नांची रचना करावी.

शैक्षणिक उपयुक्तता :

विद्यार्थ्यांच्या तृप्तीने घटक चाचणी ही महत्वाची असले कारण यालुन त्यांचा विषय विकास होतो. वैयक्तिक विषयाचे ज्ञान आपसव्यास मज्जा होते तसेच यालुन त्यांची क्षमता तृप्तीय त्यास याले. घटक चाचणी ही एक मुख्यकन स्वरूप आहे. त्याचो माफुल आपल्या समले की विद्यार्थ्यांना कितापल शिकव्याये समजावे आहे त्याचे वैयक्तिक विकास करे होते आहे साणकी काय सुधारणा करायया हेकी अध्यापन पद्धती कशी हवी, त्यासाठी घटक चाचणी घेणे महत्वाचे आहे.

कार्यवाही

पटक :

सकल आराखडे
तक्ता क्र. १ : उद्दिष्टानुसार गुणविभागणी

अ.क्र.	उद्दिष्ट	गुण	शेकडा गुण
१.	ज्ञान	०५	२५%
२.	आकलन	०४	२०%
३.	उपयोजन	०६	३०%
४.	कौशल्य	०५	२५%
	एकूण	२०	१००

तक्ता क्र. २ : प्रश्नप्रकारानुसार गुणविभागणी

अ.क्र.	प्रश्नप्रकार प्रश्नसंख्या	गुण	शेकडा गुण
१.	वस्तुनिष्ठ (ब)	०९	४५%
२.	लघूत्तरी (क)	०६	३०%
३.	दीर्घोत्तरी (दी)	०५	२५%
	एकूण	२०	१००

तक्ता क्र. ३ : उपघटकानुसार गुणविभागणी

अ.क्र.	उपघटक	गुण	शेकडा गुण
१)	घालु व मध्यालु	०२	१०%
२)	घालुचे गुणधर्म १) भौतिक गुणधर्म २) रासायनिक गुणधर्म	०९	४५%
३)	मध्यालुचे गुणधर्म १) भौतिक " " २) रासायनिक " "	०९	४५%
	एकूण	२०	१००

तक्ता क्र. ४ : संविधान तक्ता

उद्दिष्टे

अ.क्र.	उपघटक	ज्ञान				आकलन				उपयोजन				कौशल्य			एकूण गुण
		व.	ल.	दी.	व.	ल.	दी.	व.	ल.	दी.	व.	ल.	दी.	व.	ल.	दी.	
1)	संघ व संघ सिद्धिव्याख्या पद्धती		2(1)			2(1)											4(2)
2)	संघाचे स्वरूप	1(1)	2(1)		2(2)						1(1)						6(5)
3)	वेग हातून्हा	1(1)				2(1)					1(1)			2(1)			6(4)
4)	संघातील सुविधा					2(1)					1(1)						4(3)
5)	संघातील शान्तिक उद्देश्ये.												5(1)				5(1)
	एकूण गुण	2(2)	4(2)		2(2)	6(3)			3(3)		5(1)	1(1)	2(1)				25(15)

सूचना: केंसालील ठंंक छुण संख्या दाखाल्लाल गर केंसालील ठंंक
छुण दाखाल्लाल.

घटक चाचणी

दिनांक :

वेळ : 1 तास (मिनिटे)

विषय : गणिता (संच)

इयत्ता : (एकूण गुण 25)

- सूचना :
- 1) सुरुवातीचा पुरन 2 त्या सोडवा.
  - 2) पुरनासमोरील अंक त्या पुरनाचे गुण दर्शविलेले.
  - 3) साफुच्या या MB प्रेसीमच्या वापर करून कढाव्याल
  - 4) सर्व पुरन सापश्यकं

प्रश्न 1.	A	दोन्ही पयाथि बिक्डुन त्या पयाथिच कुमांक
		समोरील केशाल मिहा (4)
	1)	रिक्त संच कोणत्या विन्डाने दाखविलेले
		a) e, b) 2, c) 1, d) b
	2)	दया संचातिस अंकट मयदिले व मोनता घेतलान त्या संचासा कोणता संच म्हणता
		a) सलसंच, b) अनंतसंच, c) रिक्तसंच, d) साफुच्या
	3)	बेकिस्त साफुच्यांक उपयोग संच सिद्ध्यासिते सर्वप्रथम कोणी केया.
		a) जॉनवेन, b) विथमवेन, c) जॉनवेन, d) पाकवेन
	4)	खासीय साफुच्यांक (MUB) संच कोणता.
		A) 2, 8, 10, 12, B) 2, 3
		C) 2, 8, 10, 9, 11, 12, D) 2, 3, 11, 12
	5)	खासीय पुरनांची एका वाक्यालठले सिद्ध
		1) प्रथेक संचाया इयसंच कोणता संच असता
		2) नैसर्गिक संचाया संच हा कोणत्या प्रकारचा संच आहे.
		3) प्रकथोट संचाची वोन उदाहरणे लिहा
		4) जर $A = \{2, 3, 4, 5, 6\}$ व $B = \{3, 4\}$ जर $A \cap B =$ किती ?

प्रश्न

द्वारकीय पुरनोयी चौकव्याल उत्तर विहार

1) अनंत संघाकी व्याख्या व उत्तर विहार

2) संघ सिद्धियाथा दोन परधलीयी सोदाहरण सिद्ध

3) जर $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ व $B = \{0, 3, 4, 5, 6\}$

तर $A \cup B$ व $A \cap B$ हे संघ सिद्ध

4) जर $U = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12\}$ व $A = \{1, 3, 5, 7, 9\}$

व $B = \{2, 4, 6, 8, 10, 11, 12\}$ असलीय तर दोन साध्याथा

सहाथाने हे संघ व व्याख्या

उत्तर

प्रश्न

द्वारकीय उत्तर विहार सोडव

एका वतालि 60 विद्यार्थी साहेत
 ज्यापैकी 40 विद्यार्थ्याना वासरी
 वाजविला येते 50 विद्यार्थ्याना
 हार्मोनियम वाजविला येते तर वतालि
 असो एक ही विद्यार्थी नाही की
 ज्याया था दोन्ही गोष्टीपैकी गुराही
 गोष्ट येत नाही तर वासरी
 हार्मोनियम वाजविलायस विद्यार्थ्यानी
 साथे। किती ?
 किती विद्यार्थ्याना फक्त हार्मोनियम
 वाजविला येता ?

तक्ता क्र. ५ : उत्तरसूची व गुणदान योजना

प्रश्न क्र.	प्रश्न प्रकार	उपेक्षित उत्तरे	गुण
प्रश्न १.	A	1) $\rightarrow$ 2) a	1
		2) $\rightarrow$ a) सात संय	1
		3) $\rightarrow$ c) जॉन वॉन	1
		4) $\rightarrow$ d) 8, 11, 12	1
B	1) शिक्का संय	2	
	2) अनंत संय	2	
	3) वरीकर मशीन कोणतीही दोन	2	
	4) उदाहरण	2	
	5) 2, 3, 4	2	
उत्तर	1	$\rightarrow$ 12.	2
	$\rightarrow$ 2	उ - ज्या संख्यात्मक श्रेणीक सुमर्यादित मूलतः किंवा त्यात्मिक श्रेणी मोजता येत नाही त्या संख्यात्मक अनंत संय म्हणतात उदा. पूर्ण संख्यात्मक संय	2
	$\rightarrow$ 3	$\rightarrow$ 12. 3 संय निश्चिन्नात्मक पद्धती यादी पद्धत, गुणधर्म पद्धत.	2
	3)	$\rightarrow$ 12.	2
	$\rightarrow$ 4	$\rightarrow$ $A \cup B$ व A, B	2

प्रश्न क्र.	प्रश्न प्रकार	उपेक्षित उत्तरे	गुण
प्रश्न 9.	4)	-12.	2
	→	50	

प्रश्न → समजा कर्मात्मक एकुण विद्यार्थी = 68
 त्यापैकी समजा वासरी वाजविवाच्या विद्यार्थ्यांच्या संख्ये A
 त्यापैकी समजा हार्मोनियम वाजविवाच्या विद्यार्थ्यांच्या संख्ये B
 म्हणून वासरी किंवा हार्मोनियम वाजविवाच्या विद्यार्थ्यांच्या संख्या
 $n(A \cup B)$
 $\therefore$ वासरी शाळे हार्मोनियम वाजविवाच्या विद्यार्थ्यांच्या संख्या $n(A \cap B)$
 येथे $n(A) = 40$ व $n(B) = 50$
 $n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$
 $\therefore (A \cap B) = n(A) + n(B) - n(A \cup B)$
 $= 40 + 50 - 68$
 $= 90 - 68$
 $= 22$
 $\therefore$ फक्त हार्मोनियम वाजविवाच्या विद्यार्थ्यांच्या संख्या $= 50 - 22$
 $= 28$

Educational Record

भाग - ५

शालेय दफ्तराची माहिती

(प्रत्येक शिक्षकाला शालेय दफ्तराची माहिती असणे आवश्यक आहे. सेवाकालात या माहितीचा खूप उपयोग होईल. रजिस्टर/फॉर्मची नावे, त्यातील रकाने हे रकाने कसे भरावेत, याचे महत्त्व, याची माहिती काळजीपूर्वक मिळवावी. विशेषतः नं. १ रजिस्टर, शाळा सोडल्याचा दाखला, प्रवेश पूर्व नोंदपत्रक, डेडस्टॉक रजिस्टर, परिपत्रक फाईल, मासिक रिपोर्ट फाईल, तपासणी फाईल, सेवापुस्तक कार्यानुभव रजिस्टर इ. ची माहिती मिळवावी. याची माहिती वर्गशिक्षक, विशेषत मुख्यध्यापक, प्राध्यापक यांच्याकडून मिळवावी. जरूरत पडल्यास अनुभवी मुख्याध्यापकाचे व्याख्यान यासाठी आयोजित करावे. खालील माहिती काळजीपूर्वक भरा.)

रजिस्टरचे नांव	महत्वाचे रकाने	उपयोग
१) जनरल रजिस्टर	जन्म स्थान, जाल, मळ, स्थळ, उद्देशदीनांक	विद्यार्थ्यांना विविध ठेवत देण्यासाठी
२) डेडस्टॉक रजिस्टर	खराक झालेल्या वस्तुची नोंद करण्यासाठी	मकीन साहित्य वेळी करण्यासाठी
३) आवक-जावक रजिस्टर	शाळेला झालेल्या पत्राची नोंद करण्यासाठी	पत्रव्यवहार
४) शिक्षक हजेरी सेवक पुस्तिका	सेवेची सुस्तात, पदवेतन सेवा	आयुष्यभर उपयोग
५) विद्यार्थी हजेरी	शालेय अध्यापन कार्य	शालेय सुवातलेयी
६) सेवा पुस्तिका	सेवेची सुस्तात, पदवेतन	वाढ आयुष्यभर उपयोग
७) शिक्षकांचे पठार पत्रक		
८) कार्यानुभव रजिस्टर	कृती, वनंतर्भेदी साहित्य	साहित्याची नोंद उपयोग

शालेय दफ्तराची माहिती

(प्रत्येक शिक्षकाला शालेय दफ्तराची माहिती असणे आवश्यक आहे. सेवाकाला या माहितीचा खूप उपयोग होईल. रजिस्टर/फॉर्मची नावे, त्यातील रकाने हे रकाने कसे भरावेत, याचे महत्त्व, याची माहिती काळजीपूर्वक मिळवावी. विशेषतः नं. १ रजिस्टर, शाळा सोडल्याचा दाखला, प्रवेश पूर्व नोंदपत्रक, डेडस्टॉक रजिस्टर, परिपत्रक फाईल, मासिक रिपोर्ट फाईल, तपासणी फाईल, सेवापुस्तक कार्यानुभव रजिस्टर इ. ची माहिती मिळवावी. याची माहिती वर्गशिक्षक, विशेषत मुख्यध्यापक, प्राध्यापक यांच्याकडून मिळवावी. जरूरत पडल्यास अनुभवी मुख्याध्यापकाचे व्याख्यान यासाठी आयोजित करावे. खालील माहिती काळजीपूर्वक भरा.)

रजिस्टरचे नांव	महत्वाचे रकाने	उपयोग
१) जनरल रजिस्टर	जन्मतारीख, जात, जन्म स्थळ, प्रवेश दिनांक	शिक्ष्यांच्या विविध उलास देण्यासाठी
२) डेडस्टॉक रजिस्टर	खराब झालेल्या वस्तुची नोंद करण्यासाठी	नविन साहित्य खरेदी करण्यासाठी इ.
३) आवक-जावक रजिस्टर	शाळेच्या झालेल्या पत्राची नोंद करण्यासाठी	पत्रव्यवहार
४) शिक्षक टपेरी पुस्तिका	सेवेची सुरुवात, पद, वेतन सेवा	साधुव्यभार ठरवणे
५) शिक्ष्यांची टपेरी	शालेय सध्यापन वर्ष	शालेय गुणवत्तेची काढ
६) सेवा पुस्तिका	सेवेची सुरुवात पद वेतन	साधुव्यभार ठरवणे
७) शिक्षकवर्ग फार पत्रक		
८) कार्यानुभव रजिस्टर	कृती, वनवयोगे साहित्य उपयोग	साहित्याची नोंद

भाग - ६

अभ्यासपूर्व सांस्कृतिक उपक्रम

(प्रत्येक छात्रशिक्षकाने आपल्या वर्गातील सुमारे एक तासाचा सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजित करावा. या कार्यक्रमात गीत, नाट्यछटा, संवाद इ. प्रकारचा समावेश करावा. वर्गाचे कमीत कमी ५ कार्यक्रम घ्यावेत. छात्रशिक्षकांनी अगोदर कार्यक्रम निश्चित करावेत. बसवून घ्यावेत व नंतरच सादर करावेत. वेळोवेळी वर्ग शिक्षकांचा सल्ला घ्यावा. जास्तीत जास्त विद्यार्थी प्रग घेतील असे पहावे. नाविन्यपूर्ण कार्यक्रम सादर करावेत तसेच निबंध स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा, गीत गायन, काव्य वाचन इ. स्पर्धांचे आयोजन करावे)

कार्यक्रम दिनांक :

वेळ :

कार्यक्रमाची माहिती

अ.क्र.	कार्यक्रमाचा प्रकार	लगणारा वेळ मिनिटात	भाग घेणारी विद्यार्थी संख्या	साहित्य/साधने
१)	हेस्ताक्षर स्पर्धा	१/२ तास	३०	पेटी, पेन, वेळ
२)	शेताक्षरी स्पर्धा	१ तास २० मि	५०	लिखाण फाईल
३)	द्यावणे स्पर्धा	२० मि	२५	भेदना भाषांतर साहित्य
४)	शेताक्षरी शब्द स्पर्धा	१० मि	४०	---
५)	शेताक्षरी सांगण	७ मि	३५	स्वतःचे साधन

कार्यक्रमाची संक्षिप्त माहिती

अ.क्र.	कार्यक्रमाचे नांव संक्षिप्त	साहित्य (साहित्य, साधने, स्वरूप, कार्यवाही)	
१)	निवेद्य स्पर्धा	रूपरेखा पुस्तक व सध्याच्या व्यवस्था.	वेळ = ३० मिनिटे
२)			
३)	गायन स्पर्धा	तबला, पेटी, मार्क	वेळ = २ तास
४)			
५)			

सांस्कृतिक कार्यक्रमासाठी जमा केलेली साधने/साहित्य -

- अ) शाळेतील नाटकांसाठी एक वर्ग
- ब) वर्गशिक्षकाकडील ४ व्यानरवि येऊन त्यावर कार्य करणे
- क) पालकाकडून विद्यार्थ्यांसाठी मनुमती व फिस.
- ड) विद्यार्थ्यांकडून त्यांची स्वतःची मशीन काही साधने
- इ) छात्रशिक्षकांनी जमा केलेली नाटकांसाठी लागणारे कपडे आभुषण यांची जमाव करणे

फॉर्मचे नांव	महत्वाचे रकाने	उपयोग
1. प्रवेश फॉर्म	नाव, जन्म तारीख, वय जात, आईचे नाव	उद्या वगैरे प्रवेश घेताना त्याची संपूर्ण विवरणे मिळवण्यासाठी
2. शिष्यवृत्ती फॉर्म	जात नाव उत्पनाया दाखला	विद्यार्थ्यांना शिक्षणात सवलत मिळवून देण्यासाठी फीस
3. T.C फॉर्म	नाव पत्ता T.C काढण्याचे कारण	आपल्याला उच्च शिक्षणासाठी उपयोग मिळून

फाईलचे नांव	उपयोग/महत्त्व

अन्य शालेय उपक्रम - १

शाळा हा समाजाचा एक महत्वाचा भाग आहे. शाळेतील मुले समाजाचे महत्वाचे घटक आहेत. त्यांना शालेय-गृह-सार्वजनिक जागेची स्वच्छता इ. वर्गातील विद्यार्थ्यांचे वय व आजूबाजूची परिस्थिती याचा विचार करून छात्रशिक्षकांनी एक उपक्रम आयोजित करावा.)

समाजसेवा कार्यक्रमाचे नांव आरोग्य शिबिर स्वच्छता अभियान.

दिनांक 13/02/23 वेळ 2PM तारीख 13/02/23 ते 14/02/23

कार्यक्रमात भाग घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या 40

कार्यक्रमाचे स्वरूप (कार्यवाहीचे स्वरूप)
आरोग्य शिक्षणार्थी काही जागेची स्वच्छता करणे.

आलेल्या अडचणी व त्यावर योजलेले उपाय -

	<u>अडचणी</u>	<u>उपाय</u>
१)	आरोग्य शिक्षण जागेकडील	जागेची स्वच्छता करणे
२)		जागेची स्वच्छता करणे
३)	स्वच्छता अभियान काही	जागेची स्वच्छता करणे
४)	साधन्यांचा उपपट्टा	साधन्यांचा उपपट्टा

सहकार्य (विद्यार्थी, शिक्षक, पालक, नागरीक इत्यादी चे)

- १) विद्यार्थ्यांनी ग्रुप यांगार्य सहकार्य करणे.
- २) शिक्षकांनी देखरेख घेणे गरजेचे आहे.
- ३) पालक देखरेख काही उभाणाल्ट हजर होणे
- ४) नागरीकांनी शिक्षण उपभोग घेतला.

मूल्यमापन - उत्कृष्ट विद्यार्थी १) _____ २) _____

- १)
- २)
- ३)
- ४)

उपचे मत शिक्षण स्वर्णि मोलाचे कार्य करणे

१) कार्यक्रमात एकूण किती विद्यार्थ्यांनी भाग घेतला ?

कार्यक्रमात एकूण ५० विद्यार्थ्यांनी भाग घेतला

२) वर्गातील एकूण विद्यार्थ्यांशी याचे शेकडा प्रमाण काय ?

वर्गातील एकूण विद्यार्थ्यां

३) विद्यार्थ्यांचा सहभाग उत्स्फूर्त होता काय ?

होय

४) कोणता कार्यक्रम तुम्हाला अधिक आवडला ?

आरोग्य शिबिर

५) हा कार्यक्रम तुम्हाला का आवडला ?

कारण यातून विद्यार्थ्यांच्या आरोग्याचा विचार करण्यात आला

६) या कार्यक्रमातील उत्कृष्ट विद्यार्थ्यांची नावे लिहा.

सिद्धी मुजवत, यश देशमुख

७) वर्गशिक्षक व मुख्याध्यापक यांचे सहकार्य कसे होते ?

ज्ञान व उत्तम स्वरूपाचे होते.

८) हेच कार्यक्रम पुढे सादर करावयाचे असल्यास तुम्ही कोणत्या सुधारणा कराल ?

अ) -नागरीक व्यक्तींच्या मोठ्या प्रमाणात करण्यात यावी

ब) सर्व विद्यार्थ्यांना वेळ देता यावा म्हणून वेळ वाढवावी

क)

९) वर्गातील कलागुणांचा (उदा. अभिनय, गोंड आवाज इ.) विचार करता आणखीन कोणते कार्यक्रम या वर्गात बसवून घेणे योग्य ठरेल. तीन उदाहरणे लिहा.

अ) गायन स्पर्धा

ब) कार्यशाळा

क) चित्रकामा स्पर्धा

१०) वर्गातील कोणते विद्यार्थी सांस्कृतिक कार्यक्रमात उत्कृष्ट वाटेल त्यांना योग्य प्रोत्साहन व मार्गदर्शन केल्यास या क्षेत्रात चमकतील असे तुम्हाला वाटते काय ?

अ) गायन स्पर्धेच्या यंत्रणेच्या पुढे प्रोत्साहन द्यावे.

ब) सुंदर दस्तऐवज मध्ये दक्षीय विद्यार्थ्यां छुप छाप घ्यावेत.

११) कार्यक्रमात तुमचे अभिप्राय व सूचना :

अ) या कार्यक्रमात स्वच्छतेच्या जास्त महत्त्व द्यावे होते.

ब) परीसर स्वच्छ करण्यात आला

क) आरोग्य नावासाठी ही स्वार्थी करून घेणे.

द) विद्यार्थ्यांचे स्वच्छता व आरोग्याचा छडा शिबिरा

अन्य शालेय उपक्रम - २

आपल्या वर्गात एक क्रीडा स्पर्धा आयोजित करावी. उदा. उंच उडी, शर्वत इत्यादी पूर्व तयारी भरपूर करावी लागेल. टेप लेरी, घडघाळ, इत्यादी साहित्याची अगोदरच जमवाजमव करावी. वर्गातील सर्व विद्यार्थ्यांनी भाग घेणे आवश्यक आहे. मुलांनी यात उत्साहाने भाग घेतला पाहिजे. सहकारी छात्रशिक्षकांचे सहकार्य घ्या.)

क्रीडा स्पर्धेचे नांव शरिंगी

स्पर्धेचे स्वरूप शरिंगी ही स्पर्धा विद्यार्थ्यांच्या दृष्टीने थोड्या अंतरावर ३० मी असे दोन निश्चित करव्यात. शालेय स्तरावर या स्पर्धेद्वारे विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक विकासास प्रोत्साहन देण्यासाठी.

स्पर्धेचा दिनांक वेळ ५५ मि तासिका २री

पूर्व सूचना दिल्याचा दिनांक २१/०२/२०२३

- पूर्व तयारी काम
- १) मैदान स्वच्छता करणे घेणे
  - २) त्यावर सावली करणे घेणे.
  - ३) दृष्ट्याळ साधुन घेणे.
  - ४) विरी वेळेत पाडून घेणे व साठवणे.

स्पर्धेचे उद्दिष्टे विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक पोवर तसेच बुद्धीमत्त कार्यासाठी त्याचा उपयोग.

स्पर्धेच्या कार्यवाहीची माहिती - स्पर्धेची कार्यवाही ही शालेय मैदानावर करव्याल शासने.

स्पर्धेचे मूल्यमापन - (गुणक्रम व तत्वे)

मुद्दा

- १) दृष्ट्याळ्या स्पर्धेत विद्यार्थ्यांच्या सहभागा
- २) यांमाध्यम होणे पुरेसा ५० मी दृष्ट्याळ्या
- ३) स्पर्धा होणे
- ४) विद्यार्थ्यांना मैदाने शक्यते शक्यते घ्यावे.
- ५) तसे विद्यार्थ्यां स्पर्धेत घाबू शकवे.

पहिले तीन क्रमांक - (प्रत्येकी विद्यार्थ्यांच्या गुणांची नोंद हजेरी पत्रकात करावी.)

- १) संकेत देशमुख
- २) ज्योती पवार
- ३) प्रियंका जगताप

स्पर्धेबद्दल तुमची प्रतिक्रिया - कमतरता, मूल्यमापन, उच्चणी, उपाय इत्यादीबाबत.

विद्यार्थ्यांच्या सहभागा कमी आणताल होत.

Competition Organization

३ - इतर स्पर्धा आयोजन

(ज्यांच्याकडे आपल्या स्पर्धात एक स्पर्धा आयोजित करावी. उदा. चित्रकला, पाठांतर, स्मरणशक्ती, निबंध, कवित्व इत्यादी स्पर्धेत सर्व विद्यार्थ्यांनी भाग घेणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांच्या गुणांची नोंद करावी. पहिले तीन क्रमांक जाहीर करावेत. जेमल्ल्यास त्यांना बक्षिसे द्यावीत. स्पर्धा नाविन्यपूर्ण असावी. त्यात भाग घेताना मुलांना आनंद व उत्साह वाटला पाहिजे. स्पर्धेची कल्पना २-३ दिवस अगोदर द्यावी.)

स्पर्धेचे नांव चित्काया
स्पर्धेचे स्वरूप विद्यार्थ्यांना व्याख्या शायेय अभ्यासक्रमाला नविकामा वेळ

स्पर्धेचा दिनांक 01/03/2023 वेळ ३६ मि तासिका ५२०

पूर्व सूचना (सविस्तर) दिल्याचा दिनांक

स्पर्धेत भाग घेणारे विद्यार्थी संख्या

- स्पर्धेमार्गील उद्दिष्टे १) विद्यार्थ्यांचा विकास
 २) विद्यार्थ्यांचे मनीषेजन व्हावे
 ३) विद्यार्थ्यांच्या कायेचा विकास व्हावा

स्पर्धेच्या कार्यवाहीची माहिती -

स्पर्धेचे मूल्यमापन - (मुलकम व तत्वे)

मुद्दा

- १) विद्यार्थ्यांच्या कायेचा वाढ करायला
- २) विद्यार्थ्यांची समान सहभागी
- ३) होते
- ४) _____
- ५) _____

पहिले तीन क्रमांक - (प्रत्येकी विद्यार्थ्यांच्या गुणांची नोंद हजेरी पत्रकारत करावी.)

- १) राजकी पत्कार
- २) साहसिक पक्षीय
- ३) जाती पतालाय

स्पर्धेबद्दल तुमची प्रतिक्रिया - कमतस्ता, मूल्यमापन, उडवणी, उपाय इत्यादीबाबत.

विद्यार्थ्यांच्या स्पर्धेचा वांगला पुढीसाद होता, जाणांय अभ्यास भासली थोडीकार

हिन्दुस्थानी एज्युकेशन सोसायटीज, औसा द्वारा संबलित

आझाद सिनिअर कॉलेज ऑफ एज्युकेशन

[बी.एड.] औसा. जि. लातूर

ता. औसा जि. लातूर

2.24
2.13.14

Good

शिक्षणार्थी पदवी अभ्यासक्रम

INTERNSHIP

YEAR : 2022 - 2023

★

नियोजनावही

★

छात्राध्यापकाचे पूर्ण नांव डा. रोहदा बखान निळसे
(Students Name)
हजेरी क्रमांक 15021 अध्यापन पदवी मराठी (A)
(Roll No.) (Teaching Method) वाणिज्य (B)
छात्रशिक्षक सेवाकालाची शाळा विद्यालयेकेंतून औसा
(Name) व उच्च माध्यमिक विद्यालय
जवळगा (पेसादेवी)

हिन्दुस्थानी एज्युकेशन सोसायटीज

आझाद सिनिअर कॉलेज ऑफ
एज्युकेशन (बी.एड.) औरा

प्रमाणपत्र

श्री./श्रीमती/कु. शारदा बबन विवेका

ह. क्र. 31

यांनी बी.एड. द्वितीय वर्ष अभ्यासक्रमामातील मास्यधिक कार्यान्वित आंतरवासिता समाधानकारकरित्या पूर्ण केले.
सबब हे प्रमाणपत्र देण्यात येते.

दिनांक : 19/04/2025

This is to certify that

Mr./Mrs./Miss. Rathodi Baban Nilesh

having Roll No. 31 has performed Practical work /Activity in B. Ed

II Year Internship programme this performance has completed satisfactory.

Hence this certificate is issued.

~~प्रभारी अध्याप्याव्ता~~

Incharge

प्र. डॉ. शिवाजी भाय. आर.

PRINCIPAL

Hindustani Education Society's
AZAD SENIOR COLLEGE
और
AUSA District
Principal

Shinde S.I.
19/04/25

अनुसंधानिका

INTERNSHIP

अ. क्र.	तपनिल	प्राध्यापिकांची पदावारी
1.	मुजाबबत - (9)	~~अज्ञात~~
2.	मुजाबबत - (2)	~~अज्ञात~~
3.	शराव पाठ - A Method बच्च प्रालिका	~~अज्ञात~~
4.	शराव पाठ - B Method - " -	~~अज्ञात~~
5.	शराव पाठ - A Method आख्यासिक	~~अज्ञात~~
6.	शराव पाठ - B Method - " -	~~अज्ञात~~
7.	शराव पाठ निरीक्षण	~~अज्ञात~~
8.	मुख्यभाषण निर्याजन	~~अज्ञात~~
9.	शांभेय दलारम्वी माहीसी	~~अज्ञात~~
10.	अभ्यासपुरक शैरुकीक उपक्रम	~~अज्ञात~~
11.	अख्य शांभेय उपक्रम	~~अज्ञात~~
11.	अख्य अर्थि आरुजन	~~अज्ञात~~
12.		~~अज्ञात~~

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

PRINCIPAL

Hindustani Education Society's
AZAD SENIOR COLLEGE
AUSA, Dist. Jalur

Principal

प्राची अध्यापिका
(पाठ निर्याग)
Lesson Incharge

INTERNSHIP

- a) **Lesson (6 lessons) : (01 credit) :**
Preferably lesson should be related to school subject Methodology and it is expected that lessons will be conducted on different levels (i.e. Upper primary, Secondary and Higher secondary level).
- b) **Plan of evaluation : (01 credit) :**
Student teacher has to plan a unit test related to any one method with blue print, administrate the test and prepare results with appropriate feedback.
- c) **Study of the records maintained by the school : (01 credit)**
Student teacher will study records & documentation and the system keeping, maintenance, evaluation etc. of school and will prepare a report.
- d) **Organization of co-curricular/cultural/literary activities: (02 credit)**
Student teachers have to organize minimum 02 co-curricular/cultural/literary activities.
- e) **Observation of peers: (01 credit) :**
Student teacher shall observe minimum 10 lessons and provide appropriate feedback.
- f) **Other School Activities/Programmes : (01 credit) :**
Other activities may include conducting Psychological testing, parent-community related activities, remedial teaching, sports activities, awareness programs etc. Student teacher shall conduct minimum two activities from this category.
- g) **Interviews & Interaction with teachers : (01 credit) :**
Student teacher shall conduct interviews of minimum two experienced teachers regarding issues in classroom teaching-learning, their professional development experiences in the field etc.

पुस्तक

परिचय

१) नांव : श्री. झाडीवाले प्रतिभा वसंतराव

२) पत्ता : बु. पी. नवकरा चौक

ता. श्रीसा, जि- लातूर

३) शिक्षण : M.Sc B.ed.

४) जन्म दिनांक : 29/05/1981

५) कार्यरत शाळेचे नांव : वि.भा. व. उ.भा विद्यालय.
नवकरा चौक

६) पद : अहाद्यक शिक्षक

७) आवकता पंद : जावठा कटो, जावठा, पुस्तक पल्ले.

८) आवकता विषय : जाति

९) संपर्क क्रमांक : 9637991606

१०) पुस्तकाचा आवकतेला शाला : वि.भा. व. उ.भा विद्यालय
नवकरा चौक.

पुस्तक संरचना विषयवर्षी नांव : राश्ट्र वसु विविध

सर्वप्रथम मुलाखत घेणाऱ्या व्यक्तीने मुलाखतदार व्यक्तीचा धोड्यात परिचय करून द्यावा. आपल्या मुलाखतीच्या दिव्याचे स्वल्प धोड्यात आपण करून मुलाखतदार व्यक्तीच्या धोड्यात मुलाखतीला प्रारंभ करावा. मुलाखतीतील महत्त्वाच्या मुद्यांची नोंद करायसाठी देणू, उभारी इ. साहित्य सोबत ठेवावे. मुलाखतीचे प्रश्न सोबत असावे.

१. आपण या क्षेत्रात कॅम्पासून आहात ?

26/04/2004 पासुन शेकेस रजिस्ट्रार आहे

२. आपण या क्षेत्रात स्वतः-आजत-की कोणाच्या संस्थानुसार काय काम करत आहात ?

शिष्टांक होणे शक्य होतं

३. ज्या विद्यालयात किंवा महाविद्यालयात तुम्ही यासाठीचे व्यावसायिक प्रशिक्षण घेतले त्याविषयी काही माहिती सांगावी.

व्यावसायिक प्रशिक्षण घेतलेल्या व्यक्तीच्या व्यक्तीकडून
या विषयाबाबत आढ्यापनारे प्रशिक्षण उप्राही
प्रोब्य होतं.

४. प्रभावी अद्ययननासाठी कोण-कोणत्या गोष्टीची दखल घेतली असते ?

प्रभावी अद्ययननासाठी आढ्यापन आर्जवारी
व्यावसायिक, निधीजन, शैक्षणिक आदींच्या बाबत
आढ्यापन आहे.

५. सर्वातील बालावस्था या संस्थानुसार कोण-कोणत्या घटकांचा समावेश होतो आणि त्याचे अद्ययननासाठी महत्त्व काय ?

विद्यार्थी आढ्यापन, आर्जवारी आढ्यापन आढ्यापन
आढ्यापन आढ्यापन आढ्यापन आढ्यापन

६. अद्ययननाच्या विविध पद्धती आहेत त्यापैकी योग्य पद्धती निवडतांना कोण-कोणत्या गोष्टींचा विचार केला पाहिजे ?

आढ्यापन पद्धती निवडतांना विषय, बर्तमान
विद्यार्थी आढ्यापन आढ्यापन आढ्यापन
आढ्यापन आढ्यापन आढ्यापन आढ्यापन

9. शिक्षकांचे वर्गात आध्यापूची कोणती रचणी करावी ?

शिक्षकांना वेळाने जाव्यापूची नावभंगिनी रचणा-
री शैक्षणिक टाळीच कधी व कधी वापरू येऊ शकतात.

10. शिक्षकांचे आध्यापूची शैक्षणिक शिक्षण करणेसाठी योग्य-योग्यता शीत करणे आवश्यक आहे ?

शिक्षकांना व्यावसायिक क्षमतेच्या विभागासाठी
आवश्यक ज्ञान, शालु हाडमोडिले ज्ञान हाताळणे
आध्यापूची शैक्षणिक शिक्षण करणेसाठी योग्य-योग्यता शीत करणे आवश्यक आहे ?

11. आध्यापूची शैक्षणिक शिक्षण करणेसाठी योग्य-योग्यता शीत करणे आवश्यक आहे ?

शिक्षकांना व्यावसायिक क्षमतेच्या विभागासाठी
आवश्यक ज्ञान, शालु हाडमोडिले ज्ञान हाताळणे
आध्यापूची शैक्षणिक शिक्षण करणेसाठी योग्य-योग्यता शीत करणे आवश्यक आहे ?

12. आध्यापूची शैक्षणिक शिक्षण करणेसाठी योग्य-योग्यता शीत करणे आवश्यक आहे ?

शिक्षकांना व्यावसायिक क्षमतेच्या विभागासाठी
आवश्यक ज्ञान, शालु हाडमोडिले ज्ञान हाताळणे
आध्यापूची शैक्षणिक शिक्षण करणेसाठी योग्य-योग्यता शीत करणे आवश्यक आहे ?

13. आध्यापूची शैक्षणिक शिक्षण करणेसाठी योग्य-योग्यता शीत करणे आवश्यक आहे ?

शिक्षकांना व्यावसायिक क्षमतेच्या विभागासाठी
आवश्यक ज्ञान, शालु हाडमोडिले ज्ञान हाताळणे
आध्यापूची शैक्षणिक शिक्षण करणेसाठी योग्य-योग्यता शीत करणे आवश्यक आहे ?

14. आध्यापूची शैक्षणिक शिक्षण करणेसाठी योग्य-योग्यता शीत करणे आवश्यक आहे ?

शिक्षकांना व्यावसायिक क्षमतेच्या विभागासाठी
आवश्यक ज्ञान, शालु हाडमोडिले ज्ञान हाताळणे
आध्यापूची शैक्षणिक शिक्षण करणेसाठी योग्य-योग्यता शीत करणे आवश्यक आहे ?

शिक्षकांना व्यावसायिक क्षमतेच्या विभागासाठी
आवश्यक ज्ञान, शालु हाडमोडिले ज्ञान हाताळणे
आध्यापूची शैक्षणिक शिक्षण करणेसाठी योग्य-योग्यता शीत करणे आवश्यक आहे ?

मुळाखत
परिचय

१) नांव : डॉ. जगदेंद्र रमैंगोष - वीरुकीन

२) पत्ता : बु. पो. जावळगा एपो. गु.

ता. झोशा जि. नांदुर

३) शिक्षण : M.A. B.ed.

४) जन्म दिनांक : 08-06-1989

५) कार्यरत शाळेचे नांव : पिछांजिकेतील मा. व. पु. मा. विद्यालय
जावळगा एपोवाहेवी

६) पद : राष्ट्रशिक्षक

७) आयुष्यात बंद : असलेले करले, चिप काढले हे

८) आयुष्यात शिक्षण : मराठी

९) संपर्क क्रमांक : 90211579114

१०) कुटुंबाचा आयुष्यातील शाळा : वि. मा. व. पु. मा. विद्यालय जावळगा
एपो.

मुळाखत घेण्याचा दिनांक/दिनांक : राजोड बसबा निरोख

सर्वप्रथम मुलाखत घेणाऱ्या व्यक्तीने मुलाखतदार व्यक्तीचा धोड्याचा परिचय करून द्यावा. आपल्या मुलाखतीच्या विषयाचे स्वरूप धोड्याचात स्पष्ट करून मुलाखतदार व्यक्तीच्या समतोलने मुलाखतीस प्रारंभ करावा. मुलाखतीतील महत्त्वाच्या मुद्यांची नोंद करण्यासाठी धेन, कायरी इ. साहित्य सोबत ठेवावे. मुलाखतीचे प्रश्न सोबत असावे.

१. आपण या क्षेत्रात धंद्यापासून आहात ?

०६-०१-२०१५ धार्युन शैबेन धुनरु अहमद

२. आपण या क्षेत्रात स्वतः आहात की कोणाच्या सल्ल्यानुसार धंद्यात आहात ?

मी स्वतः या क्षेत्रात आला. मजला हा
पेशा छुप आकटनी.

३. ज्या विद्यालयात किंवा महाविद्यालयात तुम्ही धातलोईने धंद्यात आला आहात तो त्या विषयी काही माहिती सांगावी.

आद्यापन प्रशिक्षण कवाही योग्य होणे
शेखि आदरि शिक्षाकाने प्रशिक्षण इत्तम
होने.

४. प्रवाची अध्यापनासाठी कोण-कोणत्या गोष्टीची आवश्यकता असते ?

शिक्षण, आद्यापन, आद्यापन, योग्य अनुभव
प्रदर्शन इत्तम प्रकारे करणे आवश्यक होणे.

५. परातील वातावरण या संश्लेषनेत कोण-कोणत्या घटकांचा समावेश होतो आणि याचे आद्यापनातील महत्त्व काय ?

शिक्षण - शिक्षाशि शंवार साहज आसना.
हकीमता वेसा कामा लोय.

६. आद्यापनाच्या विविध पद्धती आहेत त्यापैकी योग्य पद्धती निवडताना कोण-कोणत्या घाटींचा विचार केला पाहिजे ?

आद्यापन विषय व मुलांच्या वयोवट आम्हा
वापर योग्य पद्धतीने करावा.

८. शिक्षकाने वर्गात जाण्यापूर्वी कोणती तयारी करावी ?

अध्यापन यत्न, शैक्षणिक साधन व शोध
नियोजन करून शिक्षकाने तयारी करणे.

९. शिक्षकाने आपल्या व्यावसायिक जगतचा विकास करण्यासाठी कोण-कोणत्या गोष्टी करणे आवश्यक आहे ?

अद्ययावत ज्ञान, चालू घडामोडींचे ज्ञान
ह्याचे.

१०. आजचा शिक्षक वाचनापासून दूर काळ्या आहे काचे वाचकात सुधी वचन सांगला ?

शिक्षक अद्ययावत लेखज्ञानचा उपयोग करून
असल्याने वाचनापासून दूर त्याला आहे.

११. पत्तिमासकासक अध्यापन म्हणजे काय? आणि त्यासाठी शिक्षकांना कोणती गुणवत्ता हवी असावी पाहिजेत ?

आकर्षक अध्यापन पद्धतीचा वापर, संवाद
साधक्याचे शोध, कौशल्ये, भाषावर प्रभुत्व इ.

१२. आजचा शिक्षकाची संकल्पना तुमच्या मते कवय असावी ?

भाषावर प्रभुत्व, सयोजन विषयज्ञान, सृजनशीलता
हे घुण शिक्षकात असावेत.

१३. आजच्या दृष्टीने कायदेशीर दबावा पद्धत्याचा प्रयोग की जो सुधी कार्यही करताय नाही.

आम्ही केलेला प्रयोग तालुक्यास्तरीय
प्रथम निवडलेला विस

१४. आजच्या शिक्षकासोयी बदलत्या शैक्षणिक व्यवस्थाची कोणती तयारी करावी आणि ती आपणताय
करण्यासाठी त्यांना काय करावे लागेल ?

ई-शेका, इंटरनेट सेवा, कम्प्युटर यंत्रणा
वापर करावा.

१५. मुलांमधून वेगवेगळे आकारे

झी लकडे सर आपण वेळ दिलाबद्दल
मी खूप आभारी आहे.

१६. मुलांमधून शिक्षकांची पूर्ण काळताय घ्यावली

झी लकडे संतोष व्यक्त करित (Lokde)

१७. इतर माहिती

सृजनशीलता, नविन ज्ञान मिळवण्यात
आमिह मानवारा आदर्श शिक्षक वधु
बाकता ही लकडे सरांचे मत आहे.

भाग - २

प्राथमिक पाठ्यपुस्तक
PRACTICE LESSON

उच्च प्राथमिक वर्ग

अ.क्र.	दिनांक	वर्ग	विषय	तासिका	पाठ्यपुस्तक	संविदांक नमूना
1.	02/02-2023	७ वी	मराठी	५ थी	सलाम नमस्ते।	~~3111~~
2.	03-02-2023	6 वी	मराठी	१ ली	परिवर्तन विचारमंच	~~3111~~
3.	06-02-2023	७ वी	मराठी	३ री	थेंब आज हा पाठ्याचा	~~3111~~
4.	08-02-2023	७ वी	वाणित	5 वी	श्रीमतीक स्थान	~~3111~~
5.	09-02-2023	७ वी	वाणित	4 थी	वर्तुळ	~~3111~~
6.	10-02-2023	७ वी	वाणित	२ री	पुनाक संख्येचा बुनाकार	~~3111~~
7.	14-02-2023	७ वी	मराठी	७ वी	वहनी कवळ होता	~~3111~~
8.	16-02-2023	७ वी	वाणित	6 वी	श्रीमतीक स्थान	~~3111~~

~~प्रभारी अधिष्ठाता~~
(पाठ विभाग)
Lesson Incharge

PRINCIPAL
Hindustani Education Society's
AZAD SENIOR COLLEGE
Azadnagar, Dehri

पाठ क्रमांक १२.
Lesson No.

शाळेचे नांव वि. मा. वि. जवळठा (पोमाहेवी) दिनांक ०२/०२/२०२३
School Name Date

वर्ग व तुकडी सातवी अ विद्यार्थी संख्या ५३
Class & Div. No. of Student

घटकाचे नांव अ. ह. Topic Name

उपघटक १२. सनाम - नमस्ते !
Sub Topic

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांना माणुसकी, प्रामाणिकपणा
Student's Previous knowledge
कष्टाळु सुत्ती, दुसऱ्याच्या दुःखाविषयी जाणीव,
ईमानदारी याबद्दलचे पूर्वज्ञान आहे.

अध्यापन पद्धती व्याख्यान पद्धती
Teaching method

शैक्षणिक साहित्य चित्रे, खड्डु, डस्टर, गुंडाळी फलक इत्यादी.
Teaching aids

प्राथमिक Steps of Lesson	प्राथमिक Content	विशिष्ट उद्देश्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
प्रस्ता- वना	शुक्रवारान, शुक्रवारान,	उद्देश्य :- विद्यार्थ्यांसि पूर्वज्ञान जागत करणे.
द्वेष कथन		उद्देश्य :- विद्यार्थ्यांसि पाठ्यपुस्तकाचे हेतु स्पष्ट करणे सांगणे
विषय प्राति-	प्राथमिकपणा कळावु, सुत्ती	उद्देश्य :- प्राथमिकपणा व कळावु सुत्तीची माहिती देणे.
पाठन		उद्देश्य :- विद्यार्थ्यांसि प्राथमिक पणा व कळावु, सुत्ती बद्दल माहिती करणे घेतात.
संकेतन	औद्योगिक प्रश्न	उद्देश्य :- प्राथमिक ज्ञानाचे सुदीकरण करणे.
उपयुक्त जग	शुद्धताची फलकाच्या बाबत	उद्देश्य :- प्राथमिक ज्ञानाचा व्याख्यान उपयोग करणे.
समाख्यान		उद्देश्य :- विद्यार्थ्यांसि प्राथमिक ज्ञाना व्याख्यान करणे.

शिक्षक कृती Teachers Activity	विद्यार्थी कृती Students Activity	फलक कार्य / शै. साहित्य / मूल्यमापन B.B.W/T/A/Eve
शिक्षक कक्षात प्रवेश करतात व मुल्यमापन करतात. शिक्षक विद्याभ्यासाचे हेतु प्रश्न विचारतात.	विद्यार्थी नक्षपुर्विक एकतात व उत्तरे देतात.	शिक्षक श्रुंदाळी फक्तकान्या
१) आपल्या उर्दमले नाव काय आहे ?	आपल्या उर्दमले नाव आशिया आहे.	तापर कळून प्रश्न सोडवून घेतात.
२) आपल्या देशाचे नाव काय आहे ?	आपल्या देशाचे नाव भारत आहे.	
३) मुल्यमापन बांधव एकमेकांना कांना भेटताना काय म्हणतात ?	स्वाभाम !	* बांधव पयथि निवडून ठिकाळी जाणा आता.
४) दिंदू बांधव एकमेकांना भेटताना काय म्हणतात ?	नमस्ते !	१) भोऊमच्या बडिठिये नाव होतं.
हा पाठ अभ्यासात आरंभ आहे	→ शुभेहा →	(मुल्यमा, शुभेहा आशिया)
शिक्षक विद्याभ्यासाचा पाठ्यांशाने परिचय देतात व मुल्यमापन करतात व ल्याचे उपाययोजना देतात श्रुंदाळी फक्तकान्या तापर कळून प्रश्न सोडवून घेतात.	विद्यार्थी नक्षपुर्विक प्रश्न घेतात. → पन्नास → विद्यार्थी स्वाभ्यासाच्या प्रश्न वयसि निवडून घेतात. या पाठातील संक्षेप	२) भुंजाने भोऊम हाताच्या एक विला. (तयस, लानसि, पन्नास)
शिक्षक स्वाभ्यासाच्या प्रश्न फक्तकान्या निवडून घेतात.		

फलक कार्य
(Black Board Work)

नावः. शठोडखवन
इयत्ता - सातवी

विषय - मराठी

१२. अलाम- नमस्ते!
- सुधां मुर्ती (१९५०)

स्वाख्याय -

या पाठालील संख्या

सुमण्या खाण्यात लिहून

आणा.

पाठ

(Lesson Observer's Remark)

* प्रश्न विचारून प्रस्तावना केली

⊕ वरी निमंत्रण होते

⊕ पाठ सामाधानकारक झाला

Beethoo

छात्राध्यापक
Student's Sign.

डिवाय

पाठ निरीक्षक अधिव्याख्याता
Lesson Observer's Sign.

पाठ क्रमांक २३
Lesson No.

शाळेचे नांव वि. मा. वि. जवळगा (पोसादेवी) दिनांक ०३/०२/२०२३
School Name Date

वर्ग व तुकडी सहावी अ विद्यार्थी संख्या ४४
Class & Div. No. of Student

घटकाचे नांव वाढ
Topic Name

उपघटक २३. परिवर्तन विचारांचे
Sub Topic

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांना आपल्या देशातील
Student's Previous knowledge
विचारवंतांची ओळख आहे, समाज
सुधारकांची, नेत्यांची ओळख आहे.

अध्यापन पद्धती कथन पद्धती
Teaching method

शैक्षणिक साहित्य चित्रे, खडू, डेस्टर इत्यादी.
Teaching aids

पाठ पायच्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ट उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
प्रस्ता- वना		<u>उद्दिष्ट</u> :- विद्यार्थ्यांचे पुर्वज्ञान जागृत करणे.
		<u>स्वप्तीकरण</u> :- विद्यार्थी पुर्वज्ञान वर आधारीत प्रश्नांची उत्तरे देतात.
मुक वचन		<u>उद्दिष्ट</u> :- विद्यार्थी वचनाने सवय - आवड निर्माण करणे.
		<u>स्वप्तीकरण</u> :- विद्यार्थी लहापुर्वक वचन करतात.
हेतु कथन		<u>उद्दिष्ट्य</u> :- विद्यार्थ्यांना पाठ्य- द्वाराच्या हेतु स्पष्ट करून सांगणे.
		<u>स्वप्तीकरण</u> :- विद्यार्थी पाठ्य- द्वाराच्या हेतु समजून देतात.
विषय प्रति- पादन	प्रामाणिकपणा व सहकार्य प्रवृत्ती	<u>उद्दिष्ट</u> :- विद्यार्थ्यांना प्रामाणिक- पणा व सहकार्य प्रवृत्ती बद्दल माहिती सांगणे.
		<u>स्वप्तीकरण</u> :- विद्यार्थी प्रामाणिक पणा व सहकार्य प्रवृत्ती समजून देतात.
संकलन		<u>उद्दिष्ट</u> :- प्राप्त ज्ञानाचे सुदीकरण करणे.
		<u>स्वप्तीकरण</u> :- विद्यार्थी संकलनावर आधारीत प्रश्नांची उत्तरे देतात.
उपयोग		<u>उद्दिष्ट</u> :- प्राप्त ज्ञानाचा व्यवहार करणे.
		<u>स्वप्तीकरण</u> :- विद्यार्थी प्राप्त ज्ञानाचा व्यवहारत उपयोग करतात.
आख्याय		

अध्ययन-अनुभूती
Teaching Learning Process

फलक कार्य/शे.साहित्य/
मूल्यमापन

शिक्षक कृती Teachers Activity

विद्यार्थी कृती Students Activity

B.B.W/T.A./Eve.

शिक्षक वगति प्रवेश

कव्यानु व सुचना हेतानु
विद्यार्थी मित्रांनो, आज
तुम्हाला काही प्रश्न
विचारभार आहे.

विद्यार्थी लक्षापूर्वक
झवण करतात.

२३. विचारमंचे
परिवर्तन.

१) आपल्या महान देशाचे
नाव काय आहे?

आपल्या देशाचे
नाव 'भारत' आहे.

२) आपली महाराष्ट्र
झुमी कबाची झुमी
आहे.

आपली महाराष्ट्र झुमी
हे सैलंची झुमी आहे.

हे बरोबर, आपल्या
भारत देशाचे परिवर्तन
हे या सैतांमुळे,
विचारवंतांमुळेच झाले.

विद्यार्थी पाठार्थे नाव
वहीत लिहून घेतात.

शिक्षक गुंडाळी
फलकाच्या वापर
करून प्रश्न
सोडवून घेतात

या पाठामध्ये अजय
नावाचा आठवी महये
शिकणारा मुलगा असतो
तो आद्या, सरळ, सहकर्म
वृत्तीचा असतो. त्याच्या
शाळेपुन एक सहल
निघते. त्यासाठी आई
त्याला पैसे देते व
सहलीचा दिवस शनिवार
ठरतो पण वारेंत मीजर
आडवी आल्याने त्याला
सहलीची धिंता वाटू लागते

विद्यार्थी लक्षापूर्वक
झवण करतात, व
गुंडाळी फलकावरील
प्रश्नांची उत्तर देतात.

मीजर ←

पंकधर ←

स्वाध्याय -

• शिकण्या
जगा अरा.
१) अजयला सह-
लीला जाताला
आडवी घेते
२) शाळीचे टायर
होते
एका महानु
- विचारमंचे
वटिप लिहून घ्या.

फलक कार्य
(Black Board Work)

नाव: राठोड बबन
वर्ग: सहावी अ
विषय: मराठी

२३. परिवर्तन विचारांचे

मांजर

पंक्थर

स्वाध्याय -

एका महान विचारवंताचे

चरित्र लिडून आणा.

पाठ

(Lesson Observer's Remark)

(*) शास्त्राच्या साकार मांडा आसावा

(*) वरी निमंत्रण करा -

(*) पाठ साहाय्यकारक असा

Beethod

छात्राध्यापक
Student's Sign.

Bijal

पाठ निरीक्षक अधिव्याख्याता
Lesson Observer's Sign.

पाठ क्रमांक १७

Lesson No.

शाळेचे नांव वि. मा. वि. जवळगा (पोसाहेवी)

School Name

दिनांक ०६/०२/२०२३

Date

वर्ग व तुकडी सातवी क

Class & Div.

विद्यार्थी संख्या

No. of Student

५९

घटकाचे नांव पद्य

Topic Name

उपघटक १७. बेंब हा आज पाळ्याच्या

Sub Topic

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान

Student's Previous knowledge

विद्यार्थ्यांनी पाळ्याविषयी प्राथमिक

माहिती आहे. पाळ्याचे मुळ श्रोत

गवणी ही प्राथमिक माहिती आहे.

अध्यापन पद्धती

Teaching method

कथन पद्धती

शैक्षणिक साहित्य

Teaching aids

डस्टर, एप्रडु, गुंडाळी फलक इत्यादी.

पाठ पायच्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ट उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
प्रस्ता- वना		<u>उद्दिष्ट</u> : विद्यार्थ्यांक पुर्वज्ञान जागृत करणे.
		<u>स्पष्टीकरण</u> : विद्यार्थी पुर्वज्ञान वर आधारित प्रश्नांची उत्तरे देतात.
हेतु कथन		<u>उद्दिष्ट</u> :- पाठ्यघटकामा हेतु स्पष्ट करणे.
		<u>स्पष्टीकरण</u> : विद्यार्थी पाठ्य- घटकामा हेतु समजून घेतात.
विषय प्राप्ति-	बहुमोलाचा पाठ्याचा	<u>उद्दिष्ट</u> :- मोलीसारख्या पाठ्याचे महत्त्व सांगणे.
पाहणे	जेव	<u>स्पष्टीकरण</u> : मोलीसारख्या पाठ्याचा महत्त्व विद्यार्थी आपल्या शब्दात सांगतात.
संकलन		<u>उद्दिष्ट</u> :- प्राप्त ज्ञानाचे त्वरीकर करणे.
		<u>स्पष्टीकरण</u> :- विद्यार्थी प्राप्त ज्ञानावर आधारित प्रश्नांची उत्तरे देतात.
अप्रयोजन		<u>उद्दिष्ट</u> :- प्राप्त ज्ञानाच्या व्यवहारात उपयोग करणे.
		<u>स्पष्टीकरण</u> :- विद्यार्थी प्राप्त ज्ञानाच्या व्यवहारात उपयोग करणे घेतात.
स्वाध्याय		

अध्ययन-अनुभूती
Teaching Learning Process

फलक कार्य/शै.साहित्य/
मूल्यमापन
B.B.W/T/A/Eve

शिक्षक कृती Teachers Activity

विद्यार्थी कृती Students Activity

शिक्षक पूर्वज्ञानावर
आधारित प्रश्नांची सुट्या
देतात.

विद्यार्थी लक्षपूर्वक
सवण करतात

१) आपण कोठल्या
देशात राहतो?

→ आपण भारत
देशात राहतो.

१७. थेंब

२) आपले अप्तु किती
आहेत?

→ आपले तिन
अप्तु आहेत.

तर विद्यार्थी मित्रांना
आज आपणाला त्यापैकी
एक म्हणजे पावसाळा
या अप्तुवर आधारित
कविता अभ्यासाची
आहे.

विद्यार्थी पद्याचे
नाव वहीत लिहुन
घेतात.

शिक्षक सुडाणी
फलकावर वापर
करण प्रश्न

शिक्षक कवचिप्रिया
परिचय करून देतात.
व कविलेचा आठ पुर्ण
शिकवतात.

बहुमोलम्या ←

सोडवून घेतात.
शिकवण्या जागा
आता
१) आभाळात
थेंब हा

शिक्षक शिकवलेल्या
आठावर प्रश्न विचारतात

संयय ←

आज पावसाच्या
२) या मोत्यांच्या

शिक्षक विद्यार्थ्यांना
फलकावर स्वाह्याय
प्रश्न लिहुन देतात.

जिथ्याच्या ←

कर तु, प्रश्न
तुझा रे

शिक्षक विद्यार्थ्यांना
फलकावर स्वाह्याय
प्रश्न लिहुन देतात.

विद्यार्थी स्वाह्यायान्या
प्रश्न वहीत लिहुन
घेतात.

स्वाह्याय-
पाठ्याचे महत्त्व
तुम्ह्या बाबत
लिहुन आणा.

फलक कार्य
(Black Board Work)

नाव: शठोड बबन
वर्ग: सातवी क
विषय: मराठी

१७. थेंब आज हा पाठ्यातून
- सुनेहा भावसार

• मोल - मुख्य

• कोटी - शिकुचित
प्रत्तिये

स्वाह्याय -

पाठ्यातून महत्त्व
तुमच्या वाखात लिहून
आण.

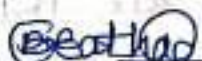
पाठ

(Lesson Observer's Remark)

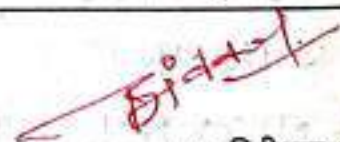
कि विषयज्ञान वाढवा

कि सावात्रज्ञान वाढवा

कि पाठ पाठ्यातून घेतला

छात्राध्यापक
Student's Sign.

पाठ निरीक्षक अधिव्याख्याता
Lesson Observer's Sign.

पाठ क्रमांक _____
Lesson No.

शाळेचे नांव वि. मा. वि. जवळगा (पोसादेवी)
School Name

दिनांक 08/02/2023
Date

वर्ग व तुकडी शातवी न
Class & Div.

विद्यार्थी संख्या ५७
No. of Student

घटकाचे नांव भौमितीक रचना (बाणित)
Topic Name

उपघटक भौमितीक रचना
Sub Topic

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांना रेषा, रेषाखंड, कोन,
Student's Previous knowledge कोनदुबाजक इ. विषयी माहिती आहे.

अध्यापन पद्धती सवतामी - उद्बतामी
Teaching method

शैक्षणिक साहित्य ग्रंथ, फळा, डस्टर चार्ट, बाणित पेटी इ.
Teaching aids

पाठ पायन्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिश्ट उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
प्रस्ता- वना	औमीलिक स्वना	उद्दिष्ट :- विद्यास्थानि पुर्वज्ञान जागृत करणे. स्पष्टीकरण :- विद्यार्थी पुर्वज्ञान वर आध्यात्मिक प्रवर्गायी उत्तरे हेलात.
हेतु कथन		उद्दिष्ट :- विद्यास्थानि पाठ्य- बरोक स्पष्ट करुन समजणे. स्पष्टीकरण :- विद्यार्थी पाठ्य बरोकान्या हेतु समजुन घेतात.
विषय प्रति- पादन		उद्दिष्ट :- विद्यास्थानि पाठ्य बरोक समजवणे. स्पष्टीकरण :- विद्यार्थी पाठ्य बरोक समजुन घेतात.
संकलन		उद्दिष्ट :- प्राप्त ज्ञानचे दृढीकरण करणे. स्पष्टीकरण :- विद्यार्थी प्राप्त ज्ञानाचे दृढीकरण करुन घेतात.
उपयोजन		उद्दिष्ट :- विद्यास्थानि प्राप्त ज्ञानाचे व्यवहारात उपयोग करणे. स्पष्टीकरण :- विद्यार्थी प्राप्त ज्ञानाचे व्यवहारात उपयोग करतात.
स्वस्थाय		

शिक्षक कृती Teachers Activity

विद्यार्थी कृती Students Activity

खिझाक विद्यालयानि काही सुचना करतात व पुर्व ज्ञानावर आधारित प्रश्न विचारतात.

१) $\triangle ABC$ ची आकृती दिली आहे. तर कोन दुआजक कोनाचे कोसे भाग करतात?

२) $\triangle ABC$ च्या कोनदुआजक कोणता?

विद्यार्थी लक्षपूर्वक श्रवण करतात व विचारलेल्या प्रश्नांवि इतर देतात.
कोन समान भाग करतात.

$\triangle ABC$ च्या कोनदुआजक कोण $\angle M$ आहे.

तर विद्यार्थी मित्रांनो आज आपण भौमितिक स्वना हा पाठ अभ्यास गार आहोत.

कोनार्क दुआजक एक-संपाती असतात.

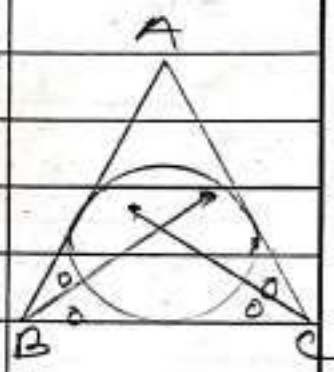
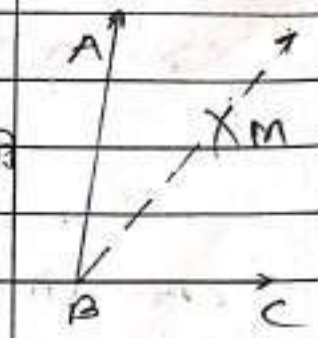
त्यमिच्या संपात बिंदुस अंतर्मिध्य म्हणतात. तो $\perp$ या अक्षराने दर्शविता आहे.

ज्या कोनाची सापेक्षमान असतात ते कोन एककूप असतात.

विद्यार्थी पाठ्य धारकाचे नाव पढित लिहुन घेतात.

विद्यार्थी लक्षपूर्वक श्रवण करतात.

विद्यार्थी स्वाहयाशाच्या प्रश्न पढित लिहुन घेतात.

स्वाहयाय -

खाली दिलेल्या मापत्के रेषाखंड काढा व त्याचे लंबदुआजक काढा

- १) ५.३ cm,
- २) ६.७ cm.

फलक कार्य
(Black Board Work)

नाव : शठोड खबन
वर्ग :- सातवी व
विषय : ठाळित

ओमितीक स्वना

LABC-ची आकृती दिली आहे.
कोनदुआजक कोनार्चे दोन
समान भाग करता. किंवा
BM हा LABC-चा दुआजक
आहे.

स्वाख्याय -
थाली दिलेल्या मापार्चे
रेषाखंड काढा व त्याचे
लंबदुआजक काढा.

1) 5-3 cm,

2) 6-7 cm.

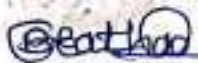
पाठ

(Lesson Observer's Remark)

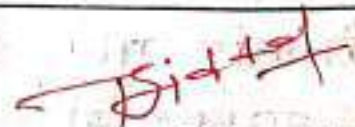
क्र) ठाळित खडुचा वापर करा

क्र) पाठ पठनानुसार ह्या

क्र) विषयांतर द्या

छात्राध्यापक
Student's Sign.

पाठ निरीक्षक अधिव्याख्याता
Lesson Observer's Sign.

पाठ क्रमांक _____
Lesson No. _____

शाळेचे नांव वि. मा. वि. जवळगा (पोमादेवी) दिनांक 09/02/2023
School Name _____ Date _____

वर्ग व तुकडी सातवी क विद्यार्थी संख्या ४८
Class & Div. _____ No. of Student _____

घटकाचे नांव शाणित
Topic Name _____

उपघटक वर्तुळ
Sub Topic _____

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांना वर्तुळाविषयी माहिती आहे.
Student's Previous knowledge _____

अध्यापन पद्धती सुवागामी, उद्बुगामी
Teaching method _____

शैक्षणिक साहित्य खड्डु, फळा, डस्टर, शाणित पेटी इ.
Teaching aids _____

पाठ पायन्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ट उद्दिष्टे व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
प्रस्तावना		उद्दिष्ट: विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान जागृत करणे. स्पष्टीकरण: विद्यार्थी पूर्वज्ञान जागृत करून घेतात.
हेतु फथन		उद्दिष्ट: विद्यार्थ्यांचे लक्ष केंद्रीत करणे. स्पष्टीकरण: विद्यार्थ्यांचे लक्ष केंद्रीत होते.
विषय प्रतिपादन		उद्दिष्ट: विद्यार्थ्यांना पाठ्य-द्वयक समजावणे. स्पष्टीकरण: विद्यार्थी पाठ्य-द्वयक समजून घेतात.
संकलन		उद्दिष्ट: विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानाचे सुदृढीकरण करणे. स्पष्टीकरण: विद्यार्थी प्राप्त ज्ञानाचे सुदृढीकरण करतात.
		उद्दिष्ट: प्राप्त ज्ञानाचे व्यवहारात उपयोग करणे. स्पष्टीकरण: विद्यार्थी प्राप्त ज्ञानाचे व्यवहारात उपयोग करतात.
समाप्ती		

अध्ययन-अनुभूती
Teaching Learning Process

फलक कार्य/शे.साहित्य/
मूल्यमापन
B.B.W/T/A./Eve.

शिक्षक कृती Teachers Activity

विद्यार्थी कृती Students Activity

शिक्षक बगल प्रवेश करतात व काही सुचना करतात।

विद्यार्थी लक्षपूर्वक

१) दिलेल्या वर्तुळातील त्रिज्या सांगा?

एकतात व उत्तरे देतात.

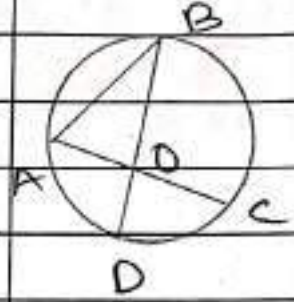
वर्तुळातील OC, OA, OB, OD या त्रिज्या आहेत.

२) दिलेल्या वर्तुळातील जीवा सांगा?

EC आणि AD या जीवा आहेत.

३) दिलेल्या वर्तुळातील व्यास सांगा?

AB व AC हे व्यास आहेत.

अगदी बरोबर, तर आज आपण वर्तुळ हा धटक अभ्यासगार आहोत.

विद्यार्थी पाठ्य-धटकाने माव घेतले लिहून घेतात.

स्वाह्वयाथ -

कोणत्याही वर्तुळाच्या परिघाचे व्यासाच्या व्यासाच्या असणारे

विद्यार्थी लक्षपूर्वक एकतात व समजून घेतात.

एका वर्तुळाच्या परिघ 198cm आहे तर

धुणेवर तिपटीपेक्षा कितीत जास्त असते.

त्याची त्रिज्या व व्यास

ही स्थिर संख्या 7 या धाक असल्याने दृशविले जाते.

विद्यार्थी स्वाह्वयाथच्या प्रश्न घेतले लिहून घेतात.

काढा.

7 ची किंमत 22 किंवा 3.14 आहे.

फलक कार्य
(Black Board Work)

वर्तुळ

नाव: राठोड बबन
वर्ग: सातवी क
विषय: गणित

शोषलव्या
आकृतीत AXB
मुळ वर्तुळाचे
दोन भाग झाले
आहेत. त्यापैकी

कॅस AXB हा लहान आहे.
त्याला लहान कॅस म्हणतात आणि
कॅस AYB हा मोठा आहे
म्हणून त्याला विशाल कॅस
म्हणतात.

शाब्दात -

एका वर्तुळाचा परिघ
198 CM आहे, तर त्याची
त्रिज्या व व्यास काढा

पाठ

(Lesson Observer's Remark)

⊗ आकृतीत क्रिया त्रुटी

⊗ सातक बळी आवश्यक आहे.

⊗ पाठ भाग-गामुसार - द्यावी

Beattad

छात्राध्यापक
Student's Sign.

⊗ Bhattar

पाठ निरीक्षक अधिव्याख्याता
Lesson Observer's Sign.

पाठ क्रमांक _____

Lesson No. _____

शाळेचे नांव वि. मा. वि. जवळगा (पोसाहेवी) दिनांक 10/02/2023

School Name _____

Date _____

वर्ग व तुकडी सातवी B

Class & Div. _____

विद्यार्थी संख्या 80

No. of Student _____

घटकाचे नांव वाणित

Topic Name _____

उपघटक पुर्णिक संख्येचा शुभाकार

Sub Topic _____

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांना पुर्णिकाची बेरीज

Student's Previous knowledge _____

व, वजाबाकी विषयी माहीती
आहे.

अध्यापन पद्धती अवगामी, उद्गामी

Teaching method _____

शैक्षणिक साहित्य खड्डू, डस्टर, चमक, साहित्य पेटी इ.

Teaching aids _____

पाठ पायच्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ट उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
प्रस्ता- वना		<u>उद्दिष्ट</u> : विद्यार्थ्यांचे पुर्वज्ञान जगृत करणे.
		<u>स्पष्टीकरण</u> :- विद्यार्थी पुर्वज्ञान वर आधारीत प्रश्नांची उत्तरे देतात.
हेतु कथन		<u>उद्दिष्ट</u> : विद्यार्थ्यांचे लक्ष केंद्रित करणे.
		<u>स्पष्टीकरण</u> : विद्यार्थ्यांचे लक्ष केंद्रित होते.
विषय प्राप्ति - पाठन		<u>उद्दिष्ट</u> : विद्यार्थ्यांना पाठ्य- द्वयक समजावणे.
		<u>स्पष्टीकरण</u> :- विद्यार्थी पाठ्य- द्वयक समजून देतात.
संकलन		<u>उद्दिष्ट</u> : विद्यार्थ्यांना प्राप्त ज्ञानाचे दृढीकरण करणे.
		<u>स्पष्टीकरण</u> : विद्यार्थी प्राप्त ज्ञानाचे दृढीकरण करतात.
उपयोग		<u>उद्दिष्ट</u> :- प्राप्त ज्ञानाचे व्यवहारात उपयोग करणे.
		<u>स्पष्टीकरण</u> : विद्यार्थी प्राप्त ज्ञानाचे व्यवहारात उपयोग करतात.
स्वास्थ्य		

अध्ययन-अनुभूती
Teaching Learning Process

फलक कार्य/शै.साहित्य/
मूल्यमापन
B.B.W./T.A./Eve.

शिक्षक कृती Teachers Activity

विद्यार्थी कृती Students Activity

शिक्षक विद्यार्थ्यांना प्रश्न
विचारतात.

विद्यार्थी लक्षापूर्वक
ऐकतात व उत्तरे
देतात.

1) $5 + 7 = 12$

ऐकतात व उत्तरे
देतात.

2) $10 + (-5) = 5$

$5 + 7 = 12$

$10 + (-5) = 5$

3) पुणांक संख्या

म्हणजे काय?

शून्य सकारात्मक व
नकारात्मक संख्या

यांना एकत्र करून

पुणांक संख्या म्हणतात.

उदाही बरोबर तर

आज आपण पुणांक

संख्येचा गुणाकार व

भागाकार अभ्यासणार

आहोत.

विद्यार्थी लक्षापूर्वक
ऐवण करतात.

शिक्षक विद्यार्थ्यांना

पुणांक संख्यांचा

भागाकार व गुणाकार

कसा करायचा ते

संगततात. उदाहरण

देतात.

विद्यार्थी लक्षापूर्वक

ऐवण करतात व

स्वाह्याय्याचा प्रश्न

निहून घेतात.

स्वाह्याय-

उदाहरण

सोडवा -

① $(-6) \times 4 = 24$

1) पुणांक संख्येचा

गुणाकार

उदा ① $(-5) \times (-3) = 15$

② $(-6) \times 0 = 0$

② $(-54) = 8$

फलक कार्य
(Black Board Work)

नाव: राठोड बबन निसेर
वर्ग: सातवी व
विषय: ठाणित

पुणकि संख्येचा शुणाकार व भागाकार

① पुणकि संख्येचा शुणाकार
एक धन पुणकि संख्या व
त्रपण पुणकि संख्या शंय
शुणाकार त्रपण पुणकि शेत्तो.
उदा -

$$(-5) \times 2 = -10$$

श्वेच्छाय -

उदाहरणे सोडवा -

① $(-6) \times 4 = 2$

② $\frac{9}{(-54)} = 2$

पाठ
(Lesson Observer's Remark)

① विषय ज्ञान वाढवा

② क्षणाकरभक ठाक्याली तका

③ पाठ पाठ-मानुसार ह्यापा

छात्राध्यापक
Student's Sign.

पाठ निरीक्षक अधिव्याख्याता
Lesson Observer's Sign.

पाठ क्रमांक _____
Lesson No.

शाळेचे नांव वि. मा. वि. जवळगा (पोसाहेवी) दिनांक 14/02/2023
School Name _____ Date

वर्ग व तुकडी शातवी अ विद्यार्थी संख्या 1
Class & Div. _____ No. of Student

षटकाचे नांव भाव
Topic Name _____

उपघटक १८. पहली कवळ होता ....
Sub Topic _____

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांना विविध
Student's Previous knowledge _____
अन्नपदार्थांविषयी माहीती आहे.

अध्यापन पद्धती अन्वेषण पद्धत
Teaching method _____

शैक्षणिक साहित्य खडू, डस्टर इ.
Teaching aids _____

पाठ पायऱ्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ठ उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
प्रस्तावना		उद्दिष्ट :- विद्यार्थ्यांचे पुर्वज्ञान जागृत करणे.
		स्पष्टीकरण :- विद्यार्थी पुर्वज्ञानानुसार आद्यारित प्रश्नावर उत्तरे देतात.
हेतुकथन		उद्दिष्ट :- पाठ्य धरकाच्या हेतु स्पष्ट करणे.
		स्पष्टीकरण :- विद्यार्थी पाठ्य-धरकाच्या हेतु समजून घेतात.
विषयवस्तू	वहनी कवळ घेता	उद्दिष्ट :- विद्यार्थ्यांना वहनी कवळ घेता या पाठ्यधरक समजावून सांगणे.
प्रतिपादन		स्पष्टीकरण :- विद्यार्थी पाठ्य धरक समजून घेतात.
संकलन		उद्दिष्ट :- विद्यार्थ्यांचे प्राप्त ज्ञान सुढीकरण करणे.
		स्पष्टीकरण :- विद्यार्थी प्राप्त ज्ञानाचे सुढीकरण करतात.
अपयोग		उद्दिष्ट :- विद्यार्थ्यांचे प्राप्त ज्ञानाचे व्यवहारात अपयोग करणे.
		स्पष्टीकरण :- विद्यार्थी प्राप्त ज्ञानाचे व्यवहारात अपयोग करतात.

अध्ययन-अनुभूती
Teaching Learning Process

फलक कार्य/शै.साहित्य/
मूल्यमापन
B.B.W/T/A/Eve.

शिक्षक कृती Teachers Activity

विद्यार्थी कृती Students Activity

(शिक्षक वर्गाला उपवेश्य
करतात व प्रारंभिक
सुचना करतात.)

विद्यार्थी लक्षापूर्वक
झवण करतात.

प्र०) आपल्या देशाचे
नाव काय आहे?

→ आपल्या देशाचे
नाव भारत आहे.

प्र०) शाकाहारी अन्न
पदार्थांचे नाव सांगा?

→ पालेभाज्या, फळे
दुध इत्यादी.

प्र०) आपल्या प्राथमिक
शाला कोणत्या?

→ अन्न, वस्त्र, निवारा
शिक्षण आणि आरोग्य

१८. वदनी
कवळ होता.

प्र०) नेवणाच्या आडी
काही श्लोक आपण
म्हणतो ते श्लोक कोणते?

→ वदनी कवळ होता
नाम, ह्या झिहरिचे

तर आज आपणाला
याने पाठाविषयी
अध्यासाथचे आहे.

विद्यार्थी पाठार्थ
नाव वहीत लिहून
होतात.

स्वास्थ्य -

शिक्षक पाठार्थे प्रकार
वाचन करतात व
विश्लेषण करतात.

विद्यार्थी लक्षापूर्वक
झवण करतात व
विवरणेच्या प्रश्नांची

अन्नाचे
महत्त्व

सुमच्या

शब्दात

लिहून

शिक्षक शिकवलेल्या
समाप्ती आख्यायतेत
प्रश्न विचारतात.

उत्तर देतात.

आणा.

फलक कार्य
(Black Board Work)

नाव: राठोड बबन
वर्ग: सातवी अ.
विषय: मराठी

१८. वहनी कवळ होता .....

(Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page)

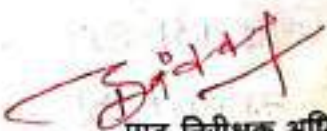
पाठ
(Lesson Observer's Remark)

१) फलक लेखन करताना स्वच्छ ठेके म्हा

२) पुराणा क्रमांक नोंदवावा

३) खाली नियोजन करा

छात्राध्यापक
Student's Sign.

पाठ निरीक्षक अधिव्याख्याता
Lesson Observer's Sign

भाग - २

PRACTICE LESSON

माध्यमिक वर्ग

अ.क्र.	दिनांक	वर्ग	विषय	तासिका	पाठ्यघटक	पर्यवेक्षक स्वाक्षरी
1.	20-02-2023	३वी	मराठी	४वी	छाँडा	~~Bia~~
2.	21-02-2023	३वी	मराठी	५वी	झसे जगावे	~~Bia~~
3.	22-02-2023	३वी	मराठी	५वी	किवारडन	~~Bia~~
4.	23-02-2023	३वी	मराठी	६वी	संतपाणी	~~Bia~~
5.	24-02-2023	३वी	बाणित	५थी	चौकोन	~~Bia~~
6.	25-02-2023	३वी	बाणित	५थी	बुगोत्तर व प्रमाण	~~Bia~~
7.	27-02-2023	३वी	बाणित	३री	एकचल समिकरण	~~Bia~~
8.	28-02-2023	३वी	बाणित	५वी	वकूल	~~Bia~~

प्रभारी अधिख्यास्यता
(पाठ विभाग)
Lesson Incharge

PRINCIPAL
Hindustani Education Societys
AZAD SENIOR COLLEGE
AUSA, Dist. Latur
Principal

पाठ क्रमांक _____
Lesson No.

शाळेचे नांव वि. मा. वि. जवळगा (पोसादेवी) दिनांक 20 / 02 / 2023
School Name _____ Date _____

वर्ग व तुकडी सातवी क विद्यार्थी संख्या _____
Class & Div. _____ No. of Student _____

घटकाचे नांव बाद्य
Topic Name _____

उपघटक १९ छोटी
Sub Topic _____

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांना छोटा हा शब्द
Student's Previous knowledge _____
माहिती आहे.

अध्यापन पद्धती कथा-कथन पद्धती
Teaching method _____

शैक्षणिक साहित्य चित्रे, खड्डे, फळा, डॅस्टर इ.
Teaching aids _____

पाठ पायन्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशेष उद्देश्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
प्रस्ता- वना		<u>उद्देश्य</u> :- विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान जागृत करणे. <u>स्पष्टीकरण</u> :- विद्यार्थी पूर्वज्ञान वर आधारीत प्रश्नांची उत्तरे देतात.
हेतु कथन		<u>उद्देश्य</u> :- पाठ्य हाकांचा हेतु स्पष्ट करून सांगणे. <u>स्पष्टीकरण</u> :- विद्यार्थी पाठ्य हाकांचा हेतु समजून घेतात.
विषय प्रति- पादन		<u>उद्देश्य</u> :- विद्यार्थ्यांच्या पाठ्य हाका समजावून सांगणे. <u>स्पष्टीकरण</u> :- विद्यार्थी पाठ्य हाका समजून घेतात.
टीकलन		<u>उद्देश्य</u> :- प्राप्त ज्ञानाचे दृढीकरण करणे. <u>स्पष्टीकरण</u> :- विद्यार्थी प्राप्त ज्ञानाचे दृढीकरण करू घेतात.
उपयोजन		<u>उद्देश्य</u> :- विद्यार्थी प्राप्त ज्ञानाचे व्यवहारात उपयोग करणे. <u>स्पष्टीकरण</u> :- विद्यार्थी प्राप्त ज्ञानाचे दृढी व्यवहारात उपयोग करतात.
समाप्ती		

अध्ययन-अनुभूती Teaching Learning Process		फलक कार्य / शै.साहित्य/ मूल्यमापन B.B.W/T.A./Eve.
शिक्षक कृती Teachers Activity	विद्यार्थी कृती Students Activity	
शिक्षक विद्यार्थींना प्रश्न विचारतात.	विद्यार्थी लक्षापूर्वक झवठा करतात.	
१) तुम्हाला गोष्टी आवडतात का?	हो	
२) तुम्हाला आवडत असलेल्या गोष्टी सांगू.	→ एकदर विश्वलास्य	
३) (शिक्षक हॉंडा हाखपुन) गोष्टी आवडतात. हे काय आहे?	→ हॉंडा आहे.	
४) मुलांना तुम्हाला पट्ट्या काळपत्तीक गोष्टी आवडतात का?	हो आवडतात	
तर आज आपण अशीच एक काळपत्तीक कथा पाहायची आहे त्याचे नाव 'हॉंडा'.	विद्यार्थी वहीत पाठाने नाव लिहुन घेतात	१९. हॉंडा डॉ. रंजय ठोले. युक्त की वरोबर ले लिहुन आणा.
शिक्षक लेखकाच्या पट्ट्या कळून देतात.	विद्यार्थी झवठा करतात.	१) तो हॉंडा शरीरचमकत असे.
शिक्षक हॉंडा या काळपत्तीक कथेचं प्रकट पयन करतात.	विद्यार्थी लक्षापूर्वक झवठा करतात.	२) राजु चौकस बुद्धिवा जिझसु मुलागा.

फलक कार्य
(Black Board Work)

नाव: राठोड बखल
वर्ग: आठवीक
विषय: मराठी

१९. घोंडा - डॉ. संजय ढोले.

पाठ
(Lesson Observer's Remark)

(*) पाठ्याची तयारी आवश्यक आहे.

(*) वि. आवृत्ती व कतिपय वक्त्यांज ह्या

(*) निदर्शने घ्या.

छात्राध्यापक
Student's Sign.

पाठ निरीक्षक अधिव्याख्याता
Lesson Observer's Sign.

पाठ क्रमांक _____
Lesson No.

शाळेचे नांव वि. मा. वि. अक्कळा (पोसादेवी) दिनांक 24/02/2023
School Name _____ Date _____

वर्ग व तुकडी सातवी B विद्यार्थी संख्या 1
Class & Div. _____ No. of Student _____

घटकाचे नांव शु. पद्य
Topic Name _____

उपघटक शु. असे जगावे.
Sub Topic _____

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांना आत्मविश्वासाविषयी
Student's Previous knowledge _____
माहिती आहे.

अध्यापन पद्धती स्वयं पद्धत
Teaching method _____

शैक्षणिक साहित्य चित्रे, यंत्रु, डस्टर, इ.
Teaching aids _____

पार पापया Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशेष उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
प्रस्ता- वना		उद्दिष्टः विद्यार्थ्यांसि पूर्वज्ञान माप्सुत कर्तुं.
		स्पष्टीकरणः विद्यार्थ्यांसि पूर्वज्ञान वद आहारित प्रश्न विचारना
हेतु प्रयत्न		उद्दिष्टः विद्यार्थ्यांसि पाठ्य हेतु अभ्यासुण साधार्ण. स्पष्टीकरणः- विद्यार्थ्यांसि पाठ्य हेतु अभ्यासुण वेत्तात.
विषय पति- पाठन		उद्दिष्टः विद्यार्थ्यांसि पाठ्य घटक अभ्यासुण साधार्ण. स्पष्टीकरणः विद्यार्थ्यांसि पाठ्य घटक अभ्यासुण वेत्तात.
संकेतन		उद्दिष्टः विद्यार्थ्यांसि प्राक्त ज्ञानार्थे सुदीकरण कर्तुं. स्पष्टीकरणः विद्यार्थ्यांसि प्राक्त ज्ञानार्थे सुदीकरण कर्तुं.
उपयोग		उद्दिष्टः प्राक्त ज्ञानार्थे व्यावहारत उपयोग कर्तुं. स्पष्टीकरणः विद्यार्थ्यांसि प्राक्त ज्ञानार्थे व्यावहारत उपयोग कर्तुं वेत्तात.
समाप्ति		

अभ्यास - अनुभूती
Teaching Learning Process

शिक्षक कृती Teachers Activity	विद्यार्थी कृती Students Activity	फलक कार्य / शै. साहित्य / मूल्यमापन B.B.W/T:A./Eve.
शिक्षक क्रांति प्रवेश करतात व विद्यार्थ्यांना सुखवा करतात.	विद्यार्थी स्वतः करतात.	
प्रश्नानु आपल्या देशाचे नाव काय ?	→ आपल्या देशाचे नाव भारत आहे.	
अ) आपल्या राज्याचे नाव काय आहे?	→ आपल्या राज्याचे नाव महाराष्ट्र आहे.	
ब) आपल्या राज्याला कायान्नी कुणी वळणुन ओळखले जाते?	→ आपली महाराष्ट्र कुणी वळणुन ओळखली जाते.	
तट आज आपण कुणी कविका शिकणार आहोत शिक्षक सर्वा विद्यार्थ्यांना		
कवितेचे प्रकार काय काय होऊ शकतात.	विद्यार्थी सहस्युक्त स्वतः करतात	१. असे जबाबे -
शिक्षक कविका पठित काय होऊ शकतात.		- धुकु ठाकुर दिकान्या नागा आदी.
शिक्षक सर्वा विद्यार्थ्यांना कवितेचे प्रकार काय काय होऊ शकतात.	विद्यार्थी सहस्युक्त स्वतः करतात.	१) आयुष्याला सौजन्य करणी
	शेकतात.	२) डॉ. टासदी
		— आजादे, — आजादा
		— बंडखोर.

फलक कार्य
(Black Board Work)

नाव : शारदे वसंत
वर्ग : आतवी
विषय : मराठी

१५. आर्ष-उत्पाद - भुवक ठाकूर

• दृष्टी इच्छा - प्रबळ इच्छा

उदाहरण -

• तजट शेषक - निवडिपणे पाडणे

या कवितेच्या आवाडी
दुमत्या शब्दात लिह्या.

पठ
(Lesson Observer's Remark)

१) प्रबळ व आतवी अर्षे उच्चरणात आणुकरा

२) शेषक - निवडिपणे पाडणे

३) या उदाहरणानुसार लिह्या

Beetha

छात्राचा

Student's Sign.

पठ निरीक्षक अध्याख्याता
Lesson Observer's Sign

पत्र क्रमांक _____
Lesson No. _____

शाळेचे नांव वि. गा. वि. अंबवळगा (पोसाहेवी) दिनांक 22 / 02 / 2023
School Name _____ Date

वर्ग व युक्ती शातवी अ विद्यार्थी संख्या _____
Class & Div. _____ No. of Student

थटकाचे नांव छाटा
Topic Name _____

उपपटक 20. विचारधरण
Sub Topic _____

विद्यार्थीचे पूर्व ज्ञान विद्याधरिना काट्टी विनारवतनांणी
Student's Previous knowledge प्राडडिक जाट्टीनी जाहे.

अप्यापन पदुती ध्याट्टान पड्डान
Teaching method _____

शैक्षणिक साहित्य चिर्ष, धाडु, फलक, अट्टर ड.
Teaching aids _____

पार पाठ्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ट उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
प्रस्तावना		उद्दिष्ट :- विद्यार्थ्यांनि पूर्वज्ञान आणुत करणे.
		स्वपरीक्षण :- विद्यार्थी पूर्वज्ञान वर आधारीत प्रश्नांनि उत्तर देतात.
हेतु		उद्दिष्ट :- पाठ्या हेतु स्पष्ट करणे.
कळज		स्वपरीक्षण :- विद्यार्थी पाठ्य हेतु समजुन घेतात.
विषय		उद्दिष्ट :- विद्यार्थ्यानि पाठ्य बाबत समजावुन सांगणे.
प्रति-		स्वपरीक्षण :- विद्यार्थी पाठ्य बाबत समजुन घेतात.
पाठन		
दीर्घनाम		उद्दिष्ट :- प्राक्त ज्ञानाम्चे सुठीकटना करणे.
		स्वपरीक्षण :- विद्यार्थी प्राज्ञानाम्चे सुठीकटना करुन घेतात.
अपयोग		उद्दिष्ट :- प्राक्त ज्ञानाम्चे व्यवहारात अपयोग करणे.
		स्वपरीक्षण :- विद्यार्थी प्राज्ञानाम्चे व्यवहारात अपयोग करतात.
समाप्ति		

शिक्षक कृती Teachers Activity	विद्यार्थी कृती Students Activity	फलक कार्य / श्र. साहित्य / मूल्यमापन B.B.W/T.A./Eve.
शिक्षिक विद्यार्थ्यांना काही प्रादेशिक सुचना फरतात व प्रश्न विचारतात.	विद्यार्थी नक्षायुक्तिक झवण करतात.	
१) आपल्या देशाने नाव काय आहे?	→ आपल्या देशाने नाव भारत आहे.	
२) आपली भारत झुमी कब्रारी झुमी आहे?	→ आपली भारत झुमी महापुरुषांनी झुमी आहे.	
३) अनेक महापुरुष व विद्यार्थ्यांकडे कब्रारी आडवळ आहेत.	→ विद्यार्थ्यांनी आडवळ आहेत.	
तर आज आपण		२०. विद्यार्थ्यांन
अब्राम विद्यार्थ्यांच्या पाठ अभ्यासात आहे	विद्यार्थी पाठाने नाव चर्चित विडुन खेतात.	
शिक्षिक विद्यार्थ्यांना या पाठाने प्रकार वाचण करण दाखवतात.		दख्खारा -
अनाया समतेने सांखानु व आपणांच्या आहादी न जाता आपल्याला पटनेली गोष्ट होयाने आस्वटात आणताही	विद्यार्थी नक्षायुक्तिक झवण करतात.	सुनहाला आहिस आस्वनेच्या विद्यार्थ्यांनी विद्यार्थ्यांनी बाही न्याद करत.
आसासेव आपले स्वराज्य दिवस अकतीत.		

फलक कार्य
(Black Board Work)

भाव: राष्ट्रीय बचन
कवि: शांतवी अ-
विषय: मराठी

20. विचारस्थान

<p>* महर्षि शंकर कथाव कर्ण</p> <p>* नामदार गोपाळ कृष्ण गोखले</p>	<p>शाब्दाष्टि -</p> <p>समकालीन - स्थान काळाती</p>
--	---

पार
(Lesson Observer's Remark)

(*) शक्ति बाल्या आणि कर्ण

(*) पार नामा गुरास कर्ण

(*) शंकर कथाव कर्ण

Geethanjali
भागाधारक
Student's Sign.

शक्ति
पार निरीक्षक अध्याख्याता
Lesson Observer's Sign

पठ क्रमांक
Lesson No.

_____

शाळेचे नाव वि. भा. वि. जीववैद्य रणेभाईजी दिनांक 23/02/2022
School Name _____ Date

वर्ग व तुकडी शाळी क

विद्यार्थी संख्या
No. of Student

A

घटकाचे नाव पद्य
Topic Name

उपघटक २१. संतवणी
Sub Topic

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान
Student's Previous knowledge

विद्यार्थ्यांना महाशास्त्रात्मिक
काही संतांविषयी सादिसी आहे.

अध्यापन पद्धती
Teaching method

व्याख्यान पद्धत,

शैक्षणिक साहित्य
Teaching aids

चित्रे, डस्टर, चार्ट इ.

पाठ पाठ्या Steps of Lesson	पाठ्य पुरे Content	विशिष्ट उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरण Objectives & Specification
प्र		उद्दिष्ट :- विद्यार्थ्यांचे पुरवडा आयुत करणे.
व		स्वायत्तिकरण :- विद्यार्थ्यांचे पुरवडा कर आवाहासित प्रवर्गानेची उत्तरे केतात.
ख		उद्दिष्ट :- विद्यार्थ्यांना पाठ्या देवु समजावुन दाखवणे. स्वायत्तिकरण :- विद्यार्थ्यांना पाठ्या देवु समजावुन घेतात.
क		
ख		
ग		
विषय		उद्दिष्ट :- विद्यार्थ्यांना पाठ्य - बाटकां समजावुन दाखवणे. स्वायत्तिकरण :- विद्यार्थ्यांना पाठ्य बाटका समजावुन घेतात.
प्रति - पक्ष		
संकेत		उद्दिष्ट :- विद्यार्थ्यांना प्राप्त ज्ञानाचे सुटीकरण करणे. स्वायत्तिकरण :- विद्यार्थ्यांना प्राप्त ज्ञानाचे सुटीकरण करतात.
प्रयोग		उद्दिष्ट :- प्राप्त ज्ञानाचे व्यवहाराने प्रयोग करणे. स्वायत्तिकरण :- विद्यार्थ्यांना प्राप्त ज्ञानाचे व्यवहाराने प्रयोग करतात.
समाप्ति		

अभ्यास - अनुभूती
Teaching Learning Process

शिक्षक कृती Teachers Activity	विद्यार्थी कृती Students Activity	फलक कार्य / श. साहित्य / सुर्याभरण B.B.W./T.A./Eve.
शिक्षक वक्तव्य प्रवेश करतात व मांडांशिक शुल्का करतात.) शिक्षक विद्यालयनि पुर्वज्ञानावर आधावित्त प्रश्न विचारतात.	विद्यार्थी नक्षत्रपूर्वक ज्ञापन करतात.	
१) आपल्या डॉक्टर नाव काय आहे ?	आपल्या डॉक्टर नाव आखिया आहे.	
२) आपल्या रेश्मन्त नाव काय आहे ?	आपल्या रेश्मन्त नाव आरत आहे.	
३) आपल्या राज्यात नाव काय आहे ?	आपल्या राज्यात नाव महाराष्ट्र आहे.	
४) आपली महाशायर कुणी कव्याची शुभ्री आहे ?	आपली महाशायर शुभ्री ही सैतवणी शुभ्री आहे.	२९. सैतवणी आहे.
तर म्हणून आज आपण सैतवणी सैतवणी सैतवणी ही कविता उभयाद्वारा आदरेत.	विद्यार्थी कवितेचे नाव वाचिस लिहून झेतात.	संख्याय - कोठत्याही एका सैतवणी आसा.
शिक्षक कवितेचे नावा - शुभ्रात वयज कळन झेतात.		

फलक कार्य
(Black Board Work)

नाव: राठोड जवन
वर्ग: आठवी क
विषय: मराठी

२९. सेंटवार्गी

<p>* सेंट जस्टी सोनार * सेंट काठेपात्रा</p>	<p>शब्दांश - प्रतोनं - तिव्यनेभानं विंभन - ठसनं एतली - संतुष्ट झाली.</p>
---	--

पठ
(Lesson Observer's Remark)

४) विद्यार्थ्यांच्या कसिदुपय मर्यादा आ

४) पठाय विभागाक कर

४) पठ पठाय विभागाक कर

Beethad
भाषाशास्त्रकार
Student's Sign.

Beethad
पठ निरीक्षक अध्याख्याता
Lesson Observer's Sign

पत्र क्रमांक _____
Lesson No. _____

शाळेचे नाव वि. आ. वि. आवळगा लोभारिची दिनांक 24/02/2024
School Name _____ Date _____

वर्ग व तुकडी अवती क विद्यार्थी संख्या _____
Class & Div. _____ No. of Student _____

पदकाचे नाव लोकल (कुसुमिनी)
Topic Name _____

उपपदक लोकलचे प्रकार
Sub Topic _____

विद्यार्थ्याचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांना लोकलविषयी माहिती
Student's Previous knowledge आहे.

अप्यापन पद्धती उपलब्धिकाणा पद्धती
Teaching method _____

शैक्षणिक साहित्य डिजिटल आर्ट्स, डस्टर इत्यादी.
Teaching aids _____

पाठ पाठ्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ट उद्दिष्ट्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
प्र		उद्दिष्ट : विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान आणुन करणे.
दस्ता		दयावटीकरण : विद्यार्थ्यांचे पूर्वज्ञान वर आध्यात्मिक प्रवृत्तीची उत्तरे देतात.
व		
ना		
हेतु	-सौकोन	उद्दिष्ट : पाठ्य बटाकाम्या हेतु दयावटीकरणे.
कथन		दयावटीकरणे :- विद्यार्थ्यांचे पाठ्य बटाकाम्या हेतु, समजुन घेतात.
विषय		उद्दिष्ट : पाठ्य बटाक दयावटी करणे सांगणे.
प्रति - पाठन		दयावटीकरणे : विद्यार्थ्यांचे पाठ्य बटाक समजुन घेतात.
संकेतना	-सौकोनाचे प्रकार	उद्दिष्ट :- प्राक्त ज्ञानाचे दृढीकरणे करणे.
		दयावटीकरणे : विद्यार्थ्यांचे प्राक्त ज्ञानाचे दृढीकरणे करतात.
अपयोग		उद्दिष्ट : विद्यार्थ्यांचे प्राक्त ज्ञानाचे व्यावहारात अपयोग करणे.
		दयावटीकरणे : विद्यार्थ्यांचे प्राक्त ज्ञानाचे व्यावहारात अपयोग करतात.
दयावटीकरणे		

शिक्षक विद्यार्थ्यांना पुर्व- ज्ञानावर आधारीत प्रश्न विचारतात.	विद्यार्थी नक्षत्रात्मक झाळा करतात.	
① ही कोणाची आवृत्ती आहे?	→ वदुकि	
② ∇ ही कोणाची आवृत्ती आहे?	→ त्रिकोण	
③ U ही कोणाची आवृत्ती आहे?	→ शौकोन	
तर आज आपण शौकोन हा पाठ अभ्यासठार आहोत.	विद्यार्थी पाठाने गाव वदित बिडुन घेतात.	शौकोन
शौकोन :- चार पकडेथिय बिडुना जोडून तयार होणाऱ्या आकृतिचा शौकोन कळतात.	विद्यार्थी नक्षत्रात्मक झाळा करतात.	शाख्यारत :-
शौकोनाचे झटक साडतात.	विद्यार्थी शाख्यारताना प्रश्न वदित बिडुन घेतात.	शौचस काढा।
शौकोनाचे प्रकार		1] 4 cm
① आयत		2] 8 cm
② शौचस		आयत काढा।
③ टर्नानंष शौकोन		शौकी 12 cm
		शुकी 08 cm

फलक कार्य
(Black Board Work)

भाव: राष्ट्रीय सभन
वर्ष: १९५१ क
विषय: सुभाषिणी

१६. चौकोन

* चौकोन :-

चार एकदूसीय

① आयत

चौकोनाके प्रकार

बिंदु ओठुन तयार होनाच्या

आकृतीला 'चौकोन'।

उदाहरणतः

② चौरस

पार

(Lesson Observer's Remark)

① चार बिंदूंचा समावेश होतो

② आयताने पुढील विद्युत क्षेत्राची

छात्राचे नाव

Student's Sign.

पार निरीक्षक अधिकाऱ्याला

Lesson Observer's Sign.

पत्र क्रमांक _____
Lesson No. _____

शाळेचे नांव वि. आ. वि. जवाहरबा लोसाहेवी दिनांक 25/02 / 2023
School Name _____ Date _____

वर्ग व तुकडी बववी अ विद्यार्थी संख्या _____
Class & Div. _____ No. of Student _____

षटकाचे नांव शुणोत्तर व प्रश्नां
Topic Name _____

उपपटक शुणोत्तर, शुणोत्तरासंबंधित अंशिक कथ, कथासंबंधित
Sub Topic _____

विद्यार्थीचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांना शुणोत्तराविषयी आधीची
Student's Previous knowledge आहे.

अप्यापन पद्धती उद्बोधात्मक पद्धत
Teaching method _____

शैक्षणिक साहित्य डॅक्टिस खड्ड, उत्तर, चार्ट कॅ.
Teaching aids _____

पाठ पायच्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष्ट उद्दिष्टे व स्पष्टिकरण Objectives & Specification
प्रस्तावना		उद्दिष्टः - विद्यार्थ्यांचि सुवर्ध्ना जाणून करणे. स्वायत्तिकरणः विद्यार्थ्यांचि सुवर्ध्ना ज्ञान जाणून घेणे.
हेतु कारण	क्षुण्णत्वर व प्रमाण	उद्दिष्टः विद्यार्थ्यांना पाठ्य- कार्याच्या हेतु सांगणे. स्वायत्तिकरणः - विद्यार्थ्यांचि पाठ्य कार्याच्या हेतु, समजुन घेतार
विषय प्रति- पादन		उद्दिष्टः विद्यार्थ्यांना पाठ्य कार्य स्वयत् करुन सांगणे स्वायत्तिकरणः विद्यार्थ्यांचि पाठ्य कार्य समजुन घेतार.
संकेतना		उद्दिष्टः प्राक्त ज्ञानाचे सुवर्ध्ना करणे. स्वायत्तिकरणः - विद्यार्थ्यांचि प्राक्त ज्ञानाचे सुवर्ध्ना करतार.
अभ्यास		उद्दिष्टः प्राक्त ज्ञानाचे स्वयत् कार्य जाणुन करणे. स्वायत्तिकरणः विद्यार्थ्यांचि प्राक्त ज्ञानाचे स्वयत्कार्य जाणुन करणे.
संख्या		

<p>शिष्टीक पुर्वज्ञानावर आख्याटिल प्रश्न विचारतात.</p>	<p>विद्यार्थी नाहापूर्वक झयण करतात व विचारलेल्या प्रश्नांमि उत्तरे देतात.</p>	
<p>१) $\frac{a}{b}$ चं घुणोस्तर कसे लिहता येईल.</p>	<p>$a:b$</p>	
<p>२) $\frac{10}{3}$ चं घुणोस्तर कसे लिहता येईल.</p>	<p>$\frac{1}{3} = 1:3$</p>	<p>घुणोस्तर व प्रमाण</p>
<p>बरोबर, तर आज आपण घुणोस्तर व प्रमाण शिष्टतरण आख्यासणार आहोत.</p>	<p>विद्यार्थी पाठ्यावरून नाव लिहून घेतात.</p>	
<p>जर a आणि b या प्रकार्य प्रकाराकित्त दोन दृष्टी आसतित्त तर $b \neq 0$</p>	<p>विद्यार्थी नाहापूर्वक झयण करतात.</p>	
<p>तर $\frac{a}{b}$ ना a चं b क्षि आसलेले घुणोस्तर $a:b$</p>		<p>आख्याए -</p>
<p>उदा - 65 चं 36 क्षि आसलेले घुणोस्तर</p>	<p>विद्यार्थी आख्याएया प्र. 625 चं प्रश्न वदित्त लिहून घेतात.</p>	<p>250 क्षि आसलेले घुणोस्तर</p>
<p>$\frac{625}{250} = \frac{5}{2}$ $= \frac{5}{2} = 5:2$</p>		<p>लिहता र</p>

फलक कार्य
(Black Board Work)

नाव: शरदि ववन
द्वयत्तः ७पी अ
विषय: बणित

शुणोत्तर वा प्रमाण

शुणोत्तर -

a च b क्षी

आसबेले शुणोत्तर $b \neq 0$

तर $\frac{a}{b}$ वा a च b क्षी

आसबेले शुणोत्तर उठताता

a:b

उदा -

① 65 च 36 क्षी आसबेले
शुणोत्तर

$$\rightarrow \frac{65}{36} = \frac{9 \times 7}{9 \times 4} = \frac{7}{4}$$

$$= \underline{7:4}$$

वा

(Lesson Observer's Remark)

क) अथ विद्यार्थीकड पाडून अभ्यास कराय

ख) अथ बालिकांवा वाचू अथ

ग) वा अभ्यास कराय

Signature

भागाचार्यक

Student's Sign.

Signature

वाग निरीक्षक अध्यापका
Lesson Observer's Sign

पार क्रमांक _____
Lesson No. _____

शाळेचे नांव वि. भा. वि. आवळगाय एरोमाहेली दिनांक 27 / 02 / 2022
School Name _____ Date _____

वर्ग व तुकडी ७ वी क विद्यार्थी संख्या _____
Class & Div. _____ No. of Student _____

धडकाचे नांव एकसामाजिक समीकरणे
Topic Name _____

उपधक अकलन समीकरणे
Sub Topic _____

विद्यार्थ्यांचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांच्या रचणा विषयी
Student's Previous knowledge माहिती आहे.

अध्यापन पद्धती बहुभाषी पद्धत
Teaching method _____

शैक्षणिक साहित्य पेंटिंग, बालू, रंग, डस्टर इत्यादी.
Teaching aids _____

पाठ पायऱ्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशिष उद्दिश्ये व स्पष्टिकरणे Objectives & Specification
प्र		उद्दिष्ट :- विद्यालयांनिा सुवर्षाभाषि आढ्यादीस प्रश्न विचारणे.
व		उपलदीकटना :- विद्यालयांनिा सुवर्षाभाषि वर आढ्यादीस प्रश्नानिा उत्तरे देतात.
हेतु		उद्दिष्ट :- विद्यालयांनिा पाठ्या देतु उपलट करणे.
कडलन		उपलटिकटना :- विद्यालयांनिा पाठ्या देतु उपलटून घेतात.
विषय		उद्दिष्ट :- विद्यालयांनिा पाठ्या उपलट उपलट करुन आंभरणे.
प्रति - पाठन		उपलटिकटना :- विद्यालयांनिा पाठ्या उपलट उपलटून घेतात.
उकलन		उद्दिष्ट :- प्रात ज्ञानाने सुदीकटना करणे.
		उपलटिकटना :- विद्यालयांनिा प्रात ज्ञानाने सुदीकटना करुन घेतात.
उपयोग		उद्दिष्ट :- प्रात ज्ञानाने उपलटारात उपयोषा करणे. उपलटिकटना :- विद्यालयांनिा प्रात ज्ञानाने उपलटारात उपयोषा करणे.
उपलट		

<p>खिझिक विद्याभ्यासिना काही प्रश्ने विचारतात.</p>	<p>विद्यार्थी तार्किक प्रकृतीत व प्रश्नांनी उत्तरे देतात.</p>	
<p>① $7x$ माध्य x ना काय म्हणतात.</p>	<p>x ना स्वतः म्हणतात.</p>	
<p>② 7 ना काय म्हणतात.</p>	<p>7 ना अत्युत्तम म्हणतात.</p>	
<p>③ $3 + 7 = 20$ याचा काय म्हणतात.</p>	<p>असंभव.</p>	
<p>तर आपण आज आपण एकसमायिक समीकरणे हा पाठ अभ्यासणार आहोत.</p>	<p>विद्यार्थी पाठ्य - लिहून घेतात.</p>	<p>एकसमायिक समीकरणे</p>
<p>एकसम समीकरणे :- 'ज्या समीकरणांमध्ये एकसम स्वतः असते त्यास एकसम समीकरणे म्हणतात.'</p>	<p>विद्यार्थी तार्किक उत्तरे देतात.</p>	<p>उदा. $4x + 4 = 0$, $9x + 4 = 0$ आणि $3x + 9 = 0$</p>
<p>उदा. $4x + 4 = 0$, $9x + 4 = 0$ आणि $3x + 9 = 0$</p>	<p>विद्यार्थी उदाहरणांचा प्रश्न वहीत लिहून घेतात.</p>	<p>उदा. $4x^2 = 56$ आणि</p>
<p>$4x^2 = 56$ आणि</p>		

फलक कार्य
(Black Board Work)

नाव: शारदेष्ट वंभन
वर्ग: ७वी क
विषय: भाजित

प्रकृत्यल समीकरण

<p>प्रकृत्यल समीकरणे : 1</p> <p>१. ज्या समीकरणात प्रकृत्यल समीकरणे - चाल असतात प्रकृत्यल समीकरणे असे म्हणतात</p>	<p>उदा - $3x + 9 = 0$</p> <p>$3x + 9 = 0$</p> <p>$x = -\frac{9}{3}$</p> <p>$x = -\frac{9 \times 1}{3}$</p> <p>$x = -3$</p>
--	---

धरत
(Lesson Observer's Remark)

(1) विधि योग्य चालू कर
~~क~~ २. भाजिल्याच चालू घाबरा
~~क~~ ३. विभाजित करत

 छात्राचा
 Student's Sign.

 धरत शिक्षक अध्याख्याता
 Lesson Observer's Sign.

पठ क्रमांक _____
Lesson No. _____

शाळेचे नांव वि. भा. वि. जवळगा रपोमादेवी दिनिक 28 / 02 / 2022
School Name _____ Date _____

वर्ग व सुकडी शाळी व विद्यार्थी संख्या _____
Class & Div. _____ No. of Student _____

पठकाचे नांव अक्षर
Topic Name _____

उपपठक अक्षर
Sub Topic _____

विद्यार्थीचे पूर्व ज्ञान विद्यार्थ्यांना अक्षरविषयी
Student's Previous knowledge _____
माहिती आहे.

अभ्यापन पद्धती श्रवणद्वारे पद्धती
Teaching method _____

शैक्षणिक साहित्य अक्षर, अक्षर, अक्षर, अक्षर
Teaching aids _____

पाठ पाठ्या Steps of Lesson	पाठ्य मुद्दे Content	विशेष उद्देश्ये व स्पष्टिकरण Objectives & Specification
प्र		उद्दिष्ट :- विद्यार्थ्यांसि पुरव्हिज्ञान जडयत होव करणे.
व	वर्तुळ	स्थापटीकरण :- विद्यार्थ्यां पुरव्हिज्ञान वर आध्यापित प्रश्नांनी उत्तरे देतात.
भा		
हेतु		उद्दिष्ट :- पाठ्य घटकामा हेतु स्थान करणे.
कथन		स्थापटीकरण :- विद्यार्थ्यां पाठ्य घटकामा हेतु समजुन घेतात.
विषय	वर्तुळ	उद्दिष्ट :- पाठ्य घटकामा विषय स्थान करुन आणणे.
प्रति		स्थापटीकरण :- विद्यार्थ्यां पाठ्य घटकामा हेतु विषय समजुन घेतात.
प्रादि		
संकेतन		उद्दिष्ट :- पाठ्य ज्ञानास सुटीकरण करणे.
		स्थापटीकरण :- विद्यार्थ्यां पाठ्य ज्ञानास सुटीकरण करतात.
उपयोग		उद्दिष्ट :- पाठ्य ज्ञानास व्यावहारिक उपयोग करणे.
		स्थापटीकरण :- विद्यार्थ्यां पाठ्य ज्ञानास व्यावहारिक उपयोग करतात.
व्याख्या		

शिक्षक पध्दत विचारनात	विद्यार्थी अक्षयुर्विक झिका करतात व शुष्कांन्वी उत्तरे देतात.	
आदर्श	→ यौकोज	
कु) ० ही कोठाच्या	→ आयता	
आकाराची आकृती		
आदर्श		
कु) ० ही कोठाच्या	→ वर्तुळ	
आकाराची आकृती		
आदर्श		
तर आज आपण	विद्यार्थी अक्षयुर्विक	वर्तुळ
वर्तुळ हा बाह्य	झावण करतात व	
अभ्यासगार आवेतात.	पाठ्य बायकारे गाव	
	वहीत लिहून घेतात.	
वर्तुळ :-		
एका सिटुएटिओन		
समान अंतरावळण	विद्यार्थी अक्षयुर्विक	झावण करतात -
गोलाकार आकृती	झावण करतात.	① ५ cm शिक्या असले
सगार करणे.		ना वर्तुळ काढा.
बाह्य, जिथ्या, व्यास,		
जिथ्या व केंद्रबिंदू.	विद्यार्थी अक्षयुर्विक	② 11 cm परिक्ष
शिक्षक पध्दत विचारनात	पध्दत वहीत लिहून	असलेला वर्तुळ
व उदाहरणे सोडवून	घेतात.	काढा.
हेतात.		

फलक कार्य
(Black Board Work)

नाम: शोकेड अरुण
वर्ग: सातवी. ब.
विषय: गणित

१६. वर्तुळ

* वर्तुळ

* वर्तुळाचे बाजार -

- ① त्रिज्या
- ② व्यास
- ③ अर्धव्यास
- ④ परिघ
- ⑤ केंद्रबिंदू

धर
(Lesson Observer's Remark)

① अर्धव्यास अर्धव्यास

② व्यास व्यास

③ अर्धव्यास अर्धव्यास

Beethu
शास्त्रकार
Student's Sign.

Shirish
धर निरीक्षक अध्यापकाना
Lesson Observer's Sign.

आव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : राशेट बबल तिलोबा दिनांक : 02/02/2022
इयत्ता : आतवी रुकडी : अ तासिका : ५ थी विषय : भारतीय
घटक : डा.द उपघटक : राजभाष - नगरसे पाठ्यांश :

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

१) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - दर्जिल्ल्या पंचपादीषुसार टाचण होतं.

२) पाठाचा प्रारंभ - पाठान्ता प्रारंभ प्रश्न विचारानुन केला.

३) विषयज्ञान - विषयज्ञान अयोग्य होतं.

४) टुकाश्रव्य साधनांचा वापर - शैक्षणिक साधनांच्या वापर योग्यवेळी केला.

५) विषयविवेचन - सुद्धेसुद्धे व सुसंवातापूर्ण विवेचन होतं.

६) वातावरण निर्मिती - उपेक्षीयतेने वातावरण निर्माण झालं.

७) फलक लेखन - फलक लेखन न्यांजाले होतं.

८) वर्गनियंत्रण - वर्गनिर्बंधन न्यांजाले होतं.

९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थ्यांच्या सहभागा न्यांजाला होतं.

१०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती बऱ्यापैकी होतं.

पाठावरून मूल - पाठ न्यांजाला झाला.

अभिनेता
पाठ घेणाऱ्या प्राधिकाणाऱ्याची स्वाक्षरी

निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नाव : शांतेड बबल निवेष्टा दिनांक : 03/02/2023
इयत्ता : सहादती रुग्णी : अ नासिका : 1 ली विषय : मराठी
घटक : भाषा उपघटक : परीतनि विचारधारांचा प्रात्मनिष्ठा

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठाल्या पाठ्यानुसार टाचण होई.
- २) पाठाला प्रारंभ - पाठाला प्रारंभ संभाषणाने केला.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान अचोख होई.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - ऐकणीक साधनांच्या वापर जोख्य प्रकारे केला.
- ५) विषयविवेचन - विषयविवेचन सुद्धेसुद्धे केले.
- ६) वातावरण निर्मिती - आनंददायक वातावरण निर्मिती केली.
- ७) फलक लेखन - उभिसि यष्टुचा वापर केला.
- ८) कर्तव्यचरण - कर्तव्यचरण सांगितले होते.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - शाब्दिक अडथळा होत नाही.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती उत्तम झाली.

पाठालादल मत - सुद्धेसुद्धेस पाठ घेणाऱ्याला झाला.

Beethab
पाठ घेणाऱ्या प्राशिक्षणाऱ्याची स्वाक्षरी

कुल
निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सात पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : राठोड बबन निरंजना दिनांक : 08/02/2022
इयत्ता : सातवी गुणधरी : क तासिका : 2 टी विषय : मराठी
घटक : पद्य उपघटक : शैल साज हा पाद्यगाव्यांश बहुमूर्तत्व

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - आख्यायानुसार पाश्चात्तये टाचण होतं.
- २) पाठाचा प्रारंभ - प्रथम विद्याभूषण शठमूर्ति शुद्धवात केवळी.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान ठिक होतं.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - दृश्यात्मिक साधनांच्या योग्य वापर केला.
- ५) विषयविवेचन - विषयविवेचन नटविलं होतं.
- ६) वातावरण निर्मिती - व्यंजनात्मकतेने वातावरण निर्माण केले.
- ७) फलक लेखन - फलक लेखनामध्ये शैली साज करायचे.
- ८) वर्णनियंत्रण - वर्णनियंत्रण ठिक होतं.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थी सहभाग वाढवावा.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती ठिक झाली.

पाठावदल मत - सकंठसि पाठ बटा झाला.

पाठ घेणाऱ्या प्राशिक्षणाऱ्याची स्वाक्षरी

निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : राझेड पलन निकोखा

दिनांक :

इयत्ता : स्नातकी रुकडी : एक

तारिका : 5 वी

विषय : भाषासि

पाठक : भाषासि

उपपाठक : वर्तुल

पाठ्यांश : वर्तुलकंठस

निरीक्षणचे मुद्दे :-

१) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - चिंथापटीनुसार पाठ्यांश रचवणाऱ्याचे.

२) पाठाचा प्रारंभ - प्रथम विद्याकुल पाठ्यांश प्रारंभ केला.

३) विषयज्ञान - विषयज्ञान अद्योतन देखे.

४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - शैक्षणिक साधनांमळे ओपन स्टुडीकरण झाले.

५) विषयविवेचन - सुदृष्टेसुष्ट व शायोतन विषयज्ञान देखे.

६) वातावरण निर्मिती - आनंददायी वातावरण निर्मिती झाली.

७) फलक लेखन - फलक लेखन अचूक देखेना करले.

८) वर्गनियंत्रण - वर्गनियंत्रण चांगले केले.

९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थ्यांचा सहभाग वाढला.

१०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती चांगल्याप्रकारे झाली.

पाठाबद्दल मत - सर्वोत्तम पाठ चांगला झाला.

पाठ घेणाऱ्या प्राशिक्षणाधीनी स्वाक्षरी

निरीक्षण-भाष्यापकाची स्वाक्षरी

सद्य पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : राठोड वसंत निलेश दिनांक : 08/02/2022
इयत्ता : शातवी रुकडी : ब तासिका : 4 शी विषय : शातिस
घटक : शातिस उपघटक : भौतिकीक रचाना पाठ्यांश कोन दुआजाक

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठ्याच्या भाषाच्या तुसाद रचण होतं.
- २) पाठ्याचा प्रारंभ - पाठ्याचा प्रारंभ स्पष्टता केला.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान स्पष्टता होतं.
- ४) दृकभाव्य साधनांचा वापर - दृकभाव्य वेळी शैक्षणिक साधनांच्या वापर केला.
- ५) विषयविवेचन - सुद्धेश्वर विषयविवेचन केले होते.
- ६) वातावरण निर्मिती - वेळीवेळीच वातावरण निर्मिती झाली.
- ७) फलक लेखन - स्पष्टता स्पष्टता वापर करतात.
- ८) वानियंत्रण - वानियंत्रण स्पष्टता होतं.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक सहभागा होतं.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती बरी झाली.

पाठ्यादल मत - सुद्धेश्वर पाठ घ्या झाला.

Umesh

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणाऱ्याची स्वाक्षरी

निरीक्षण पाठ्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : राठोड बाबन मिलेखा

दिनांक :

20/02/2023

श्रुता : सातवी रुकडी : ब

तासिका : २२

विषय :

भाषित

पटक : भाषित

उपपटक : पुर्णिक उमंठ्याचा

पाठ्यांश :

ह्युणाकार

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

१) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पंच्यपद्धीनुसार पाठ्यम् टाचण होई.

२) पाठाचा प्रारंभ - कथना पद्धतीतसे पाठ्याचा प्रारंभ होणा.

३) विषयज्ञान - विषयज्ञान शब्दोच्च होई.

४) दृकभाव्य साधनांचा वापर - चित्रांच्या वापर शब्द प्रकाश होणा.

५) विषयविवेचन - मुद्द्यांचा मुद्दांभाषण शब्दोच्च होई.

६) वातावरण निर्मिती - आवृत्तीद्वारे वातावरण निर्मिती होई.

७) फलक लेखन - फलक लेखन इत्तम होई.

८) वर्गनियंत्रण - वर्गनिर्माणकार्ड वापर होई.

९) विद्यार्थी सहभाग - मुळाग मुळींमा समान रूढी- ह्याची.

१०) उद्दिष्टपूर्ती - शब्दप्रकारे उद्दिष्टपूर्ती होई.

पाठावदल मत - शब्दोच्च पाठ- शोभाळा झाळा.

Beethu

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणाधीनी स्वाक्षरी

निरीक्षण प्रत्युपकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ येणाऱ्याचे नांव : राठे सुबल निवेष्टा दिनांक : 14/10/21 2022
इयत्ता : ज्ञातकी रुकडी : अ तासिका : 7 वी विषय : गणित
घटक : डाटा उपघटक : वहनी कवळ होता पाठ्यांश : _____

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठ्याच्या पाठ्यानुसार टाचण होते.
- २) पाठाचा प्रारंभ - प्रश्न विचारून पाठ्याचा प्रारंभ केला.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान खरे होते.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - शैक्षणिक साधनांच्या योग्य वापर केला.
- ५) विषयविवेचन - विषयविवेचन सुंदरच होते.
- ६) वातावरण निर्मिती - छोटी मुठेच्या वातावरणात पाठ होता.
- ७) फलक लेखन - फलकलेखन उत्तम प्रकारे केले.
- ८) वर्गनियंत्रण - वर्गनियंत्रण चांगल्या प्रकारे केले.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - छोटी मुठे व शैक्षणिक सहभाग होता.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती चांगली होती.

पाठाबद्दल मत - सुंदरच पाठ चांगला होता.

पाठ घेणाऱ्या प्राधिकाणाच्या स्वाक्षरी

निरीक्षक प्राधिकाणाच्या स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : शांभुदेव बबन निवेसे दिनांक : 16/02/2022
इयत्ता : श्वातरी रुकडी : ब तासिका : 6 वी विषय : भारतीय
घटक : भारतीय उपघटक : औद्योगिक स्थाना पाठ्यांश

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण : पाठ्याच्या पाठ्यानुसार टाचण होई.
- २) पाठाचा प्रारंभ - पाठ्याच्या प्रारंभ आकर्षक होई.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान अचूक होई.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - औद्योगिक स्थानाच्या चतुर्दृष्टीपमातून वापर करावा.
- ५) विषयविवेचन - विषय विवेचन योग्य होई.
- ६) वातावरण निर्मिती - आकर्षक वातावरण निर्मिती होई.
- ७) फलक लेखन - फलक लेखन उत्तम होई.
- ८) वर्गनियंत्रण - वर्गनियंत्रण उत्तम होई.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थ्यांच्या सहभागाचा वाढला होई.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उत्तम प्रकारे उद्दिष्टपूर्ती होई.

पाठाबद्दल मत -

सकंठित पाठ योजिला जाई.

पाठ घेणाऱ्या प्राधिकाऱ्याची स्वाक्षरी

निरीक्षण प्राधिकाऱ्याची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : राठेड अरुण विवेका दिनांक : 20/02/2022
इश्या : सातवी कुक्षी : क तासिका : ६वी विषय : मराठी
घटक : बाडा उपघटक : बोर्डा पाठवांश : _____

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पंचम विंगुसार पाठ टप्यण होते.
- २) पाठाचा प्रारंभ - पाठान्या पाठेभ्य आकर्षक पद्धतीने केला.
विषयज्ञान अद्योतन होते.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान अद्योतन योग्य पद्धतीने केला.
विषयविवेचन - विषय विवेचन सुदृश्यते केले.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - विषय अद्योतन योग्य पद्धतीने केला.
- ५) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थी सहभाग समान रीतीने द्यावी.
- ६) वातावरण निर्मिती - वातावरण निर्माण करणे, आकर्षक बनवणे, अद्योतन करणे, कर्तव्यनिष्ठता यांचातून होते.
- ७) फलक लेखन - फलक लेखन अद्योतन करणे.
- ८) कर्तव्यनिष्ठता - कर्तव्यनिष्ठता यांचातून होते.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थी सहभाग समान रीतीने द्यावी.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती उत्तम केले.

पाठाबद्दल मत -

सुदृश्यते पाठ वसा झाला.

पाठ घेणाऱ्या प्राशिक्षणार्थीची स्वाक्षरी
निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : डा. टी. ड. बरन लि. नं. दिनांक : 21/02/2022
इयत्ता : ज्ञानपीठ कुळी : ब ता.दिना : दुधी विषय : मराठी
पाठक : पु. द. उपपाठक : अ. स. जाधव पाठ्यांश : _____

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार दायण पाठ्याचे पाठ-शाब्दिकानुसार पाठ्याचे रचण
दोस्त.
- २) पाठ्याचा प्रारंभ प्रश्न विचाराने केला.
पाठ्याचा प्रारंभ प्रश्न विचाराने केला.
- ३) विषयज्ञान - ~~विषयप्रतिज्ञान~~ आलेख दोस्त.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - शैक्षणिक साधनांच्या वापर ओप्यारंभी केला.
- ५) विषयविवेचन - ~~कुठरं कुठरं व कुठरं~~ विवेचन केले.
- ६) वातावरण निर्मिती - ~~अभेदी~~ विद्यार्थ्यांच्या वातावरण पाठ घेतल्या.
- ७) फलक लेखन - ~~फलक लेखन~~ चांगल्या पद्धतीने केले.
- ८) वर्गीकरण - ~~वर्गीकरण~~ चांगले दोस्त.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - ~~विद्यार्थी सहभाग~~ शैक्षणिक साधनांचा चांगला
दोस्त.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - ~~उद्दिष्टपूर्ती~~ चांगली झाली.

पाठाबद्दल मत - सकारण पाठ चांगला झाला.

Beethim

पाठ घेणाऱ्यां प्रशिक्षणाधीनी स्वाक्षरी

निरीक्षण प्रत्युत्पत्तीची स्वाक्षरी

साथ पाठ निरीक्षण

पाठ प्रेरणाचारे नांव : राठोड खवन निरीक्षण दिनांक : 22/02/2022
इयत्ता : आताची तुकडी : 2म तासिका : 1वी विषय : मराठी
पटक : भाड उपपटक : विचारदान पाठ्यांश :

निरीक्षणचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठनाच्या पाठ्यानुसार टाचण झाले.
- २) पाठाचा प्रारंभ - प्रश्न विचारून पाठाला प्रारंभ केला.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान बरे होते.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - शैक्षणिक साधनांचा वापर योग्य प्रकारे केला.
- ५) विषयविवेकन - विषय विवेकन चांगले होते.
- ६) वातावरण निर्मिती - आवांठुळ्या वातावरण निर्मिती केली.
- ७) फलक लेखन - फलकलेखन सख्खे रेषेने केले.
- ८) वर्गनियंत्रण - वर्गनियंत्रण ठीक ठीक झाले.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थी सहभागी चांगले होते.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्ट पूर्ती झाली.

पाठाबद्दल मत - खंडेडिन पाठ चांगला झाला.

पाठ प्रेरणाच्या प्रशिक्षणार्थीची स्वाक्षरी

निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

साठवा पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : टाठोड बबन निनेश दिनांक : २६/०५/२०२३
श्रमता : ज्ञातरी रुग्डी : क तासिका : ६ वी विषय : अराती
एटक : पद्य उपएटक : संतवाणी पाठ्यांश :

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टावण - शाठस्युग पायथ्यसुसुसार् टस्यण हेस.
- २) पाठवा प्रारंभ - उष्वन वल्ल्याऊन पाठव्या प्रारंभ रेखा.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान योष्य हेस.
- ४) दुकभाव्य साधनांचा वापर - शैक्षणिक साधनांम्व्या वापर योष्य - पद्धतीचे रेखा.
- ५) विषयविवेचन - विषयविवेचन सुसंवातपठे रेके.
- ६) वातावरण निर्मिती - आसंदेहाचि वातावरण निर्मिती रेके.
- ७) फलक लेखन - उंसिच्य सुदुव्या वापर रेखा.
- ८) वर्गनियंत्रण - वर्गनियंत्रण सांवाके रेके.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थ्यांचा सहभाग सांवाका हेसा.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती सांवाका हेसा.

पाठवादल मत - उकंदसिस पाठ सांवाका हेसा.

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणाथीची स्वाक्षरी

निरीक्षण प्रत्युपकाची स्वाक्षरी

सहाय पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : शाश्वत शबन विवेका दिनांक : 04/10/2022
इयत्ता : तावकी रुकडी : का तादिका : 4 अशि विषय : शुभनिमी
घटक : शुभनिमी उपघटक : सौम्यभावक प्रकार पाठ्यांश हाजिर

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - संस्पष्टीपुत्रार पाठ्यांश टाचण होते.
- २) पाठाचा प्रारंभ - पाठ्याची सुरुवात सौम्यता-केळी.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान उत्तम होते.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - शैक्षणिक साधनांच्या वापर योग्य केला.
- ५) विषयविवेचन - उदाहरणांच्या वापर करून विषय विवेचन केले.
- ६) वातावरण निर्मिती - उत्तम केले. वातावरण निर्माण केले.
- ७) फलक लेखन - फलाक लेखन उत्तम केले.
- ८) कानियंत्रण - कानियंत्रण सौम्य केले.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थ्यांच्या सहभागा टाचण केले.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती सौम्यता प्रकारे झाली.

पाठावदल मत -

सकंठित पाठ सौम्यता झाला.

Shant

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणाऱ्याची स्वाक्षरी

निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : राठोड शबन जिल्हेडा दिनांक : 25/02/2023
इयत्ता : नववी कुडी : 3 सासिका : 4 बी विषय : भाषिक
सदक : बिजवाठिस उषसदक : शुभोत्तर व प्रभाणपाठ्यांश :

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टावण - प्थिपदिसुसाट पाठ्याचे टप्पण्ट होतं.
- २) पाठाचा प्रारंभ - प्रखन विवाखन पाठिया सुक्यात केळी.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान एखेख होतं.
- ४) टुकश्राव्य साधनांचा वापर - शैक्षणिक साधनांच्या योग्य वापर केला.
- ५) विषयविवेचन - विषय विवेचन खोखे होतं.
- ६) वातावरण निर्मिती - अनाकूटदावी वातावरण निर्मिती झाली.
- ७) फलक लेखन - फलक लेखन खोखे होतं.
- ८) वर्गनियंत्रण - वर्गनियंत्रण खोखे होतं.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थ्यांच्या सहभागा खोखे होतं.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती खोखे होतं.

पाठाबद्दल मत - खंखे होतं पाठ उत्तम झाला.

उत्तर
पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणार्थीची स्वाक्षरी

स्व
निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराय पाठ निर्दिष्ट

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : राधोद शेवत जिजेबा दिनांक : 27/02/2023
इयत्ता : जववी तुकडी : क तासिका : दु डी विषय : बर्षित
घटक : विज्ञा बर्षित उपघटक : एकसमासार्थिक पाठ्यांश : समीककेंद्र

निरीक्षणचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठकच्या पाठ्यानुसार टाचण होते.
- २) पाठ्याचा प्रारंभ - एखन विवाकून पाठक्या प्रारंभ केला.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान अचोबल होते.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - शैक्षणिक साधनांच्या वापर जोष्यवेळी केला.
- ५) विषयविवेचन - विषयविवेचन उत्तम होते.
- ६) वातावरण निर्मिती - उत्तमिनेकीच्या वातावरणात पाठ होतला.
- ७) फलक लेखन - एखाकलेखन योग्यते होते.
- ८) वर्गनियंत्रण - वर्गनियंत्रण योग्यतेप्रकार केले होते.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - मुला मुलांना समान संधी देण्यात आली.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती योग्यते झाली.

पाठकदल मत - समंतीत पाठ बरा झाला.

Beath

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणार्थीची स्वाक्षरी

निरीक्षण Barry
प्रस्थापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : राठीड सबन तिलेखा   दिनांक : 28/02/2022
इयत्ता : सोनवी कुकडी व   तारिका : 1 ली   विषय : भाषित
घटक : वेदुळ   उपघटक : वेदुळ उर्वड   पाठ्यांश :

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठ्याच्या पाठ्यानुसार गळने टाचण होतः.
- २) पाठाचा प्रारंभ :- यखन विद्याळुन पाठ्या प्रारंभ केला.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान वाडले होतः.
- ४) टुकाशय साधनांचा वापर - शैक्षणिक साधनांचा योग्यपेकी वापर केला.
- ५) विषयविवेचन - विषय विवेचन उत्तम होतः.
- ६) वारावरण निर्मिती - आनंदक्षमि वातावरणात पाठ होतला.
- ७) फलक लेखन - फलक लेखन उत्तम होतः.
- ८) वर्गीयित्रण - कर्जियंत्रण होय होतः.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - वुला सुनिंता आगत संक्षमि आसि.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती वाडतलः.

पाठावरल मत -

यकंक्षमि पाठ वाडतला ज्ञातला.

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणार्थीची स्वाक्षरी

निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : राठोडे बबन नि लेखा दिनांक : 08/03/2023
इयता : डाकटारी सुकडी : ताशिका : दुही विषय : मराठी
घटक : डाटा उपायक : मातु पाठ्यांश :

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पंचपदी वुद्वार वाठवर् लय्यठा होतें.
- २) पाठवा प्रारंभ - पाठवा प्रारंभ जाणविक पद्व्यतीजे केला.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान अखोज होतें.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - द्रौष्टाणिक साधनांच्या वापर जोष्य केला.
- ५) विषयविवेचन - सुद्वेशुर व शुद्धांत श्यण्टीकरण केले.
- ६) वातावरण निर्मिती - वेकीमेळीव्या वातावरणात पाठ होतला.
- ७) फलक लेखन - उंठित अडुवा वापर जोष्य केला.
- ८) यानियंत्रण - कजिव्यंत्रण खांताके होतें.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्याथ्यानि समान शंखी द्यावी.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्व्यपुत्ति इत्तम ज्ञाली.

पाठवादल मत - अकंठुत पाठ खांताला ज्ञाला.

Beethu

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणार्थीची स्वाक्षरी

Rowis
निरीक्षण-आव्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : राठोड बबन जिलोखा दिनांक : 13/03/2023
इयत्ता : झुमकाराची तुकडी : तासिका : 5वी विषय : झुमकार
घटक : झुमकार उपघटक : झुमकाराची संकडा - पाक्यांस झुमारी, व्याख्या
झालेले

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टावण - पाठानेव्हा पाठभ्याबुझार टावण होतं.
- २) पाठचा प्रारंभ - पाठानेव्हा थारुंम आकर्षक पद्धतीने केला.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान साबोव होतं.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - दृश्यात्मिक आख्यायिका वापर होव्या पद्धतीने केला.
- ५) विषयविवेचन - सुदृश्य पद्धतीने विषय विविचन केला.
- ६) वातावरण निर्मिती - आनंददायी वातावरणात पाठ होतला.
- ७) फलक लेखन - फलक लेखन उत्तम होतं.
- ८) वर्गीकरण - वर्गीकरणात आनंद होतं.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थ्यांच्या उत्तम सहभाग होतं.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती आनंदी होतं.

पाठाबद्दल मत - थारुंम पाठ उत्तम झाला.

पाठ घेणाऱ्या प्रशिक्षणाधीनी स्वाक्षरी

निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणाऱ्याचे नांव : शांतकेड बबन निखेड्या दिनांक : 17/02/2022
इयत्ता : अकरावी तुकडी :   तासिका : दुसरी विषय : मराठी
पटक : पद्य उपपटक : पंजाण पाठ्यांश :

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

१) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - संघर्षविषुसार पाठ्याचे टाचण घेतले.

२) पाठ्याचा प्रारंभ - पाठ्याच्या प्रारंभ आकर्षक पद्धतीने केला.

३) विषयज्ञान - विषयज्ञान चांगले होते.

४) दुकभाव्य साधनांचा वापर - शैक्षणिक साधनांच्या वापर उपयुक्तपणे केला.

५) विषयविवेचन - विषय विवेचन सुदृष्टसुरेण केले.

६) वातावरण निर्मिती - शैलीमेळीच्या वातावरणात पाठ घेतले.

७) फलक लेखन - फलक लेखन उत्तम होते.

८) कानियंत्रण - कानियंत्रण चांगले होते.

९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थ्यांच्या सहभाग उत्तम होते.

१०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती उत्तम केवी.

पाठादरम्यान - पाठ्याचे पाठ घेऊन घेतले.

पाठ घेणाऱ्या प्राधिकाणाची स्वाक्षरी

निरीक्षण प्राधिकाणाची स्वाक्षरी

सराव पाठ निरीक्षण

पाठ घेणन्याचे नांव : शाश्वत बलन जिलोखा दिनांक : 18/03/2023
इयत्ता : आकराती रुक्मी तारिका : 3री विषय : भारती
घटक : पद्य उपघटक : शाब्द पाठ्यांश :

निरीक्षणाचे मुद्दे :-

- १) आशययुक्त पद्धतीनुसार टाचण - पाठाच्या पाठ्याचावुसार टाचण होते.
- २) पाठाचा प्रारंभ - पाठाच्या आरंभ-संवालाच्या पद्धतीने केला.
- ३) विषयज्ञान - विषयज्ञान शय्योक्त होते.
- ४) दृकश्राव्य साधनांचा वापर - शैक्षणिक साधनांच्या वापर योग्य पद्धतीने केला.
- ५) विषयविवेचन - कुरेश्वर पठ विषय विवेचन केला.
- ६) वातावरण निर्मिती - आर्नहदाजी वातावरणात पाठ झाला.
- ७) फलक लेखन - फलकलेखन उत्तम होते.
- ८) वर्गनियंत्रण - वर्गनियंत्रण उत्तम होते.
- ९) विद्यार्थी सहभाग - विद्यार्थ्यांच्या सहभागा संवालात होते.
- १०) उद्दिष्टपूर्ती - उद्दिष्टपूर्ती संवालात होते.

पाठावदल मत - सुकंदरसि पाठ संवालात झाला.

अश्विनी
पाठ घेणन्या प्राशिक्षणार्थीची स्वाक्षरी

Pranika D
निरीक्षण प्राध्यापकाची स्वाक्षरी

भाग - ४

मूल्यापन नियोजन

(छात्रअध्यापकांनी स्वतःच्या दोन अध्यापन पद्धती पैकी कोणत्याही एका अध्यापन पद्धतीतील संविधान तत्त्वानुसार घटकबाबणी तयार करून परिक्षांचे आयोजन, मूल्यापन, गुणपत्रक तयार करणे व शेवटी प्रस्थापन करणे.)
उद्दिष्टे :

१. अध्ययन-अध्यापन कार्याचे मूल्यापन करण्याची क्षमता विकसित करणे.
२. उद्दिष्टे, उपघटक, प्रश्नप्रकारानुसार योग्य प्रकारे महत्वांश देऊन गुणविभागणी करणे, आराखडा किंवा तक्ता तयार करणे.
३. बरील तिन्ही तत्त्वांच्या आधारे संविधान तथता तयार करणे.
४. संविधान तत्त्वानुसार प्रश्नांची रचना व मांडणी करणे.
५. आदर्श उत्तर सूची व गुणदान योजना तयार करणे.
६. वस्तुनिष्ठपणे मूल्यापन करणे.

हे लक्षात ठेवाच :

१. अध्यापनकार्याचे उद्दिष्ट व मूल्यापनाचे उद्दिष्ट एकच असावे. त्यानुसार योग्य मूल्यापन साधनांची निवड करावी.
२. प्रथम संविधान तथता तयार करावी व मगच प्रश्नांची रचना करावी.

शैक्षणिक उपयुक्तता :

अध्ययन - अध्यापन प्रक्रियेमध्ये मुख्यमापनास अनन्यसाधारण महत्त्व आहे. मुख्यमापनामुळे आपले उद्दिष्ट कितपत सिद्ध झाले याची प्रतिक्रिया येते. केल्या दुवे जोडून त्यावर अपेक्षित करता येते.

मुख्यमापनाच्या अगोदर त्याचे नियोजन कसे करावे लागते. त्यामुळे कोणते साधन वापरावे? कसे वापरावे? त्याचे नियोजन अगोदर केल्याने वस्तुनिष्ठ मुख्यमापन होते.

विद्यार्थी प्रगतीचा आलेख लक्षात येतो. कोठे अडथळी निर्माण होतात. यत्ना जोडावे यात येतो. त्यासाठी मुख्यमापनाचे नियोजन आवश्यक आहे. अपेक्षित प्रतिसाद देऊन तपासण्यासाठी मुख्यमापन आवश्यक आहे. यान्वयेद्वारे विद्यार्थी अध्ययन-अध्यापनाची परिणामकारकता तपासली जाते.

घटक : पूर्वकाल आणि हलफळ

स्थूल आराखडे

तक्ता क्र. १ : उद्दिष्टानुसार गुणविभागणी

अ.क्र.	उद्दिष्ट	गुण	सेकडा गुण
१.	ज्ञान	४	२०%
२.	आकलन	६	३०%
३.	उपयोजन	१०	५०%
४.	कौशल्य	-	-
	एकूण	२०	१००

तक्ता क्र. २ : प्रश्नप्रकारानुसार गुणविभागणी

अ.क्र.	प्रश्नप्रकार प्रश्नसंख्या	गुण	सेकडा गुण
१.	वस्तुनिष्ठ (ब)	४	२०%
२.	लघूत्तरी (ल)	१०	५०%
३.	दीर्घोत्तरी (दी)	६०	३०%
	एकूण	२०	१००

तक्ता क्र. ३ : उपघटकांनुसार गुणविभागणी

अ.क्र.	उपघटक	गुण	सेकडा गुण
१.	सुल्लचिती	०६	३०%
२.	झांकु	०८	४०%
३.	गोळ	०६	३०%
	एकूण	२०	१००

तक्ता क्र. ४ : संविधान तक्ता

उदिष्टे

अ.क्र.	उपघटक	ज्ञान						आकलन						उपयोजन						कौशल्य						एकूण गुण
		व.		ल.		दी.		व.		ल.		दी.		व.		ल.		दी.		व.		ल.		दी.		
१.	वृत्ताचिती	१(१)	-	-	-	-	-	२(१)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३(१)	-	-	-	-	-	-	०६
२.	झांकू	१(१)	-	-	-	-	-	२(१)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२(१)	३(१)	-	-	-	-	-	०८
३.	गोल	२(२)	-	-	-	-	-	२(१)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२(१)	-	-	-	-	-	-	०६
	एकूण गुण	४	-	-	-	-	-	६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१०	-	-	-	-	-	-	२०	

सूचना : १. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

२. प्रश्नोपयोगी केंसालीन आकडे प्रश्नाचे गुण दर्शवतात.

घटक चाचणी

इयता : ४वी

(एकूण गुण : २०.)

विषय : बाणिल

सूचना : १. सर्व प्रश्ने शोडवणे आवश्यक आहेत.

२. उजवीकडील कंसातील अंक शुध्द द्दर्शविताल.

प्रश्न १. पुढील विधाने शोध्य पययि निवडुन पुठ्ठ कराल.

१) वृत्तची लीखा पायाची त्रिज्या r आणि उंची h असेल तर वृत्तचित्तित्ते घनफळ $\frac{4}{3}\pi r^2 h$ या सुत्राने द्दर्शविताल.

a) $2\pi r^2 h$ b) $\pi r^2 h$ c) $\frac{1}{3}\pi r^2 h$ d) $2\pi r^2 h$

२) बांकुच्या त्रिज्येस उंची ही लंब उंची असते.

a) पेक्षा लहान b) एवढीच
c) पेक्षा मोठी d) पेक्षा दुप्पट

३) $4\pi r^2$ हे सुत्र आहे.

a) वृत्तचित्तित्ते घनफळफळे
b) गोलाच्या घनफळफळे
c) गोलाच्या घनफळफळे
d) बांकुच्या घनफळफळे

४) गोलाचे घनफळ $\frac{4}{3}\pi r^3$

a) $\frac{1}{3}$ b) 4
c) 2 d) $\frac{4}{3}$

पुढिल उदाहरणे सोडवा.

-(५०)

- १) पत्तन्यीतीच्या तळमची त्रिज्या ७ सेमी असुन उंची २० सेमी आहे. त्यावरून वृत्तचितीचे घनफल काढा.
२. एका शंकुच्या तळमची त्रिज्या ७ सेमी आणि लंबूची १.५ मीटर आहे. तर शंकुचे घनफल काढा.
३. २४ सेमी त्रिज्या असलेल्या गोलमचे पृष्ठफल काढा.
४. एका शंकुची लंबूची ५ सेमी व त्रिज्या ६ सेमी आहे तर शंकुचे वक्रपृष्ठफल व मूळ पृष्ठफल काढा.
५. धाक्या एका अरीव गोलमची त्रिज्या २५ सेमी आहे. तो गोल वितळवुन त्यापासुन ३.५ cm त्रिज्येचे किती अरिख गोल तयार होतील?

प्र३. अ) सोडवा.

अ) एका शंकु आकारमच्या तंबुत ५६२ घ.मी. हवा मावते. जर तंबुची लंबूची ३ मी. असेल तर तंबुच्या तळमची त्रिज्या काढा.

(३)

ब) एका मोखंडी टाकीच्या वृत्तकार तळमचा व्यास ५.२ मी. असुन उंची ६.२ मी. आहे. या टाकीचे तोंड उघडे आहे. तर या टाकीसाठी किती चौरस मीटर पत्रा लागेल? (३)

तबला क्र. ५ : उत्तरपूर्वी व गुणदान योजना

प्रश्न क्र.	प्रश्न प्रकार	उपेक्षित उत्तर	गुण
प्रश्न १.		बुज्ज प्रत्येकी (1)	(५)
		1) अन्वयित्तिय अन्वणळ = $\pi r^2 h$	1
		2) अंतुची तिककस कुंती ही अंबकुंती पळ्ळा मोठी असते.	1
		3) $4\pi r^2 h$ हे बागेवाला पुळफळारचे दुय्य झाडे.	1
		4) ☒ बागेवाले अन्वणळ = $\frac{4}{2} \pi r^2 h$.	1
प्र 2.		1) अन्वयित्ती अन्वणळ = $\pi r^2 h$	(२)
		= $\frac{22}{7} \times 7 \times 7 \times 20$	$\frac{1}{2}$
		= $22 \times 7 \times 20$	$\frac{1}{2}$
		= 3080 बा.सेमी	$\frac{1}{2}$
		2) ☒ अंतुचे अन्वणळ = $\frac{4}{3} \pi r^2 h$	$\frac{1}{2}$
		= $\frac{4}{3} \times \frac{22}{7} \times 7 \times 7 \times 140$	$\frac{1}{2}$
		= $\frac{24560}{3}$	$\frac{1}{2}$
		= 7186.67 बा.सेमी	$\frac{1}{2}$
		3) बागेवाले पुळफळार = $4\pi r^2$	(२)
		= $4 \times \frac{22}{7} \times 28 \times 28$	$\frac{1}{2}$
		= $4 \times \frac{22}{7} \times 28 \times 28$	$\frac{1}{2}$
		= $4 \times 22 \times 4 \times 28$	$\frac{1}{2}$
		= 9856-ची सेमी	$\frac{1}{2}$
		4) अंतुची तिकका कारणे = $r^2 - h^2$	(2)
		= $5^2 - 4^2$	$\frac{1}{2}$
		= 9	$\frac{1}{2}$
		$\therefore r = 3 \text{ cm}$	$\frac{1}{2}$

प्रश्न क्र.	प्रश्न प्रकार	उपेक्षित उत्तर	गुण
प्रश्न 9.		$\text{झाँझुले पकयुळकाळ} = \pi r l$ $= \frac{22}{7} \times 3 \times 5$ $= 47.14 \text{ मी. रोजी}$	$\frac{1}{2}$
		$\text{पकयुळ पुरवकाळ} = \pi r (r + l)$ $= \frac{22}{7} \times 3 (3 + 5)$ $= 75.43 \text{ मी. रोजी}$	$\frac{1}{2}$
	(5)	$\text{गोळ्या आडवें जोताये बाजाकळ} = \frac{4}{3} \pi r^3$ $= \frac{4}{3} \times \frac{22}{7} \times 21 \times 21 \times 21$ $= 216$	$\frac{1}{2}$
		$\text{जटान आडवें जोताये बाजाकळ} = \frac{4}{3} \pi r^2 h$ $= \frac{4}{3} \times \frac{22}{7} \times 3.5 \times 3.5 \times 3.5$	$\frac{1}{2}$
		$\text{बाजाकळ} = \frac{4}{3} \pi r^2 h$ $462 = \frac{4}{3} \times \frac{22}{7} \times r^2 \times 9$ $462 \times 3 \times \frac{7}{22} \times \frac{1}{9} = r^2$ $49 = r^2$	$\frac{1}{2}$
		$\text{रांगुची त्रिज्या} = 7 \text{ मी. रोजी}$	1
		$\text{नाकाया उजाडा} = 4 \times 2 \times 2 \therefore \text{क्रिया } 2.100$	$\frac{1}{2}$
		$\text{पकयुळ झोवकाळ} = \text{पकयुळकाळ} + \text{नाकाये झोव}$ $= 2\pi r h + \pi r^2$ $= 2 \times \frac{22}{7} \times 2.1 \times 6.2$ $= \frac{22}{7} \times 2.1 \times 2.1$ $= 95.70 \text{ मी. रोजी}$	$\frac{1}{2}$

शाखापावकाच अभिप्राय : आहव्यजन आहवापन प्रक्रियेमध्ये मुख्यमापन याना महत्त्वाचे स्थान आहे. छदिवटानुसार शुणत्रिभाषाणी कळून नंतर याम्यणी तयार केली जाते. याम्युळे छदिवटाना जोष्य पद्विबातीस श्याय मिळतात. निर्यो जनामुळे कोनातेही काम दाखरवीणर पार पुढु आकते. कामी वेळान व जोष्य पद्विबाती छदिवट निर्यपती, सपाआख्यासाठी मुख्यमापन निर्योअन आवश्यक आहे.

-याम्यणी तयार कळून शुणदान शुषी तयार केली. श्यावेळी नद्वान आने की ज्ञान आकानन या छदिवटानि आहवाता नद्वान होव्यासाठी याम्यणी आहव्यक आहे.

येस व श्यावे मुख्यमापन कळून शुका मह कळव्यास महत होत.

दिनांक :

सर्गादेशिक अत्यावकाची राठी

शालेय दत्तप्राची माहिती

शालेय शिक्षकाला शालेय दत्तप्राची माहिती असणे आवश्यक आहे. सेवाकालात या माहितीचा सुयोग्य उपयोग होईल. शिक्षक/फॉर्मची नावे, त्यातील रकाने हे रकाने कसे भरावेत, याचे महत्त्व, याची माहिती काळजीपूर्वक मिळवावी. विशेषतः नं. १ रजिस्टर, शाळा सोडल्याचा दाखला, प्रवेश पूर्व नोंदपत्रक, डेडस्टॉक रजिस्टर, परिपत्रक फाईल, मासिक रिपोर्ट फाईल, न्यासणी फाईल, सेवापुस्तक कार्यानुभव रजिस्टर इ. ची माहिती मिळवावी. याची माहिती वर्गशिक्षक, विशेषत मुल्याव्यापक, प्राध्यापक यांच्याकडून मिळवावी. जसत पडल्यास अनुभवी मुख्याव्यापकाचे व्याख्यान यासाठी आयोजित करावे. खालील माहिती काळजीपूर्वक भरा.)

रजिस्टरचे नांव	महत्त्वाचे रकाने	उपयोग
१) जनरल रजिस्टर	विद्यार्थी नाव, राष्ट्रीयत्व, जात, धर्म, पोस्टजात, जन्मस्थळ, जन्म दिनांक, प्रवेश दिनांक, इत्यादी ज.स. प्रमाणे इ. फॉर्मिडर, शैक्षणिक स्नाहान, ओळखे आदिष्टा इ.	लिखित स्तरात व शिन्नाफाईल द्वारे महत्त्वपूर्ण कामाई पत्र देताना अडथळी व कौत्सीक शाहानांचा शिष्योत्तरासाठी उपयोग.
२) डेडस्टॉक रजिस्टर	आवलेक पत्र नोंद घाठवलेक पत्र नोंद शिक्षा, जन्मदिनांक, आदिचे नाव, प्रवेशांक, प्रवेश दिनांक नाव, जात, जन्मदिनांक इ.	पर्याय्या प्रश्न व शिष्टी वाटव्यासाठी शिक्षासाठी उपस्थितीसाठी.
३) आवक-जावक रजिस्टर	विद्यार्थी नाव, जात, जन्मदिनांक इ.	वर्गानुसार उपस्थिती व अनुपस्थितीसाठी.
४) रिजोर्सी पट	दुरुपस्थिती शिक्षक सुट्टी, विद्यार्थी सुट्टी, पठारचे सुट्टी इ.	रोजच्या आभाते
५) योग्यवारा	तासिका, वर्षी, विषय इत्यादी.	अनुपस्थिति शिक्षकांच्या तासिका घेणे
६) टयपिंग वडी	टाटा, दिनांक, शिक्षकांचे नाव व अडी.	रोजची कर्मचारी उपस्थिती

(प्रत्येक छात्राधिकारकाने आपल्या वर्गातील सुमारे एक तासाचा सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजित करावा. या कार्यक्रमाची मॉडेल नोंद घ्याव्या, संवार १. प्रकारचा समावेश करावा. वर्गाचे वर्गीत कमी ५ कार्यक्रम दर्शवावेत. छात्राधिकारकांनी अगोदर कोणत्या निरीक्षण करावेत. बसवून घ्यावेत व नंतरच सादर करावेत. वेळोवेळी वर्ग शिक्षकांच्या सल्ला घ्यावा. अस्वीत जास्त विद्यार्थी पाग घेतील असे पहावे. नाविन्यपूर्ण कार्यक्रम सादर करावेत तसेच निबंध स्पर्धा, दूरगुरू स्पर्धा, गीत गावून, काव्य वाचून १. स्पर्धांचे आयोजन करावे)

कार्यक्रम दिनांक : 20/02/2022

वेळ : 11 ते 12

कार्यक्रमाची माहिती

अ.क्र.	कार्यक्रमाचा प्रकार	लगणणारा वेळ मिनिटात	याग वेगळी विद्यार्थी संख्या	साहित्य/साधने
१)	जाटीकटण	15 मिनिटे	5	काठी, डोपी
२)	संग्राह	05 मिनिटे	3	पुस्तक
३)	डोपट	05 मिनिटे	2	पुस्तक
४)	विजोह	05 मिनिटे	3	पुस्तक, वडी
५)	काव्यावह्वान	05 मिनिटे	6	पुस्तक

कार्यक्रमाची संक्षिप्त माहिती

अ.क्र.	कार्यक्रमाचे नांव	संक्षिप्त माहिती (साहित्य, साधने, स्थान, साधने)	साहित्य/साधने	
१)	जाटक शहर कटण	काठी, डोपी	पुस्तकाच्या विद्यार्थ्यांनी डोपी काढून शहर वेळी	मराठी पुस्तकात हे जाटीकटण
२)				
३)				
४)	काव्यावह्वान	पुस्तक	विद्यार्थ्यांनी याच तागातुडण	'माझा हेराभावन बापान वेळ
५)				

सांस्कृतिक कार्यक्रमासाठी पग वेळोवेळी साधने/साहित्य -

- अ) साहित्य - वेळीग, वीडी, डंवल्ले इत्यादी.
- ब) साहित्याकाशील - पुस्तक, जाडीहसनि
- क) पाठ्याकावून - कपडे, डोपी, काडी इत्यादी.
- द) विद्यार्थ्याकून - पेन, वडी, पुस्तक, वडी इत्यादी.
- १) साहित्याकाशील पग वेळोवेळी - काडी, काडी, पेन इत्यादी.

फॉर्मचे नांव	महत्त्वाचे रकामे	उपयोग
सांस्कृतिक कार्यक्रमा नोंद	वडी, आवा छोटकेले... विद्याबाळी, त्याथेकी प्रभाव, विवतीविय, तुथेविय विद्याबाळी जात.	इतर्फे कबाडिनि सर्व बाळीक कार्यक्रमा नोंद आसत बसुथिय किडी वारुप जातं किथोजन हेस.
फॉर्मचे नांव	उपयोग / महत्त्व	
टी. सी नोंद शुजिस्टर	<p>आवा अकुन छेकेव्या विद्यास्थायिनी टी. सी. विनी जात. त्यानी नोंद आसल्ये आसत.</p> <p>टी. सी. छेकेव्या विद्यास्थायिनी नोंद वा शुजिस्टर / फाडिन मळ्ये केवी जात.</p>	

भाग - ७

अन्य शाळेचे उपक्रम - १

(शाळा हा समाजाचा एक महत्त्वाचा भाग आहे. शाळेतील मुले समाजाचे महत्त्वाचे घटक आहेत. त्यांना शाळेतच राष्ट्रसेवेची जाणीव व्हावी या उद्देशाने शाळेत छोटे-मोठे कार्यक्रम आयोजित करणे आवश्यक आहे. उदा. श्रमदान, वनमहोत्सव, सार्वजनिक जागृती स्वच्छता इ. वर्गातील विद्यार्थ्यांचे वय व अनुबाबूची परिस्थिती याचा विचार करून छात्रशिक्षकांनी एक उपक्रम आयोजित करावा.)

समाजसेवा कार्यक्रमाचे नांव वन महोत्सव

स्थळ विद्याजिकेतन सामुदायिक व इतर सामुदायिक विद्यालया
दिनांक ०२/०३/२०२५ वेळ ११:०० तारीख ०२/०३/२०२५ ते १९/०३/२०२५

कार्यक्रमात भाग घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या
कार्यक्रमाचे स्वरूप (कार्यवाहीचे स्वरूप)

शाळेच्या आवारात पक्षरोंपण करणे.

शाळेच्या अडवणी व त्यावर योजलेले उपय -

अडवणी

उपय

- १) ह्याच कोठुन आणठार हा प्रश्न होसा. → प्राचार्य आदेशांनी
उचः व्यवहियुन ह्याच
आणली.
- २) आणठार्या सुदुक्षेच्या प्रश्न होसा. → शर्वा शिक्षकांनी
कठिणि कळुन
लोडवडी हुंन ठेवत.
- ३) शाळेचे शर्वा शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱि.
- ४)

मुख्यमापन - उत्कृष्ट विद्यार्थी १) न्याय्याण रोहन २) बाडवे शिवाजी.

- १) शाळेचे कार्तिक
  - २) पणार शैखिस
  - ३) फडणिस कार्तिकि
  - ४) तिकठ भासावडी
- तुमचे मत शर्वा शिक्षक, विद्यार्थि शर्वे सादकारि बाडवे.

- १) कार्यक्रमगत एकूण किती विद्यार्थ्यांनी भाग घेतला ?
 मूळ १५ विद्यार्थ्यांनी भाग घेतला.
- २) वर्गातील एकूण विद्यार्थ्यांची याचे शेकडा प्रमाण काय ?
 ५०% विद्यार्थ्यांनी भाग घेतला.
- ३) विद्यार्थ्यांचा सहभाग उत्सुर्ण होता काय ?
 होय. उत्सुर्ण सहभाग होय.
- ४) कोणता कार्यक्रम गुस्साला अधिक आवडला ?
 दन अधिश्चय हा कावयिक आवडला.
- ५) हा कार्यक्रम गुस्साला का आवडला ?
 भाड्ये केदार व फडणीश कातकि हो आवडला.
- ६) या कार्यक्रमगातील उत्सुर्ण विद्यार्थ्यांची नांवे लिहा.
 सुभाडव केदार व फडणीश कातकि
- ७) वर्गाशिवाय व गुस्सालायाक यांचे सहकार्य कसे होते ?
 मूठ्याक्यापकाणे खान्द उपलाक्य कळण दिशि
- ८) हेच कार्यक्रम परत सादर करावयाचे असल्यास तुम्ही कोणत्या सुधारणा करात ?
 अ) गुलमना पुर्वकल्पना व्हडन
 ब) पाठ्यानी ल्यायट्या करेन.
- ९) वर्गातील कलागुणांचा (उदा. अभिनय, गेड आवाज इ.) विचार कला आणवर्तीन कोणते कार्यक्रम या वर्गात वसवून घेणे योग्य ठरेल. तीन उदाहरणे लिहा.
 अ) छमछिमनय
 ब) काठ्याबाधान
 क) _____
- १०) वर्गातील कोणते विद्यार्थी सांस्कृतिक कार्यक्रमात उत्सुर्ण घाटेल त्यांना योग्य प्रोत्साहन व मार्गदर्शन देण्यास या क्षेत्रात वसवलील आहे गुस्साला यांनी काय ?
 अ) विद्यार्थी भाड्ये व
 ब) शिवारकर गेसरी च्या भावाज भाड्ये आहे.
- ११) कार्यक्रमगत गुप्तचे अभिप्राय व सूचना :
 अ) शुर्गांनी म्हुपू आवडीसे व छत्साहाजे
 ब) अक्ष्यान नांदवना
 क) शुर्गिंनीही अक्ष्यान कामाशिन्दी देखी.
 द) _____

(आपल्या वर्गात एक क्रीडा स्पर्धा आयोजित करावी. उदा. उंच उडी, सर्वात इत्यादी पूर्व तयारी भरपूर करावी. लागू करावी. मुलांनी यात उत्साहाने भाग घेतला पाहिजे. सहकारी छात्रशिस्तकांचे सहकार्य घ्या.)

स्पर्धेचे नांव ह्यावण्याची स्पर्धा

स्पर्धेचे स्वरूप मुलांना साक्यासाठी मैदान तयार करणे
ठार पाडणे पर्याय होण्यात आले.

स्पर्धा दिनांक

14/03/2023

वेळ 11 ते 01

तासिका 2

पूर्व सूचना दिल्याचा दिनांक

पूर्व तयारी काम

- 1) सर्व मुलांना उपस्थित राहण्यास आवाज.
- 2) वेळ ठरविस आधी पुढतयारी करणे.
- 3) प्रभाव करण्यास मदत करणे.
- 4) मैदान तयार करणे.

स्पर्धेचे उद्दिष्टे

मैदानातील विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासा
ठेवणे यासाठी प्रत्येक कार्यक्रमात उपयोजी आहे.
मुलांनी व मुलांनी वेळोवेळी स्पर्धा
होणे प्रत्येक वेळी नोंद घ्यावे.

स्पर्धेचे मुख्यमापन - (गुणकम व तसे)

मुला

- 1) मुलांना व मुलांना स्वतंत्र ह्यावण्यास लावणे
- 2) अनर्गदरत वेळी प्रमाण नोंद करणे.
- 3) प्रथम क्रम नोंद देणे व नोंद नोंद
- 4) दुसऱ्या क्रमांकात नोंद नोंद
- 5) नोंद नोंद

पहिले तीन क्रमांक - (प्रत्येकी विद्यार्थ्यांच्या गुणांची नोंद ह्यावेळी घ्यावे.)

- 1) ह्यावण्यात नोंद
- 2) ह्यावण्यात नोंद
- 3) ह्यावण्यात नोंद

स्पर्धादरम्यान गुणवत्ता प्रतिनिधित्व - कसतला, मुख्यमापन, उच्चगती, उपाय इत्यादींमात.

मुख्यमापन करावे
करावे करावे.

३ - उत्तर स्पर्धा आयोजन

(छात्रशिक्षकाने आपल्या वर्गात एक स्पर्धा आयोजित करावी. उदा. चित्रकला, पाठांतर, स्मरणशक्ती, निबंध, वक्तृत्व इत्यादी स्पर्धेत सर्व विद्यार्थ्यांनी भाग घेणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांच्या मुलांची नोंद करावी. पहिले तीन क्रमांक जाहीर करावेत. जमल्यास त्यांना बक्षिसे द्यावीत. स्पर्धा राबित्यपूर्ण असावी. त्यात भाग घेताना मुलांना आनंद व उत्साह वाटला पाहिजे. स्पर्धेची कल्पना २-३ दिवस अगोदर द्यावी.)

स्पर्धेचा नांव वक्तृत्व स्पर्धा
स्पर्धेचे स्वरूप आवाळोली मुलांना एका विषयावर आपले विचार मांडण्यास सांगणे व प्रथम तीन विद्यार्थ्यांना बक्षिसे देणे.

स्पर्धेचा दिनांक 17/03/2023 वेळ ११ ते ०१ तासिका ३

पूर्व सूचना (संक्षिप्त) दिल्याचा दिनांक

स्पर्धेत भाग घेणारे विद्यार्थी संख्या

- स्पर्धेमागील उद्दिष्टे १) विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास सादरणे.
२) आवाळोलीत मुल्यमापन करणे
३) आवणाने कोशल्य विकसित करणे.

स्पर्धेच्या कार्यवाहीची माहिती -

स्पर्धेचे मूल्यमापन - (युक्तक व तत्वे)

मुद्दे

- १) उत्कृष्ट विचार
- २) आवाळोली
- ३) बोलांच्यातून चढ-उतार
- ४) चारेळ्याचे वचन पद्धत
- ५) आवणाने अर्थम

पहिले तीन क्रमांक - (प्रत्येकी विद्यार्थ्यांच्या मुलांची नोंद घेवेली पत्रवार्ता करावी.)

- १) वाडवे दिपाली
- २) निकम आशावरी
- ३) मंठारुळ जयलुजा

स्पर्धेबद्दल तुमची प्रतिक्रिया - कमतरता, मूल्यमापन, उत्कृष्टता, उपाय इत्यादीं आहेत.

सर्व विद्यार्थ्यांनी योग्य पद्धतीने विचार व्यक्त केले.

बी. एड. द्वितीय वर्ष (सेमीस्टर IV) च्या प्रात्यक्षिक कार्याचा स्वतः महत्त्वाचा भाग असलेला 'शाळेचे आंतरवासीयता' हा भाग मला खुप चांगल्या पद्धतीने पूर्ण करव्यात आला म्हणून आनंद वाटला.

हा प्रात्यक्षिक कार्यासाठी निवडलेल्या शाळेमध्ये प्रत्यक्ष पाठ घेणे स्वतःच लक्ष्य लक्ष्य शाळेचे उपक्रम सारख्या स्थितीमध्ये स्वतः सहभागी झाल्याने हा खुप मोठा अनुभव मिळाला.

हे प्रात्यक्षिक कार्य पूर्ण करताना आपणही शाळेच्या भाग असल्याचे आसले. अनेक लढाऊ लढाऊ गोष्टी शिकव्यास मिळाले.

हे प्रात्यक्षिक कार्य करतांना आपल्या अध्यापन महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. वलीद मॅडम, श्री. प्रा. सुखसे सर, प्रा. वाळमारे सर, प्रा. कांबळे सर, प्रा. आगळे सर, प्रा. कल्याणकर सर, प्रा. चतकपल्ले सर यांचे मोलाचे मार्गदर्शन लाभले.

शांठोड वक्त्र निवेदन

बी. एड. द्वितीय वर्ष (सेमीस्टर IV)

आझाद कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, कोर्या.

HEAD MASTER

WALI D. MADAM
(Principal)
K. S. Kulkarni

शाळेचे प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की,

श्री./श्रीमती/कु.

शठोड बवन निलेश

बी.एड. प्रथम/द्वितीय वर्ष यांनी आमच्या शाळेत दि. 09/01/2023 ते दि. 31/03/2023 या कालावधीत बी. एड. प्रथम/द्वितीय वर्षाकरिता असलेला आंतरवासिता प्रशिक्षण कालावधी यशस्वीरित्या पूर्ण केलेला आहे. सबब हे प्रमाणपत्र देण्यात येते.

दिनांक 31/03/2023

६००

HEAD MASTER
Vidyaniketan Mahayamik Shala
Bhawalga (Pomadevi)
Tq. Ausha Dist. Latur

